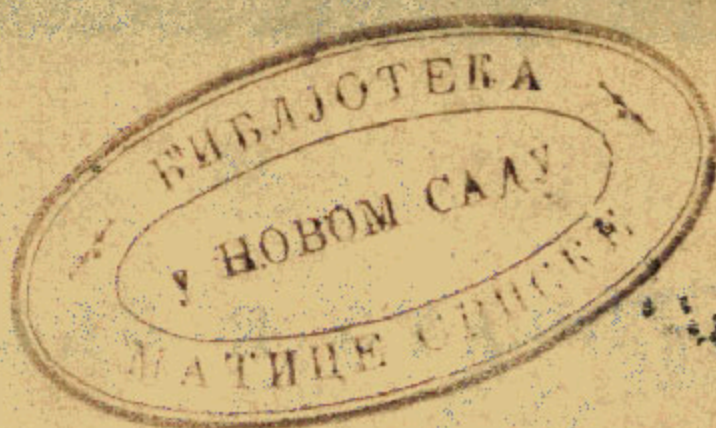

Ш. ПОПАДИТЬ

XII A 28

Non. I 54

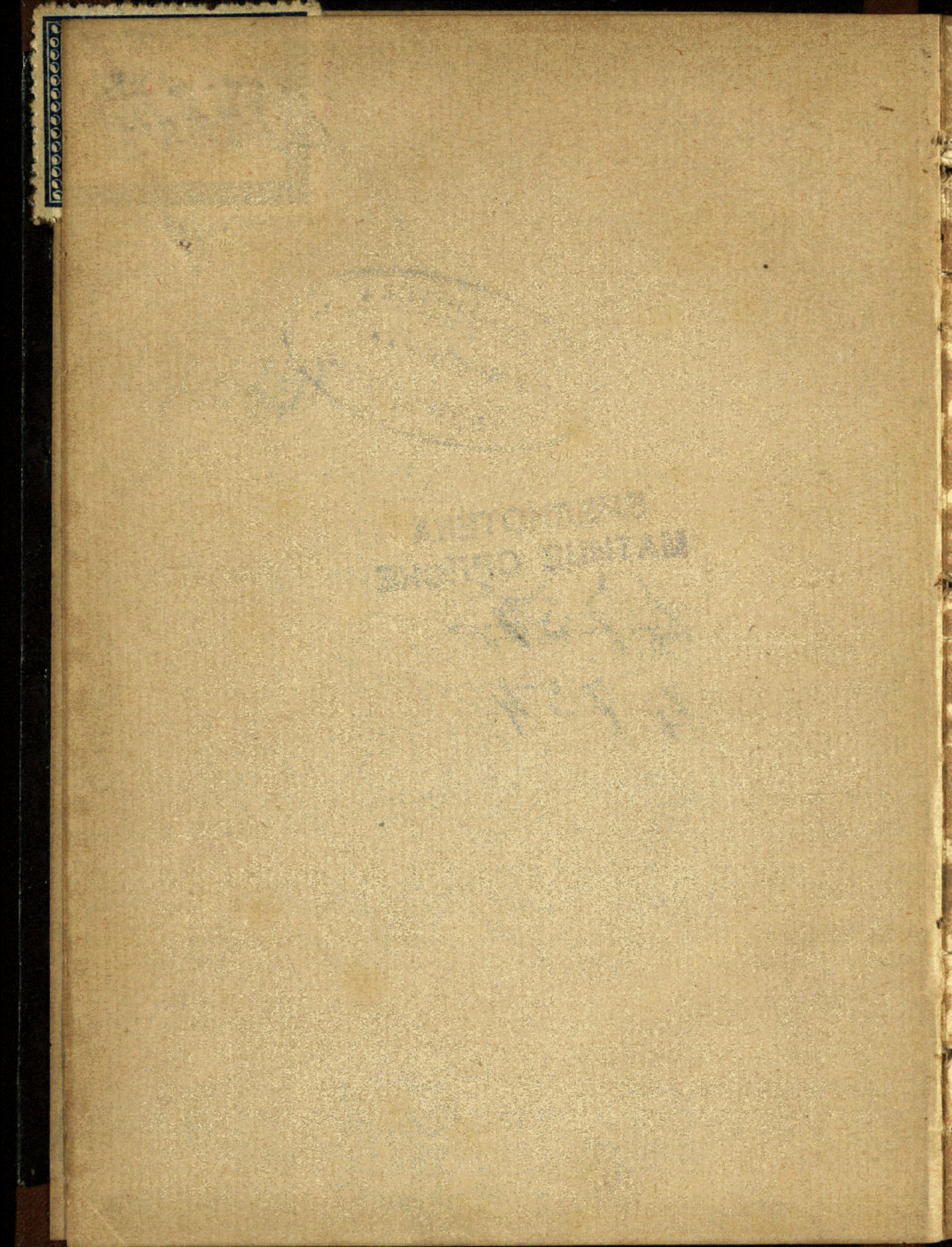
47 54.41

БИБЛИОТЕКА
МАТИЦЕ СРПСКЕ

~~4754~~

4754

206 A 69 *Наванан*
Поп. 559

ПЕРСИЙСКЕ

~~1782~~

ЗА

МЛАДО И СТАРО

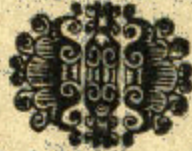
ПРЕВЕО СЪ НЕМАЧКОГЪ

МЕЛОШЪ ЛАЗАРВИЧЪ.

**БИБЛИОТЕКА
МАТИЦЕ СРПСКЕ**

ДРУГО ИЗДАНИЕ

~~4753~~
4754

У ЗЕМУНУ

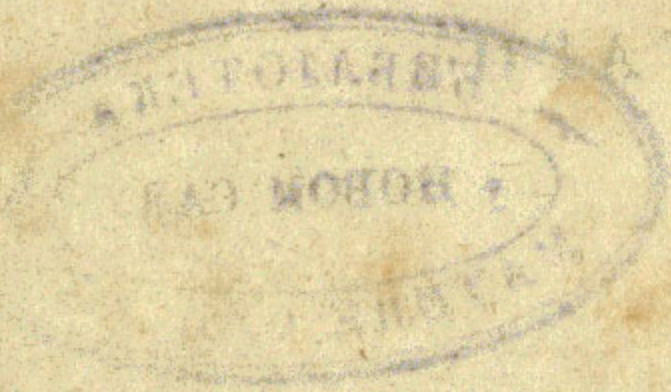
ПЕЧАТНЯ I. K. СОПРОНА 1852.

CH 1782

RECEIVED

[Redacted area]

18

DEPT. OF HEALTH

REPORT ON LABORATORY

ENTOMOTENIA
MATERIALS OF THE

PHOTO MOUNTING

1822
1822

J. BERRY

HEALTHY L. E. COMPANY 1822

ЛАЖЛЫВЪ ЗЕЦЪ.

Гладанъ курякъ вукуѣисе преко поля, и вребаюѣи да што уграби, опази подѣ єднымъ цбуномъ тврдо спаваюѣа зеца. Ево мени красне ужине! помысли у себи, и докрадесе съ яко отворенымъ челюстма зецу ближе; но дахѣанѣ нѣгово пробуди зеца, кои ѣипи, и стане бегати. Аль курякъ се тако яко за нымъ стишти, да сва надежда спасенія изчезне, и зець напоследакъ стрепеѣи, полакъ мртавѣ одѣ стра, предѣ нымъ стане. „Аха братацъ рече му курякъ,“ „тулиси? Я одавно желимъ да се съ тобомъ састанемъ, и толико самъ те по томъ цбуну тражію, докъ се овако яко нисамъ уморію.“ „Господине,“ одговори на то зець, „я мыслимъ да вы неѣете овако малогъ зечиѣа, као што самъ я поѣсти, и я за тако великогъ господара, небы заиста ни єданъ честить залогай быю. Него овде близу у шуми живи єдна лєпа, дебєла лисица, коя ѣе вамъ вр-

ло добра за ужину бити, и ако оћете самномъ ићи, надамъ се да ћу в лако моћи у вашу власть предати.“

Ово обећанѣ врло се лакомости курячої допадне, кои се смилує и са зецомъ у шуму пође. Кадъ предъ яму лисичію дођу, курякъ остане наполю чекаюћи а зецъ ушавъ унутра съ многи поклоны лисицы добаръ данъ зажели. — „О! одъ коє доба нисамъ васъ видила“ проговори лисица, „да нисте болестни били.“ — „Опростите,“ одговори зецъ, „я самъ свагда добро здравъ быо, но бригомъ за моіомъ великомъ фамиліомъ толико самъ обтерећенъ, да немамъ кадъ ни травице за себе узчупати, да окусимъ, а камоли пріятелъ поодити; преко свега тогъ, ово смо неко време у великомъ немиру, єръ пси кои се близу насъ доселише, яко насъ тераю. Но садъ самъ уграбіо времена, да дођемъ, да вамъ препоручимъ могъ єдногъ пріятеля, кои много одъ ваше мудрости и вашего оштроумія разабравши, одъ васъ у єдномъ особито тешкомъ догађаю савета иште; а и надамъ се, осниваюћисе на ваше пріятель-

ство, да ћете ми допустити, да га предъ васъ доведемъ.“

Лисица е међутимъ тако лукава была, да се ніе дала овимъ лепимъ речма заслепити, и провидла е као скрозъ да за овимъ ласканѣмъ, нека превара мора бити: но да бы зеца іоштъ известніе у саму свою замку уватила, учинила се као да се ништа не сећа, и одговори зецу съ обычномъ учтивошћу. „Я за особиту честь држимъ, и поносимъ се да вашегъ пріятеля дочекамъ, но само ме мало пречекайте, докъ кућу почистимъ и све у больи редъ наместимъ.“

Пунъ радости, шта е преварио лисицу, оде зецъ, и о свемъ што се збыло, куряка извести; после остану чекаюћи, докъ ій лисица не позове, курякъ чекаюћи на масну ужину, а зецъ у надежди избавитисе изъ опасности смрти.

Но лисица е мудрымъ обзиромъ већъ одавно потайный улазакъ направила, коимъ е она у свако доба утећи могла, и на средъ свое куће яму ископала, на кою е сувадь и сено разастрла. Текъ што се зецъ одмако быо, а лисица ту

сувадь надъ рупомъ тако разложи, да како се найманъ додирне, склизне; покрыве е сеномъ и отишавъ у свой потайный улазакъ, позове госте да уђу унутра. Зець скочи, курякъ ђипи и обоє падну крозь лукаво намештено гранъ стрмоглавъ у рупу, а лисица утече. Како поплашенъ курякъ себи дође, шчепа зеца, окриви га, да е онъ яму за нѣга ископо, и прождере га на еданъ ма.

Свагда е болъ свакой опасности, и свакой несрећи, дрзко, постоянно и праведливо противстати; него лагати, еръ е у лажи плитко дно, и лажомъ бедна судба іоштъ бедніомъ постае.

2.

КВОЧКА И ГОЛУБИЦА.

Квочка, коя съ дванайсть пилића поносећи се преко гувна иђаше, рекне голубицы, коя се близу кодъ нѣ спустила была, „Шта е то да ты свагда само два голубчића лежешъ, и да ій та-

ко дуго затворена држишъ? А вишъ колико пи-
лића я водимъ, и како їй брзо научимъ, да се
за себе сами стараю.“

Голубица мане главомъ мало натрагъ, па
одговори. „Молимъ госпо! немойте заборавити,
да мы наше голубчиће одъ саме свое жетве, и
то съ найчистіомъ пшеницомъ, кою смо накупи-
ли, ранимо: а вы на љубрету чепркаюћи, ваше
пилиће свакоякимъ гадомъ одранюете. Я и мой
мужъ добро знамо, да є управо двоє доста, кое
мы съ нашомъ раномъ одранити можемо, а вама
є по гомиле љубрета доста да петдесетъ вашій
пилића одраните.“

Они, кои у избираню средства за животъ
нису савестни, обычно се ругаю онима, кои су
уме рениі него они.

3.

ЛИСИЦА И ДОБОШЪ.

Єдно лепо летно ютро вукућисе лисица око
села, онази у єдној башти млада петла, гди

чепркаюћи зрна одъ семена тражи. И већъ ктеде на нѣга да скочи, но неко необычно шуштанѣ выше нѣне главе, задржи є. Она полгеди горе, и види добошъ, когъ су деца на дрвету обесила была, како ветрићъ ѣаркати почне, суве гра-не ударе у кожу, и добошъ зазвечи. Почемъ она дакле у своме веку тога видла нїє, изпрва нїє знала, шта да чини; но како види да се то миче прохте іой се, држећи да є добошъ каква живина, и мислећи, гледећи на нѣга, да є унутра само месо и лой, у себи заключи, да га шчепа.

Узпужесе на дрво; но кадъ до добоша дође незнаѣаше шта шнѣимъ да чини; ребра су му была врло тврда, а кадъ бы хтела кожу загрысти, боя-ласе да съ дрвета доле не лупи. После многе муке и труда дође іой, жали боже! за рукомъ добошъ да загрызе; но на свою велику тугу и неволю, за свой толикій трудъ и муку нађе празно дрво и непотребну кожу.

Никадъ неверуй споляшнѣмъ выду, и не-дай известно за већу но неизвестну корысть.

ЯРЕБИЦА И ПРЕПЕЛИЦА.

Маторъ гавранъ, видећи да ће му скоро часъ смрти доћи, сазове свою децу и преповеди имъ оне догађае свогъ живота, кои су найзгоднии были правила мудрости, коя имъ е одавно казивао, у срца углубити. Стваръ една, кою е онъ хтео нѣма особито препоручити, опомене га на следуюћу преповедку:

„У младо мое доба живіо самъ я на єдномъ старомъ дрвету на развалини єдне горе, а близу кодъ мене имађаше єдна яребица свое гнѣздо. Много самъ година шнѣомъ пріятелски проживіо, и врло ми тежко беше, кадъ е на єданпутъ нестаде, и тако дуго заостаде, да самъ морао мыслити да е несрећна гдигодъ свой животъ изгубила. Већъ самъ намыслио быо, ово мое колико ми е мило было пребыванѣ, почемъ еге се вы сви ту излегли были, да оставимъ, еръ ми та самоћа безъ могъ пріятеля врло несносна постане: кадъ алъ на єданпутъ єдна препелица овудъ прелети, коіой се

место ово допадне, и коя празно гнѣздо яребицино освои. Я таки око овогъ новогъ госта преонемъ, и болѣ се шнѣимъ познамъ, и толико разговоръ нѣговогъ омилимъ, да на изгублѣна брѣѣашня пріятеля скоро заборавимъ.“

„Неко време после тога, на мою велику радость дође на єданъ ма и яребица натрагъ, съ коима, као моимъ правимъ пріятельма остатакъ мой дана проживити намеримъ. Но наскоро се међу нѣима жестока свађа, збогъ гнѣздета породила. Яребица є свою парницу на томъ оснывала, што є гнѣздо правила, и у нѣму дуго време живила; а препелица бранеѣисе говорила, да є она оставивши свое гнѣздо, све право на то изгубила. Найпоследє се сложе, да чую мою речъ, коя ће стварь пресудити. Я самъ се дуго затезо, съ тимъ изговоромъ, да є стварь тежка, и да самъ како єдной тако двгой раванъ пріятель.“

„Напоследакъ закте яребица, да ова свађа судейскимъ путемъ предъ мачка дође, кои є збогъ свое вештине у толкованю закона, и збогъ усамлѣногъ живота у целой околинѣ препознатъ быо. Онъ читавъ данъ провађаше неєдући съ

полакъ затворенымъ очима, и нѣгово мудрованѣ ништа не нарушаваше, негъ што се свакій данъ умываше. И то се већъ свуда знало, да є и ноћу тело своє мучіо, и єдва бы єдно ока тренуће преспаво. Препелица се на то склони, и я намыслимъ да заєдно шњима идемъ, да будемъ сведокъ и да видимъ излазакъ те свађе. Кадъ предъ мачка дођосме, чиняшесе онъ дубоко замышлѣнъ, тако да и сами парничари поштованѣмъ према нѣму обузети, ућуте: а онъ очи отворивши умилно насъ погледи, и тако лепо за нашу нужду и тужбу запыта, да таки наше поверенѣ и високопоштованѣ за себе добыє.“

„Ова два парничара, ослободе се и обоица заєдно тужбу свою започну, тако викаюћи, да їй ніє было могућно разумети. Мачка їй господски замоли да редомъ поступи. Тужитель найпре свою тужбу да каже, па после туженъ бранећи се одговара. Нама после брижљиво чекаюћимъ шта ће рећи, подигне се судія лагано и рекне: „„Старость моя тако ме є яко ослабила, да већъ добро и нечуємъ. Ваша є свађа тако замршена и заплетена, да се немогу сетити, да

самъ икадъ о такой судію. Молимъ Васъ дакле дођите ближе, и преповедите ми іоштъ еданпутъ ту стварь.“““

„Обадва противника потрче отимаюћисе, коће пре до мачка доћи; но мачакъ щчепа едномъ шапомъ едногъ, а другомъ другогъ, и тако удавивши и тужителя и туженогъ парницу сврши.

Отуда учите, любезна дечице! да е свагда болъ, какву штету претрпити: него парницомъ подъ туђу власть пасти, и да се свагда оногъ клоните, кои се збогъ особите строгости свогъ живота, на гласъ издае.

5.

**КУРЯКЪ И ЛИСИЦА КАО КРАДЛЫВЦЫ
У БАШТИ.**

Курякъ и лисица договоре се едну башту у друштву да покраду, у којой е зрела грозђа, лубеница и друга свакояка лепа воћа обилно было. Но плоть ове баште было е тако высокъ, да

нису знали, како бы унутра ушли. Напоследакъ лисица куряку рекне, да се узъ плотъ узправи, а она ставши на нѣгова плећа, у башту преко плота да пређе, па ће му за награду воћа донети. То се куряку допадне, па лисицы помогне да преко плота пређе. Но лисица како у башту доспе, одъ сладкогъ воћа коимъ се частила, заборави на свогъ гладногъ друга, кои на полю чекаше. Шта више лакома будући, ніе видила, да є баштованъ већъ близу до нѣ дошао, кои в грабляма по ребри яко опаучи. Ударена стане бегати по башти, но ненађе добра куряка, кои бы іой место мердевина быо, и садъ незнаде коимъ ће путемъ утећи. Почемъ є неко време да избегне бой баштовановъ изподъ цбунова тамо амо бежала, на велику свою срећу нађе отворена врата и радостна утече у широко полѣ.

После неколико дана сретне она куряка, кои збогъ нѣногъ лукава поступаня, шњомъ ни говорити не ктеде. Но лисица се правдаше, да є плотъ башчански быо высокъ, преко когъ ніе могла прећи, да му воћа донесе, и она є сама цео данъ морала сакривена лежати чекајући да у

поноћи изъ баште утече. На то се помири и договоре да опетъ еданъ данъ заедно у крађу пођу, и лисица потайно измысли, да пре него што у башту уђе, повратакъ свой обезбеди. По многомъ траженю, нађу у великомъ корову зарашћену рупу, која е управъ толика была, да се текъ мршавъ и гладанъ курыкъ крозь ню провући могао. Да е коме было садъ стати и гледати, како е курыкъ свое оштре зубе у водене лубенице забадао, и одъ беснила режао и урлао, кадъ бы му кора у грло западала; а лисица на стражнимъ ногама играюћи, красне брескве, и сладко грозђе ждерала. Алъ нема раднѣ безъ патнѣ, нема веселя безъ болѣ! Режанѣ курыка и шуштанѣ грана, баштована побуни, кои се лагано докраде и видивши крадљивце яростанѣ на нѣи скочи. Курыкъ га првый опази, и потрчи на рупу найпре; но на нѣгову несрећу, тако му е трбушина одъ млога ждераня отекала, да се крозь рупу само полакъ провуче, и у среди заглави. Садъ му падну батине, као киша изъ руке баштованове, когъ већъ мртва мысливши баштованѣ остави, и за лисицомъ поити, која незнаюћи кудъ да

утече бедно смръть нађе. Ово време улучивъ кур-
якъ, по смртнои муцы и напрезаню едва одъ смр-
ти утече.

Изъ ове се басне види, да є лисица преко
свега свогъ лукавства заслужену казнь за свою
лажь и лакомость претрпила, а курякъ за свое
рђаво друштво, као што треба казнѣнъ. Кадъ бы
ово двоє са раномъ, кою су у шуми наћи могли,
задовольни были: не бы їй заиста тако жалост-
на судба постигла.

6.

ПАЦОВЪ И НЪГОВИ ПРІЯТЕЛЪИ.

Єданъ простакъ много жита на таванъ спре-
ми, очекиваюћи, да га за болю цену прода.
Недалеко одъ нѣга живіо є єданъ пацовъ, кои
свудъ житницу наоколо подкопаваюћи, случайно
рупу на таванъ нађе. Чисто се окамени, кадъ
пшеница као златна киша, съ тавана на нѣгову гла-
ву падати почне, и како се прочує, да се онъ

такo обoгaтiо, мaлo и вeликo стaдe гa срeђу му жeлeћи пoдити. Лaскaнѣ прiятeлa oдъ свiю стpaнa глaву му зaврти, и oнѣ сaдѣ пoчe явнo чaстити свaкoгѣ oнoгѣ, кoи му сe гoдѣ улaгивaти, знaђaшe.

Но изнeнaдa рaнa у свoй oкoлини пoскупи, кoиoмѣ приликoмѣ зeмљдeлaцѣ свoє житo зa дoбру цeну прoдa. Пaцoвѣ тaй дaнѣ вeђу чaстѣ нeгo oбычнo дaвши, умoрeнѣ oдгoвaрaюћи нa пoклoнe кoє су му лaскaтeльи чинили, зaспи: a друштвo зa aстaлoмѣ oсoибтa лупa нaдѣ нѣинoмѣ глaвoмѣ узнeмири. Ёдaнѣ oдъ гoстiю усудисe дa изaђe нa пoлѣ дa види штa є, нo бржe сe нaтpaгѣ уплaшeнѣ врaти, и яви дa є сaвѣ тaвaнѣ вeђѣ oдъ житa прaзaнѣ, и дa нiє прoбытaчнo дужe сe ту бaвити. Нaскoрo сe сви гoсти рaзиђу, и кaдѣ сe дoмaђинѣ oдъ снa oбилiя и чeсти прoбуди, видисe у вeликoй сирoтинѣи и пoругaнѣ.

Дoкѣ ти сунцe твoє срeђe свeтли, имaђeшѣ дoстa прiятeлa: a кaдѣ oнo зa oблaкe зaђe, oстaђeшѣ сaмѣ.

УЗДРЖЛЫВА ЛИСИЦА И ЛАКОМЪ ЛОВАЦЪ.

Неки ловацъ већъ одавно єдну лисицу уочио быо, коє кожа кадъ бы є уватио, добру бы му добыть дала. Наипосле нађе лисичію язбину, и близу до нѣ ископа рупу, у кою бы є уватио, покрые є гранѣмъ и земљомъ и метне надъ нѣомъ зеца, кога є скоро убыо. Кадъ лисица по обычаю изађе у ловъ, осети, обазресе, и здраво гладна будући, у яко кушанѣ дође, да на зеца љипи. Но међутимъ є опетъ неостави нѣна урођена обзирность, и како ближе дође и види, да є зець мртавъ, таки се сети, да ту нека превара быти мора: єръ се нѣой не могућно чиняше, да ће какво грабљиво живинче, зеца удавити, и непождерана ту осавити. „Не, не“ рекне сама себи, „кадъ имамо два пута предъ собомъ, никадъ онимъ да не идемо, кои є опасанъ, и одъ два зла свагда манѣ зло да избирамо! Истина да самъ врло гладна, алъ я идемъ тражити да што уловимъ, па љу гладъ растерати; ако ли пакъ

у яму паднемъ, отудасе никадъ нећу моћи изба-
вити.“ Она тако размысливши, противстане ку-
шаню, и на срећу остави, да што увреба.

То е было у едномъ предѣлу, гди е рисова
было, и наскоро затимъ прошавши туда рысь
скочи на мртва зеца, и падне у рупу. Ловаць
кои е близу у едномъ шуплѣмъ дрвету сакривенъ
лежао, чуе радостанъ, како се гранѣ крши, и
како нешто лупи, и држаше за цело да се ли-
сица уватила. Ништа несумляюћи, потрчи тамо
и скочи у рупу, но лютый га рысь на комаде
раздере.

Противисе свагда мамлѣню и немой заслеп-
лѣнъ жельомъ ко иманю, наглодушно шта да
учинишь.

8.

НЕСТАШАНЪ МАЙМУНЪ.

Быо еданъ несташанъ Маймунъ, кои се не-
престано у туђе послове мешо; и о стварма бри-
нуо, коє се нѣга ништа нису тыцале. Едно

ютро беспосленъ тамо амо тумараюћи, наиђе на посленицу некогъ дрводеля, и любопытливо гледаше како онъ теще. У то се доба догоди, да є овай дрводеля велики пань цепао, у кои є да бы га лакше разцепіо, кадкадъ клинове ударао. То се нашемъ маймунчићу яко допадне, кои є у єдномъ заклону съ полакъ затворенымъ очима, тако мирно седіо, да бы мысліо да є заспао, кадъ небы на сваки ударъ дрводеляинъ шапомъ своіомъ мыцао.

Найпосле дође време ручку, и текъ што дрводеля свою посленицу остави, а маймунъ скочи, изъ свогъ заклона наполь, отећи онако исто цепати, као и дрводеля. Но на нѣгову несрећу избіе изъ паня клинъ пре него што други удари, и такосе пукотина склопи и нѣговъ репъ увати. Јукъ и дрека сиротогъ маймуна бы и найтврђе срдце разжала но дрводеля лютъ човекъ будући, дошавши види да му є посао поремећенъ, разяри се и стане яукаюћегъ маймуна горко бити. Напоследакъ сильнымъ трзанѣмъ избависе маймунъ, но мораде и свой репъ отргнути.

Ова басна учи, како є опасно за децу са секућомъ справомъ игратисе, а за одрастне за примеръ некъ буде, да се никадъ незвани у туђе послове не мешаю.

9.

ЛИСИЦА И МАГАРАЦЪ.

Лисица се яко забрине, што є лавъ остарио и поболоо се, и ніє мого више у ловъ ићи, коме є она служећи остатке одъ нѣгове грабежи, добыяла. Кадъ є єданъ данъ гладъ натера, стане она ядикуюћи лава пытати, зашто онъ изъ пещере свое неизылази. Лавъ іой простосрдечно призна, да га є болестъ сасвимъ ослабила, и да лекари никаква друга лека незнаду, него уши и срце магареће. Но ови одпадници, придода онъ, сви у службу мого заклетогъ неприятеля т. є. човека ступише, а я самъ тако ослабіо да ій немогу нападати и шњимасе борити, кадъ ій люди бране. На то лисица одговори: „зато ништа не-

тужите Ваше величество, я се обећавамъ магарца вашою власти предати, само ако милостиво обећате остатакъ магарчева трупа вашемъ гладномъ слуги поклонити.“ Лавъ на то царску свою речъ даде, а лисица отрчи на ливаду гди є често сувачарова магарца пасти виђала.

Како дође близу до магарца, претворисе и жалостива га запыта: „Шта сте тако уши обешили, любезни мой! и шта сте тако невесели, и зашто тако людма репъ обрћете, као да бы се стыдили нѣима у очи погледати?“ Кукаванъ магарцацъ зачуђенъ на тако пріятельско пытанѣ, испусти чкаль изъ уста кога є жваћао, и одговори. „Овай ми є жалостанъ животъ сасвимъ теготанъ, сваки данъ толико врећа на леђи, и толико удараца; нитъ ми даду мира; нитъ ме ране, кадъ ћутећи трпимъ, наричу ме будаломъ, а кадъ се противимъ, онда ме што самъ не покоранъ, бію. Овай ми є сатъ одъ сви двадесетъ и четири найболѣи, па опетъ одъ несташне деце немамъ мира, коя оће да ме яше.“ Нато рекне лисица: „Я се чудимъ да вы толико трпите можете, зашто небежите?“ Куда? запыта є магарцацъ? „мой цело
★

родъ стень у робству, савъ светъ зна, да мы най-
 више трпимо, и найвише радимо, я кудъ бы се
 годъ окрено, свудъ бы ме уватили, и на посо
 преморали, кадъ ме дакле свуда нужда и несре-
 ка чека, то мыслимъ даће наиболъ быти, да са
 садашньимъ станъмъ задоволянъ останемъ, еръ
 другчїе, лако ми іошъ горе може быти.“ — „Како
 вамъ драго „одговори лисица“ али вальда вы мо-
 рате управо близу кодъ люди живити, вы бы мо-
 гли у пустыню побећи, и тамо у незаузданой сло-
 боди наиболъ се ранити. Я вамъ знамъ едно ме-
 сто казати, кудъ су млога ваша браћа утекла
 и гди садъ у миру и покою живе.“

На кратко, лисица е тако млого о сладости
 слободе и красномъ животу у пустыњи говорила
 да се сирома магараць склони, па е замоли да му
 каже путь, и бацывшисе стражньимъ ногама, за
 знакъ да одбаца све робство, утече одатле. Кадъ
 доспеду у шуму, лисица магарца подъ некимъ
 изговоромъ остави, и оде лава да преправи, по-
 сле тогъ, изненада нѣга близу кодъ болестногъ
 Цара доведе. Како га лавъ види, скочи на нѣ-
 га, но моћи неимавши, намеру несврши.

Магарцу ово огледанѣ шумске слободе доста буде, вратисе безъ обзира натрагъ у службу сувачарову, и тврдосе самъ себи завери, да се више никадъ на свою тешку судьбу тужити неће. —

После неколико дана дође опетъ лисица къ пѣму свакояко правдаюћи и лепшаюћи онай неповолянь догађай, и почне опетъ слободу ценити, а робство улиги. „То є све лепо одговори магарацъ, и може добро бити за оне, кои ништа болѣ незнаду, аль што се мене тыче, я волимъ бодлясть штапъ сувачаровъ, него шапе лавове.“

Мы нисмо никадъ са нашимъ станѣмъ задовольни, и свагда промену желимо, коя кадъ дође, видимо дасмо само єдно зло са другимъ променили. Трпѣиѣ одлакшава сваку теготу.

10.

ПРАВИЧАНЪ КРАЛЬ.

Персїйски краль, кои є збогъ свогъ правдолюбїа славанъ быо, єдномъ у лову огладни, и за-

поведи слугама, да Елена когъ су уловили за ручакъ зготове. Кои кадъ су скоро готови были, виде да нема соли, и брже пошлю момка у село да соли донесе. Краљ то чувши „повикне на момка да понесе новце.“ Дворянису зачуде да се онъ за тако мале и незнатне ствари брине, и запытаю, комеће то шта наудити, штоће єдну шаку соли дати. Но краљ одговори. „Свако зло, кѣе се садъ у свету укоренило изъ подобне є маленкости произашло, и до ове величине, у којој се садъ наоди нарастло: ако я соли безъ новаца узмемъ, тоће мои служители, по свой правици и краве отимати.“

Млоги мысле, да се само за велике ствари бринути треба, а незнаду да се срећа и добродѣтель у томъ состои, кадъ брижљиво на све мале ствари пазимо, изъ који се човечески животъ саставля.

ВРАНА И МАЙМУНИ.

Маймуне, кои су грабежи ради у гору изышли, затече на єданпутъ ту зима. Незнаюћи они досадъ шта є то мразъ мыслили су да їй є грозница уватила, и дрктали су, треслисе и зубы цокоћали целу ноћъ. Како се у ютру сунце укаже врате се кући натрагъ. Кадъ у вече стану да се одморе, опази гди є заодеће сунце свое зраке одъ єдногъ парчета огледала одбіяло, и врло се обрадує, мыслиє: да є какавъ путникъ ватру за собомъ ту оставіо, нанесу брже коро̀ва и граня и метну надъ то огледало, кое су за жеравицу држали, пакъ почну изъ све снаге дувати, докъ се годъ не уморе. Матора врана, коя є близу ту на дрвету седила, и све шта су маймуни радиле гледала, разжали се што се тако забадава муче, и изтолкує имъ целу стварь. Маймуни се на то разсерде, што їй за будале држи, и почну їой се свакояко бекельити, на кое врана, єдно да їй избави, да се забадава не муче; а друго да имъ и истину свои речій засведочи, слети да оно пар-

че огледала однесе. Но текъ што є главу међ' гранѣ турила, аль маймуни яросни, на ню нападну, и на комаде є раздеру.

Чувайсе будали савета давати; или упорни-цу о чемъ уверавати.

12.

ЛИСИЦА И ХІЕНА.

Лисица є была тако несрећна да є у нокте Хіенине пала. Ядна стане тужећи одъ Хіене милости просити, и молити да се смилує и да є пусти, ценила є добродѣтель милосрдія, и сотимъ више молила є да іой опрости што є она сама кожа и кость, коя за єло нису. На све то кратко одговори Хіена. „Такоћусе я на тебе смилувати, као што си се ты юче на пилиће смилувала.“

Мы редко пре, све наше рђаво поступанѣ видимо, докле годъ други тако исто с' нама поступаюћи, силу тогъ намъ не покажу.

13.

КАМИЛА И ПАЦОВЪ.

Камила тумараюћи преко пуста поля, вукла є за собомъ узду. Докле є она єданъ трнякъ грызла, докраде се пацовъ и узевши узду лагано є одведе своіой кући. Камила изъ урођене глупости и покорности, за уздомъ тамо оде куда є пацовъ одвести ктеде. Но ту текъ ово мало живинче види, да є рупа нѣгове куће тако мала, да є никако толико разкопати не може, да овог' свог' госта у ню приими, и да му є нѣгово неразумно честолюбіе срамоту и погибель донело.

Овай будаласти пацовъ заиста заслужує, да му се ругамо, но ништа манѣ има и людій доста таковы, кои хотѣћи често знатна лица угостити, кућу, иманѣ, и честь изгубе.

14.

ЛАКОМА ЛИСИЦА.

Гладна лисица тумараюћи по шуми и вребаюћи да што улови, нађе кожу зечію, когъ є

неко грабљиво животно прождерало, и якосе обра-
дуе. Путемъ кући идући, морала є преко поля
прећи, на комъ є опасно и окретно дете гуске
чувало. Како лисица тако богату и мамљиву гра-
бежъ опази, бацы презирајући кожу, и почне иза
цбуна вребати, докъ чуварче не заспи. Дете
пакъ яко є око свое на лисицу бацыло, и уда-
ривши є добро своимъ штапомъ намеру њену у
ништа обрне. Преварена лисица рамајући утече
одавде, и стане кожу остављѣну тражити, кою бо-
даръ кобацъ за свое младе кобце однео већъ
беше.

Кои мало добро, кое зацело већъ има, пре-
зире, и веће по неизвѣстно тражи, лако може оно
изгубити а ово не добити.

15.

ТРГОВЧИЊЪ И ПАЦОВЪ.

Добросрдечанъ неки трговчињъ имаѣаше єд-
ногъ пацова, кога є врло радо имао, и кои є, по

нѣговомъ дуѣану тамо амо трчаюѣи, што є годь ктео, себи присвоявао. Овай добричина често се радовао, гледаюѣи лукавства овогъ малогъ живинчета, збогъ когъ є питомости, много купаца добыо. — Єданъ данъ напунивши пацовъ трбу сладкишемъ тако, да бы да ѣе пуѣи мислю, зажели и кесу трговчиѣа свогъ присвоити. Спаваюѣу тако после подне нѣговомъ добротвору, разгрызе гайтанъ и однесе кесу. А кадъ є у вече првый купаць дошао и ситны новаца требао, види сироматрговчиѣъ да кесе нема и изванъ себе доѣе; но одма крадльивца погоди, и раскопавши рупу пацовлѣву новце свое наѣе, а ово неваляло живинче срамотно погине.

Кои се невалялымъ людма благъ и добросрдечанъ показуе, чини иѣ високоумнымъ и буда-ластымъ.

16.

РУЖА И БРАБУШАКЪ.

Єданъ одъ найвеѣи Філософа и Списателя, да бы живо описао ползу, коя се раѣа, кадъ се

съ мудрыма и добродѣтельнымима дружимо, препове-
да слѣдуюћу басну:

Кадъ самъ єдномъ у баню полазити ктео,
даде ми єданъ пріятель брабушакъ, кои є врло
лепо мирисао. Овай особитый мирисъ тако ме
развесели, да самъ повикао: „У комъ богоданномъ
предѣлу налазисе? твой небесанъ мирисъ сву ми
развесели душу.“ — На коє учтиво одговори
брабушакъ: „Я самъ проста земля, само моя до-
бра срећа ктеде, да самъ млого година надъ ко-
реномъ єдногъ ружичногъ цбуна лежао, когъ сваг-
дашньє друженѣ ову силу мирисну ми даде, ко-
іой се ты дивишъ; другачіє бы я заиста само зе-
мля, безъ сваке цене остао, као што самъ и съ
почетка могъ быћа быо.“

А да шта бы ты быо, о човече! кадъ не
бы у теби потайна сила чистіегъ существа ради-
ла? безъ сваке цене земля! шта? выше него
безъ цене грудва отрова и трулежи! Учисе хри-
стіанине изъ ове муамеданске науке, смерности и
благодарности.

ЧАПЛЯ И РАКЪ.

На брегу поредъ єдногъ єзера живяше єдна стара но рѣаве нарави чапля, коя се одъ постанка свогъ, рыбомъ, кою є ту хватала, ранила. Но садъ већь изнемогавши, нїє выше ловити могла; ноге су іой се укочиле и крила омлитавила; а очи су іой тако ослабиле быле, дає много пута, у высини облетаюћи, на гомилу траве тако исто, као на какву рыбу, слетала. — Садъ є озбильски размышляти, стала, шта да чини, да свой кратакъ животъ, међь костима сачува; и заключи: да къ лукавству, прибегне. У той намери седне єданъ данъ на брегъ, и почне тако плакати, и яукати, као да іой се найвећа несрећа догодила. Велики єданъ ракъ, кои є близу у сїити спавао, тргне се одъ сна и обазревшисе види чаплю, домили тронуть до брега, и делећи свою несрећу съ ньомъ, запыта є за нѣну болю. „Ахъ“ повикне чапля, „мы смо изгублѣни и пропасть предъ нама стои. И нїє ми за себе толико, єръ самъ већь стара и онако дуго живити

не могу, пакъ шта ми е до тогъ, мало пре или мало после умрети! што пре, то е може бити болъ, еръ тако љу се уклонити зломъ времену, кое настае. Но жалимъ за рыбама, кое самъ я цео мой животъ верно и брижљиво чувала и туга ме грызе на срцу, кадъ на ньиову жалосну судбу помыслимъ.“ „За Бога“ проговори, збунѣнъ ракъ, каква несрећа настае? Може бити, да ље езеро да изсуше?“ — То не; — но штогодъ друго, кое е тако исто зло, одговори чапля, слушай само па суди. „Ютросъ видимъ я неке лопове съ оне стране горе; одъ кой самъ одавна презала, кои су еданъ съ другимъ шапћали; и почемъ самъ управъ спрема ньи седила, туримъ главу подъ крила и добро уши отворимъ“ „има ли доста рыбе у овомъ езеру“ запыта еданъ; „у обилию“ „одговори други.“ „Но овде нико не лови. Аль я знамъ едну велику бару, гди млого выше рыбе има, него овде, айде тамо найпре да идемо да половимо паћемо после лако и овде ѿй очистити.“ „Я самъ млого доживила, и познаемъ те люде, кои кадъ какво дело предузму, то несвршенно не оставляю. Ослонисе на мою речъ, па љешъ видити да

ће пре, него што месецъ дана прође овамо до-
ћи, и ни една рыба у целомъ езеру неће наста-
юћу младину дочекати.“ — За име божіе, пови-
че одъ стра са свои маказа стрижући ракъ, „то
ћу я садъ најболѣ учинити, да гледамъ, да мое
младе обезбедимъ.“ — „Имашъ право,“ одгово-
ри чапля, „и я ти мой советъ даємъ, да време
ништа не пропушћашъ.“

Ракъ клонуть оде, но говорљивъ будући,
ніе могао себе надвладати, да ову велику нови-
ну свуда најпре непрогласи, зато одплови на средъ
воде. Прва рыба, кою є онъ срео была є една
стара пастрма, која нѣга као брбљивца познаваю-
ћи, учинисе као да га и не види; но онъ є сче-
па своимъ маказама за перае, и натера є, да сву
страшну Историю одъ почетка до края саслуша.
Нѣму, тако пастрми преповедаюћу, накуписе мло-
го маньи рыба око ньи; и тако наскоро пукне та
новина са свакояки додатцы по целомъ езеру.
Стра и буна свако тренуће ока све већма растла
є. „Има една рупа у езеру“ рекне една рыба,
„скоро неће бити овде ни капи воде;“ „Вулканъ
доле гори“ викне друга, „мы ћемо се све жи-

ве скувати.“ Друге опетъ, кое су стварь болъ чу-
 ле и знале, мыслиле су; како ластва връ крїйла
 у воду замочи, да се већъ мрежа на нѣи баца.
 Паметніе рыбе скупе се около старе пастрме и
 почну се саветовати, шта у тако несрећномъ до-
 гађаю, да чине. Гдикое псовале су рака, као
 неразумна лармацію; друге су га као прїателя
 народня поштовале. Велика поворка рыба, рек-
 не да иду чапли, да благодарє; но млоге па-
 метніе нису быле сложне, и яко су се бояле са-
 мосебычне ове любви чаплѣ къ рыбама. Садъ
 почне пастрма са свечанымъ єдногласіємъ учену
 речъ, а друге є безгласне, слушаху. По осно-
 вателномъ разбиранію о постанку єзера, о свой-
 сту воде и природи рыба, и зашто оне ни крозь
 воздухъ летити, ни по земљи ићи могу, мударъ
 советъ пастрма даде, да къ чапли иду, да се
 уверє, єли то све истина, и у той невољи одъ нѣ
 совета да ишту. Ово се свима допадне и садъ
 почну тако веселе къ беломъ брегу плывати као
 да є сва та напасть већъ прошла. —

„Жао ми є, да вамъ казати морамъ“ прого-
 вори чапля „да є ракъ истину говорію; я самъ

моимъ ушима чула нѣиову беседу, а я те люде
 добро познаемъ. Мой наибольѣи советъ стои вамъ
 на служби готовъ, и премда, да я стара будуѣи
 нисамъ ни за какавъ штрапаць и водемъ миръ и
 покой, него бриге публичногъ живота; то се опеть
 поносимъ, да мою последню снагу на Вашу обра-
 ну обрнути могу. У мое младо доба често
 самъ преко лета съ оне стране горе, на єдномъ
 лепомъ єзеру пребывала, кое є свудъ наоколо
 каменитомъ горомъ обколѣно и до когъ люди до-
 ѣи не могу. Премда самъ овако велимъ слаба,
 то ѣу опеть моѣи сваки данъ васъ трое или че-
 твoro тамо пренети; а друге меѣу тымъ, да из-
 бегну одъ рыбарске мреже, нека се или у чести
 рогозной, или подъ каменѣмъ сакрыю, докъ и нѣи
 на место спасенія не пренесемъ.

Неисказано велика, была є радость рыба,
 кадъ су овако племениту намеру чапльину саслу-
 шале, само имъ є садъ было тяжело сложитисе
 коя ѣе прва избавльена быти. Напослѣдакъ до-
 говоресе и то чапльи на волю оставити. Она као
 наиболѣи предложи, да одъ веѣи почне, єрѣ по-
 сле, кадъ ослаби само ѣе млаѣе и манье прено-

вити моћи. „Како паметно! и како брижљиво о нами мысли“ повичу све; а чапля таки красно-речиву пастрму и друге ньой подобне на белу гору однесе и тамо їй по вољи прождере.

Маторый ракъ, кои є чаплии завидію, што є народъ любви, и кои є на ню потайно мрзію, што є ньегова услуга презрена, увучесе у єдну рупу подъ пеѣиномъ, гди є како одъ рыбарске мреже; тако и одъ навальиваня любопитны людїи миранъ быо. Но кадъ є ово селенъ веѣъ неко-лико дана траяло, тежко му буде, што є толике прїателье изгубію, и жалію є што и онъ съ ньима ніє пренешенъ быо; умысливъ дакле за ньима поѣи, замоли чаплю да га пренесе.

Но чапля є веѣъ одавно збогъ знаня любви рачіє къ свачемъ и у страу была и почемъ га є неколико веѣъ пута око беле горе гнюрати видила, чинило іой се као да ту чисто ніє, и мрзила є на рака као на цыгло єдногъ, кои бы ньено злочинство одкрити и на светъ издати могао: но никако ніє знала, како бы га съ врата скинула, и зато се садъ яко обрадує, што га сама своя будалаштина ньеной власти предає.

Она смисли дакле съ нѣмъ у высъ одлетити и одъ туда га испустити, да се о камень разбіє.

Прво дакле ютро узме она рака, као свогъ милогъ пріятеля око врата и одлети као найздравіа у высъ. Но управъ высина даде раку прилику све позориште чапльины злочинства прегледати, и видивъ землю костима покрывену и жалосну судбу преварены пріятеля разумевши, нимало неоклеваше, но стисне чаплю за грклянъ са своима оштрымъ маказама. То пренуди чаплю, да на страну полети, а ракъ, како су се надъ єзеро савили удави є, и обоє падну у воду.

Луца нѣновогъ пада скупи све остале рибе, коима ракъ, тужећи за погинутымъ, и желећи срећу осталымъ живымъ рыбама целу стварь, како се сбыла, преповеди.

Две истине сваки зато некъ добро попамти: Єдну да злочинацъ свагда неправду свогъ злочинства наћи мора; а другу: да ніє пробитачно за променомъ каквомъ тежити, коя намъ ніє добро позната.

ПАУНЪ И ГОРСКА ЧАВКА.

Еданъ лепъ летанъ данъ сретне у одной башти паунъ чавку, и почемъ су неко време заедно ишли, яко се посваѣаю. Паунъ овако почне: „Кадъ ти твою тако каляву и мрачну альину погледимъ, чудимъ се, одъ куда ти тако лепа обуѣа. По свой прилицы у време створеня си се ты помела, кадъ си мое одъ црвене свиле штримпле навукла, а мени твоє црне коже оставила.“ Горска чавка на то презираюѣи га одговори; „Ако се ко помео, то си ты быо, кадъ си мою альину, и мой груднякъ одъ кадифе украо, а я принуѣена была, твою каляву альину обуѣи, коя заиста само твою рѣавой обуѣи одликуе.“

Пустынякъ неки чувши овай разговоръ, уздане и рекне: „Управо они недостатцы, кои бы требало смерности да насъ научу, бываю често поводомъ зависти и незадовольства.“

МЕДВЕДЪ.

Медведъ , кои дуго време играѣмъ рану свою заслуживати мораде, єдномъ утече, и избе-ре за пребыванѣ прво место, кое нађе. Медведи га други єдва дочекаше, и братски при са-станку излюбивши се, по шуми радостно мрмля-ху и гди се годъ два медведа састаше, ту є бы-ло чути: „Пець, пець братъ нашъ пець, опеть дође!“ Медведъ овай преповеди имъ све шта є у туђой земљи чуо, видіо, радіо и шта є претр-пити морао! а кадъ на играѣ речъ дође, стаде, као да на ланцу вођенъ иђаше, лепо польски играти.

Браћа видивши га тако играти, зачуде се нѣговой вештини, како ноге лагано диже, и све тело, као на витлу обрѣе, и таки почеше и са-ми свою вештину огледати. Но место да су она-ко, као онъ, на две ноге ићи могли, єдва се ис-правити могоше; а гдикои невештъ будући, ко-лико є дугъ о ледину лупи. Допадне се ово садъ играчу, и стане се све выше и выше сво-іомъ вештиномъ фалити. Но нѣгова итрина нѣма

сасвимъ додія, тако, да сви єдногласно повичу, терайте! терайте га безтрага! Ты будало, оѣнешъ да си паметнии него мы? Тако натераше Пеца, да мораде побеѣи.

Не буди вештъ, па ће манѣ на тебе светъ мрзити, ерѣ си свакомъ онда раванъ. А, ако си вештии него други, то све выше на то мотри, да се твоіомъ вештиномъ предъ другимъ не фалишъ. Истина, да ће се кратко време твоя вештина фалити; но не веруй! наскороѣе она зависть породити, коя уме изъ вештине, неопроштену греоту направити.

20. ВЕТАРЪ И ДУДЪ.

(Оригиналь)

Цриъ се облакъ диже одъ истока,

Кога муньомъ сече Непогода; *)

Веѣа киша одъ потока

Лиє, изъ тогъ мутногъ свода.

*) Непогода Богъ у стары славена, кои владаше бурнимъ временемъ и непогодомъ.

Неизвестне лете барске птице
 Блесѣтъ трче и вунате овце.
 Буранъ Еолъ меове отвара,
 Пушта ветаръ укаюћи свуда,
 Па исправно дрвлѣ кара,
 Да му нико више се неправда.
 Кланямусе башъ до црне землѣ,
 Витакъ ябланъ и све друго дрвлѣ,
 Само єданъ яловъ дудъ заоста,
 Кома гордо жиле се напеле,
 Али снаге неимаде доста,
 Да одбіе те ветрове силе.
 Пусти Еолъ віоръ изъ дубльине,
 Кой увати дудове шупльине,
 Увати га одъ вр'а до землѣ:
 Па га преби ко малешко былѣ,
 Лежи Дудъ садъ безъ корена!
 Учмало му лишѣ к'о одъ пламена,
 А витке се трске одржаше,
 Єрѣ с' по ветру колебаше.

Када видишъ силнігъ одасе,
 Уклони се, а немери снаге;

То ће едно моћи да те спасе,
Сотимъ можешъ да победишъ брата.

21.

ЛИСИЦА И ЛИСИЧЕ.

Лисиче запита отца свогъ были онъ нѣга знао научити каквомъ лукавству, да бы одъ паса утекао, кадъ бы га они закупили. Отаць, кои є у дугомъ свомъ животу много крао и много беде претрпіо быо; и на комъ су много белеге сведочиле, да є у крађи своіой у тескоби бывао, и одъ верны чувара кокошиньи віанъ, утицао, уздышући одговори му овако: „Истина, да самъ много у момъ животу искусіо; но опет' ти морамъ признати, да се све лукавство у томъ состои: псима съ пута уклонитисе.“

Найболъ є средство, съ оныма, кои свађу замеђу, на край изыћи; кадъ се одъ нѣи клонимо.

КАКО Є ЄДАНЪ КРАЛЬ ПРАВИЧАНЪ ПОСТАО.

Быо є єданъ краль, кои є тако неправедно и тирански владао, да су сви нѣгови поданицы Бога молили, да умре. Но кадъ онъ єдномъ изъ лова дође, даде свуда явити, да є онъ грее свое увидіо и да ће одъ садъ правичанъ и благъ быти. И заиста є онъ свое обеѣанъ тако одржао, да га є народъ праведнымъ прозвао. Послѣ неколико година, єдномъ приликомъ усуди се єданъ одъ нѣговы наймилиі Міністра запитати га, шта є нѣгову наравъ тако изменуло. Краль му мило- стиво одговори. „Ты ћешъ се сетити, да самъ я онай данъ, — кадъ самъ свуда явити дао, да самъ мою наравъ изменуо, — у лову быо. — Єданъ пасъ свуче съ врата литаръ, почне вїяти лисицу и прегризе іой ногу на двоє; сирота ли- сица єдва се рома у свою язбину увуче, а пасъ къ другимъ псима потрчи натрагъ: но єданъ одъ мой момака несташно се за нѣимъ каменомъ ба- цы и пребіє му ногу. То исто тренуће ока од- тргне се єданъ конь и протрчи поредъ момка,

кои руку подигао беше; конь помисливъ да оће да га увати, бацы се ногомъ, удари га, и ногу му пребіе. Одъ яука овогъ момка поплашисе конь, падне у єдну рупу и пребіе ногу. — Ова свеза повраћаня доведе ме къ себи; промыслимъ, колико самъ и я зла на себе навукао, и како ће ду ме єданпутъ сва ова напасти; и то мое мышленъ, тай часъ измене ме.“

Тако є у нашемъ животу: нико не може тиранско, неправедно, или будаласто дело урадити, да га пре или после нѣгова слѣдства не згоде.

23.

ЛАКОМА МАЧКА.

Єдна сирота жена имаѣаше єдну мршаву и одъ глади скоро цркнуту мачку, кою ніе имала съ чимъ да рани; зато она єданъ данъ изыѣе, да бы гди, што за єло добыла. Случайно доспе у башту господску гди другу мачку, коя се на трави сунчала беше, наѣе, кою тако дебелу и облунашавъ, зачуѣена, стане, и далъ ніе могла сердцу

одоleti да е незапыта овако. „Опростите што самъ тако безобразна; но молимъ кажите ми одъ кудъ Вы тако у миру и обилію живите; а я одъ нееденя и неспаваня изгледамъ као смртъ.“ —

Есть заиста, одговори ова, ты врло бедно изгледашъ. Но молимъ те кажи ми кодъ кога си? Сирота мачка приповеди іой целу свою исторію, и потужи се на нужду, кою у колеби старе оне жене, трпити мора. Господска мачка поносеѣнсе на то рекне іой: „То си ты сама крива, што у таквомъ буцаку живишъ; ты треба да твою срећу у каквомъ господскомъ двору кушашъ, па ће ти, као и другима добро быти. Чекай овде до довече, пакъ ћу те я у господску куйну одвести гди ћешъ се моћи по вољи наести.“ У вече заиста заедно оду у куйну, сиротой мачки чисто се глава заврти одъ радости и чуда, кадъ толика ела и посластице види. Но куваръ, комъ су млоге мачке већъ досадили, намысли да томе еданпутъ учини край, заповеди куварици и служкињи да вребаю; и како ти господска мачка съ гладнымъ другама своимъ дође, дочекаю ій одъ сви страна съ батинама и каменѣмъ,

Сирота мачка преко врата побегне, и како се мало одмори, врати се у колебу сироте своје домаћице, и помисли: сиромаштво има своје те-гобе, но и богатство ніє безъ нѣи, а здраве но-ге мыслимъ да су болъ, него угобнъ трбу.

24.

ПОПЛАШЕНО ДЕТЕ.

Некій персійски краљ предузме едномъ ве-селя ради, да по мору на лађи плови. У нѣго-вомъ друштву было є и едно дете, коє досадъ никадъ по мору бродило ніє. Зато како се лађа ніяти и таласи у ню ударати почну, а дете ста-не дрекати и плакати, тако да га ніє могао нико ућуткати. Ова є дрека тако краља узнемиривала, да му се пловенъ нимало ніє миливо; докъ напо-следакъ єданъ дворянинъ не обећа, да ће дете ућуткати само ако узме съ нѣимъ радити шта хоће. „Чини шта ти драго“ одговори краљ, „са-мо некъ ћути, єръ ми сву волю поквари.“ На то пришапће дворянинъ тай нешто лађарма у уши,

кои узевши дете баце у море, но за њимъ и
уже спусте, и почемъ є дете неколико пути за-
гнюрило се, увати се за уже и почне яукаюћи
молити, да га изваде. Ови га извуку, а оно оде
у єданъ угаль и преседи цео данъ мирно. Че-
сто намъ бриге безъ основа радость нарушаваю;
и мало людій има, кои пре знаду безбедность це-
нити, докъ у напасть не падну.

25.

ОВЧАРСКИ ПАСЪ.

Єдно ютро изишавъ лисица да што уграби,
зачуди се яко, кадъ грабљива куряка и люта пса,
као найверніє по видимомъ пріятелѣ заєдно ићи
види. Како ови близу къ њой дођу рекне она,
„вере ми я самъ доста чудновати догађая дожи-
вила, и мыслила самъ да се ничемъ выше дивити
не бы могла, као напрасномъ пріятельству два
скота, кои су чрезъ цео свой животъ заклеті не-
пріятельи были; — Молимъ васъ, како се то чу-
до догодило.“ На то пасъ одговори: „Ніє насъ

толико займна любовъ саєдiniла, колико што обоє на овчара мрзимо. О старомъ нѣговомъ не-пріятельству съ куракомъ не треба много да говоримъ; но само треба основе збогъ кой самъ я одъ нѣга одпао, да кажемъ. „Пређашню ноћъ удари овай мой поштень пріятель са урођеномъ му дрзкошћу на єдно ядно ягнѣ; я по дужности стиштимъ се за нымъ, но будући да є онъ далеко одмакао быо, то га стићи нисамъ могао, зато морадо се натрагъ вратити; и можешъ мою ярость себи представити, кадъ ме место да ме као обычно поглади, окриви, да самъ я съ куракомъ у договору; и добро ме излема. Я зато одъ нѣга побегнемъ, и мыслимо ноћасъ такавъ русвай у нѣговомъ стаду учинити, да ће се онъ за свое будаласто поступанѣ морати каяти.

Пріятельство ніє свагда свеза коя люде међъ собомъ веже; и кадъ два заклетя не-пріятеля себи руке пруже, намераваю зацело какву несрећу.

26.

КОНЬ И МАГАРАЦЪ.

Конь, кои пунъ живости и юначества, гордъ на свога яшца иѣаше, удари єдномъ (єрь ништа ніє лакше, него поклизнути) одъ беснила, о камень. Лєньивъ магарацъ, кои заньимъ корачаше, видивъ то насмеє се, и запыта: ко бы мени ту погрешку опростио? Я вазданъ идемъ, па опетъ нигди о камень неударамъ. Мучи! на то конь повиче, ты си за мою будалаштину, и мое погрешке врло малєнь.

27.

ШКОРПІА И КОРНЯЧА.

Шкорпіи падне на паметъ да путує, већъ ми досади рекне, савъ мой животъ, овако на єдномъ месту живећи и одъ єдногъ до другогъ камена пузећи, а къ томе овако болестна и треба воздухъ да променемъ. Тако єдно лепо ютро спреми се на путь и мило іой буде, видећи весело

створенъ; и чудила се што люди толико говоре, да є путовати тежко. Напоследакъ доспе на брегъ поредъ єдне широке и брзе реке и незнаѣаше шта да чини, и како на ону страну да преѣе, а стыдиласе кући вратитисе. Корняча, коя текъ што у песку яя снела бѣше, видеѣи нужду путнице, мане главомъ учтиво и каже іой, да іой на служби готова стои.

Шкорпія преповеди целу стварь, и замоли є, да гди годъ дрва наѣе да сплавъ направи. „Тога“ одговори корняча „у целой околини за скупе новце добытисе не може; єрь є ово єдна песковита пустыня, коя се много мійля далеко простире, и у коіой се ни єдне гранчице наѣи не може, коя бы толико велика была, да бы се подъ ню мравъ заклонити могао. Но знашь шта, мени се твоя нужда тако срца коснула, да ѣу те на мои леѣій, на ону страну пренети.“ Шкорпію ово нуѣенъ яко обрадує и нїє іой съ доста речій благодарити знала. Уседне дакле брже на леѣја — плеѣа добросрдечне корняче, коя отиснувши се са сува, да бы обеѣанъ свое испунила, стане тако итро съ ногама веслати, да су се они

кои су є видели, и нѣнъ по типару животъ зна-
ли, — яко чудили, и свашта нагађали, шта є ню
на ту брзину преволело. Но іоштъ нису далеко
одпловили были, кадъ аль она особитый неки то-
потъ на своима леђма осети; забринесе, да се
ніє путница што поплашила, или да се ніє одъ
воде разболела, стане, и жалећи, запыта што іой
є. „Ништа ніє“ одговори она, „само пробамъ мою
жаоку; я се одъ тогъ нипошто одучити немогу;
и много пута, кадъ ништа друго немамъ, сама
своя леђа бодемъ: но ты се ништа небой, єръ
крозъ твою кору никако пробыти не могу.“ До-
бромислећа корняча, чувши тако злочинство и же-
лю о туђой несрећи, ужасне се тако, да таки у
себи заключи светъ одъ таквогъ чудовишта осло-
бодити; и тако се загнури и остави, да се отров-
на шкорпія у води удави.

Изъ ове басне можемо се научити, да су зле
нарави люди, како себи самимъ, тако и другимъ
теготни, и да нѣма нико не може бити пріятель.
Такви люди требало бы, да сами за себе живе.
Кадъ бы шкорпія тако радила, не бы заиста одъ
корняче удавлѣна была.

ПЧЕЛА И КОКОШЪ.

Чуєшь пчело! лєня кокошъ проговори я ти у очи истину морамъ да кажемъ, да одъ како те знамъ, да свагда безпослена тамо овамо летишь; и ништа друго у глави немашъ, него забаву и веселъ; єръ по башти летити, на цвеће падати, и изъ нѣга трептећи крилы сокове сисати, заиста ніє никакавъ тежакъ посао. А богме имашъ и право; слетай садъ на каранфілъ, па после одлети на мирисанъ одъ руже бокоръ! кадъ бы я, као ты была, и я бы тако исто чинила. А каква ти є и полза, другимъ млого ползовати? Доста што мы свако ютро боговетно за целу нашу кућу доста яя нанесемо.

Пчела на то одговори, не ругайсе! или вальда ты мыслишь, кадъ мы ѣутећъ нашу дужность свршуємо, а не, као ты кадъ яє снесешъ изъ свегъ грла вичемо, да мы ништа не радимо, и да се ништа нетрудимо. Но ево наша кошница нек сведочи, ко болъ свой радъ разуме, мы или лєня кокошъ? Єръ кадъ мы на цвећу лежимо, то

ніє наша цыгла намбра за насъ! мы сокове сби-
рамо, одъ кой медъ правимо, не за наша него
за туѣа уста. Ако є нашъ трудъ и нечувенъ, и
ако мы на топломъ дану кадъ сокове у саѣе но-
симо, онако као ты на твоѣмъ гнѣизду, невичемо;
то запамти, штоѣу ти казати, да мы изъ свегъ
срца мрзимо на гордельиву видимость; и ко насъ
жели познати, тай мора самъ вешть быти, нашъ
трудъ, вештину и поредакъ да разуме. Притомъ
насъ є природа жаокомъ одарила, коіомъ мы оне
кои оно, што сами добро незнаду, решетаю и
презиру, казимо. Зато кокошко! прійми советъ
мой, па бежи одавде.

О! подсмевачу! кои гордимъ окомъ у самъ
себе залюблѣнъ, стихотворство презирешъ; тебе
се ова притча касса. Поєзіа є скровена пчела; а
ако оѣнешъ ты кокошь быти, на теби ѣе се ова
басна збыти. Ты пыташъ нашто то стіхотворство?
Оно ништа неучи нити наставля. Но како то, ты
можешъ пытати? Вальда на себи невидишь, шта
оно ползуе: Ономъ, кои доста памети нема, исти
ну, притчомъ доказати.

КАМИЛА И МАГАРАЦЪ.

Камила и магарацъ, кои су често заедно па-сли, были су еданъ данъ тако ломни и жалост-ни да нимало елу волѣ имали нису. Као што су еданъ поредъ другогъ — на песку лежали, и у празно се забленули, проговори најпосле ками-ла: „Нико за нѣга тако тежко не ради као я, и никогъ манѣ не пази него мене. Са штапомъ крозъ носъ идемъ я одъ дана до дана преко вру-ће песковите пустынѣ за нѣимъ, и носимъ воду за нѣгову жеђъ. Сва ми е награда зато да по-слѣ труда, когъ преко дана претрпимъ, удно и жалостно триѣ тражити морамъ, съ коимъ се ра-нимъ, и кадъ ме жеђъ надвлада, то онда мое су-во грло, съ мало воде, кое у момъ трбуу носимъ оквасити могу. Елъ теготанъ путъ овай свршенъ и оѣелъ мой господаръ часть какву да држи, то ми іошъ нато грклянъ пресече. Я кодъ нѣга ви-ше нећу да останемъ.“ И магарацъ е тако исто горко се тужио на тиранство и себичность людій, кои су іимъ природну слободу отели, и чисто се

кривіо и савіо описиваюћи зло поступанѣ, кое є претрпити морао. Тако су они траюћој жаркости дана єданѣ другомѣ ядиковали, и отимали се кои ће више нужде и теготе набројати, докѣ най-после време недође, да се у своє старо робство врате. Камила садѣ рекне, айде да бежимо; и да остатакѣ дана нашій у миру, покою, и любви проведемо; магарацѣ се драговольно на то склони. Не потрає дуго алѣ они чуше вику и псовку, нѣиови гонителя, кои претня іошѣ живлѣ іймѣ нужду нѣину на паметь приведе, и даде іймѣ іошѣ више снаге да беже.

Найпосле дођу на єдну реку; камила загази у воду и магарца за собомѣ позове, „оди замномѣ, нїє ни до плећа дубоко.“ То може быти одговори магарацѣ, но што є теби до плећа, то ће мени преко главе быти.

Докѣ се тако магарацѣ кои башѣ нїє радо пльвао, домышляо, оћель се усудити да преплива, стигнувши нѣговѣ господарѣ свемѣ домышляню край учини. Камила пакѣ, одѣ стра далѣ у дубльину загази, и незнавши пльвати, однесе є вода и удави се.

Мы хотеѣи труде станя за коѣ насъ ѣ при-
мысао Божій створио, избеѣи, падамо у веѣе и те-
же, коѣ мы неможемо победити.

30.

П А Ч Е.

Кокошъ поведе ято пилійѣа, меѣъ коима ѣ
было и ѣдно паче, коѣ ѣ она съ нѣима излегла,
поведе га у башту. Она, као квочка, ваби ѣу-
канѣмъ свой млади израстакъ, кои радо за нѣомъ
иѣаше, ѣръ га нѣжносѣу сазиваше. И паче нѣя-
юѣи се за нѣомъ трчаше: но не далеко одъ пу-
та бѣяше велики потокъ, у кои паче, како га ви-
ди скочивъ, стаде се гнюрати и купати. Шта?
вальда и ты мала живино плывати знашъ? Ко те
томе научи? Ко ти у воду скакати рече? И ты
ли тако мало и неяко плывати умешъ?

Кокошъ наострешенымъ перѣмъ, хотеѣи свое
дете одъ беде да избави, поредъ воде и горе и
доле трчаше; десетъ путѣй се залети, но у воду

скочити несмеде, ерѣ е наравѣ научи, да се во-
де плаши; а паче слободно по води, ка по свомѣ
елементу пливаюћи, кокошѣ весело запиткуе, шта
тако страшливо виче?

Одаштасе ты боишѣ, сотымѣ се други често
радо бави: еданѣ радо на войску иде, а други,
одѣ самогѣ имена, юнакѣ, задркѣе. Неки слобо-
данѣ на широкомѣ мору плива, а други у преве-
заномѣ чамцу дркѣе, и мысли да ће савѣ светѣ
пропасти. „Ништа се не старай за оногѣ кои
дрзка дѣла предузима; кога е природа на опас-
ность одредила, томе е доста и снаге за ту опас-
ность дала.“

31.

М И Л Е.

Миле, кои већ одавно,
Знанѣ и чувенѣ кодѣ Мудраца
И комѣ само беше славно
У кнѣигама искатѣ памети светлаца.

Выше чезне за станя вештиномъ
 Него невештъ нѣго'вомъ величиномъ,
 Запытанъ одъ свога любезнога друга:
 Зашто досадъ већъ службице нема,
 Кадъ га свако фали нѣговога круга,
 А већъ има коисе неспрема,
 Лепу службу пробытачну,
 И у свему башъ отличну.
 Я, Миле на то одговара,
 Водемъ свагда, да се пытат' мора,
 Зашт' недобы службе никакове,
 Него: како невештъ дође до такове? *)

32.

СОКО И КОКОШКА.

Соко се свади са кокошкомъ и рекне іой:
 „Ты си неблагодарна живина вишь како човекъ

* Malo mihi statuam cur non posuere, viator
 Exquirat; quam si, cur posuere, roget.

(Cato ad Amicum)

съ тобомъ добро поступа. Ты си слободна куд' годъ оѣшъ иѣи; свуда доста ране имашъ; добро седало; а я како найманѣ твоѣ пилиѣе преко погледимъ, ты само дрекнешъ, а слуге и слушкинѣ таки се скупе да те бране. Па опетъ бежишъ кадъ те оѣе да увате, дерешъ се и какоѣшъ по свѣи буцацы, само да утечешъ; а я намотки везанъ, никадъ се ситъ наѣсти немогу, и како ме позову таки се слетимъ и седнемъ ѣймъ на руку.“ — „Драгій Господару“ одговори кокошка, „мени се чини да ѣошъ никадъ соко на ражню печенъ быо нѣе, а то ѣ одъ древны времена коцка могъ рода, за то я и знамъ оно добро, коѣ ми човекъ чини, по нѣговой правой цены ценити.“

Многи кажу: „кадъ бы я тай и тай быо, я бы другчѣе поступао, него онъ“ но нико незна казати како ѣе се онъ владати, пре него што у таково исто станѣ доѣе; доста ѣ, кадъ сваки у свомъ званію оно чини, што ѣ право!

33.

УЧИТИВА КАПЛЯ.

Кишна капъ кане изъ прелазећегъ облака у море. Зачуђена и збунђна шта у крилу неограниченогъ мора плива; повиче. „Ахъ како я недостойна, смемъ се усудити у таласе дубљине безъ дна помешатисе.“ Нато отвори острига свою шкољку, а капъ клонећисе величине, кое се она недостойна чиняше, утече унутра; постане бисеромъ; и после као најбогатіи адиђаръ круну најсилніи царева на земљи красила.

Може бити да и ова мала књига ніє достойна, да у мору књижества место запреми, и заборавање се као у помрчини, докъ є єдномъ какви стіхотворства духъ не преобрази, па ће у далнѣмъ веку у светломъ одељу одъ света похвалѣна бити.

34.

ЄДАНЪ ПОДКОВИЦУ НАШАО.

Неки сирома човекъ нађе єданъ данъ подковицу. Пунъ радости, однесе є кући, и бриж-

льиво є у сандукъ забрави, па сутра дашъ таки стане шталу градити. Суседъ нѣговъ то дуго време гледаюћи чудіо се: наипосле, запыта га шта то ради. „Заръ ты незнашъ да самъ я подковицу нашао. — „Добро, па шта ће бити?“ — Шта сутра могу и другу наћи“ — „И то може бити, но зато ты іошъ нетребашъ стаю, да ій тамо затворишъ. „Право велишъ, но видишъ могу наћи и четири подковице, па ко зна, може моя добра срећа учинити, да и коня за нѣи нађемъ? Зато я садъ правимъ шталу, а друге ћу неделъ и мало сена пребавити“ — „То управо требама“ повикне яростанъ суседъ. Заръ ты мыслишъ да се я никадъ женити нећу? „А зашто небы“ одговори овай, и надама се да ћешъ и мене у сватове звати. „А и ты можешъ се съ моимъ конѣмъ служити колико узкнешъ“ — „Зато ти благодаримъ, но ако я деце добыемъ, то ты немой саяти, да ћу трпити, да твой конь овде стои и мою сироту децу, туче и гази, кадъ се играю.“ Тако су они неко време ово оно говорили, о коню; о децы; єдна речъ дала поводъ другой, докъ се наипосле і непотуку, комшіє се стеку и стра-

жаре довичу, кои обоицу одведу и у кладе метну гди су имали кадъ чворуге своѣ сирѣетомъ прати, и за свою будалаштину каятисе.

Многи мысле да су паметнии, па опеть болѣ не творе; многи троше сваки данъ свою снагу и време, мучеѣнисе съ неизвесныма стварма, или се о стварма сваѣаю, коѣ се само у ньиной фантазиі налазе.

35.

КАМИЛА И ТРНЯКЪ.

Уморна камила, съ коѣ текъ што тереть скидоше, и пустише ѣ да по пустыњи свою удну рану тражи, наѣ, на последакъ ѣданъ — трнякъ, како гладна напуни уста и ктеде да одкине, опази у средъ цбуна савіену змію и уплашена скочи натрагъ. „Аха! заръ ти се недопада моѣ трнѣ! рекне цбунъ, я самъ одавно мыслію, да ѣ оно за тебе оштро.“ Камила презираюѣи га, одговори: „Варашъ се, само почекай, докъ ти

овай нечисти гостъ когъ си угостио, оде, — паћешъ онда видити, оћуль я за твое триѣ шта пытати.

Мы често честь и почитанѣ, кое мы нашымъ заслугама преписуемо, изъ милости и обра- не другій добывамо.

36.

ДЕРВИШЪ И ГАВРАНЪ.

Еданъ смиранъ дервишъ, кои е тешкимъ радомъ, рану свою заслуживао, путуюћи, подъ др- во едно седне да се одмори. Међу тимъ, докъ е онъ суву кору леба у потокъ умакао да одме- кне, и на чудновати промысао божій, кои се за потребе свакогъ створеня брине, мысліо, чуче не- ко особито лепршанѣ више себе на дрвету. Ка- ко горе погледи, види гди гавранъ месо чупа и брижльиво, едно мало сирото полетарче соколче рани. Онъ неко време гледаше ове птице, пакъ помысли, да е то врло излишно, да човекъ за свой

свагдашњи лебаць ради, као што є онъ до садъ радіо. „Зашто бы сс я“ рекне онъ у самъ себи „трудіо и мучіо и мене подавао да ме люди зло-ставе, кадъ се благъ твораць за све наше потре-бе брине?“ Како кући дође остави савъ радъ одъ кога є досадъ живіо, и проведе време у мо-литви и размышлѣню: но рана кою є опъ оче-кивао, никадъ сама не дође, и онъ са своіомъ фамиліомъ наскоро у таку беду падне, да бы одъ глади поумирали, кадъ небы неки радинъ дрво-деля, кои поредъ нѣга живяше, нѣгову нужду чув-ши, нѣму у помоћ дошао.

Садъ текъ види дервишъ, како є онъ не-право ону науку приміо, кою му є промысао дао, и види да є требало да онъ примеру радина и добротворна гаврана, а не неяка и слаба соко-ла слѣдує!

37.

ЧЕСТОЛЮБИВЪ ЖДРАЛЪ.

Старъ неки човекъ бавіо се цео данъ на бре-гу поредъ єдне реке, и никаквогъ другогъ посла

ни веселя ніє имао , него пратлячомъ на широкомъ камену кошулѣ селяна лупати и у води изпирати ; тако є исто и старъ єданъ ждралъ на єдномъ месту целе дане црве и гльисте у блату тражећи, пробавляо тако, да су се обое на скоро познали, и редко їй є было, єдногъ безъ другогъ видити. Єданъ данъ пролети туда соко, слетисе као стрела на шеву, — счепа є ногтима, и однесе. Ждралъ се зачуди брзини и доброй срећи птице одъ себе много манѣ, застидисе, да онъ десетъ пута одъ сокола већи, опетъ навекъ по блату црвиће тражи, и заключи да одъ садъ болю дивлячъ лови. Мало за тимъ пролети туда голубъ, ждралъ се подигне у высъ и стане гавіяти; чинећи онако исто као што є и летећи соко чинію.

Но пре него што се на голуба честито залетити могаше, голубъ се већ на брегъ єданъ спустио быо, а ждралъ невештъ будући залетивши се на нѣга пребіє силомъ паданя обадве ноге.

К Р А Й

ИЗЪ

Г. ГВІДЕРТА.

38.

П А У К Ъ.

Гордећи се паукъ своимъ радомъ
Баца погледъ крозь претанку пређу,
На свилену доле бубу крадомъ
Коя преде скупу свилу смеђу;
Кано оно школски мудраць Буранъ
Когъ е своя цена обузела
Башъ до грла у књиге е сюрень
Нѣгва, коє сама рука сплела.
Али само полакъ ока онъ отвара
Кадъ на ђачки поздравъ одговара.
Бубица е дуго паука гледала
И најпосле шта препреда? запытала,

Ой будало! паукъ лютить збори,

С' питанѣмъ ти далѣ не мори

Я препредамъ за вѣчность!

Но текъ ову преку речъ што рече,

А слушкинѣ, вешта с' метломъ, итрость

Са нечиста зида свуче

И паука и вѣчность!

Быо како великъ радъ с' коимъ се ты бавишъ

Онъ є ружанъ, ако свету шнѣимъ ползу не явишъ

Вальда нема, виче педантъ мой трудъ никакве

награде?

Нема! єр' нечини ползе више, нег' ништъ кон

не ради.

39.

СВЕТСКА НАГРАДА.

Єдна велика змїя упадне у рупу, и стане тужно яукати. Селянинъ неки туда прошавъ чувши ту вику дође рупи ближе, а змїя га стане преклиняти и молити да є онъ изъ рупе избави.

Боже сачувай! одговори селянинъ, несмемъ и шта бы кодъ тако зле животинѣ и заслужио, вальда ѣу я тако лудъ быти, да змию у мои недри одранюемъ. Но змия моли и обеѣава селянину, да ѣе она ако е избави зато нѣму, у свогъ Бога кои е єданпутъ изъ нѣ говоріо, найвеѣу награду на свету измолити. Лепе речи и велико обеѣанѣ може и наймудрієгъ залудити. Селянинъ дакле овомъ лукавомъ црву помогне изъ рупе, а онъ га место награде прождерати ктеде. Вальда самъ я то заслужио? и єли то твоє обеѣанѣ? повиче селянинъ. Я самъ двоєзычна, рекне змия, светъ другачіє не благодари, когъ ты съ вешала измолити, онъ ѣе тебе на вешала метнути. Стрепеемъ одъ стра селянину рекне змия, кадъ ми ты неѣешъ да веруєшъ, а оно ѣемо двоє коє прве сретнемо, о томъ запытати, и нѣова ѣе речъ одсудити. На скоро туда прошавшемъ маторомъ коню, преповеду овай догаѣай. Конъ као судія на то одговори. „Я самъ петнаєсть година поштено могъ господара служіо, а онъ оѣе сутра да ме кождеру да; ето то е светска награда! Тако исто и єданъ маторъ пасъ, когъ су за судца из-

брали, проговори „Я самъ десеть година момъ господару данъ и ноѣ помагао и лисице и зецове терао, а садъ є заповедіо єдномъ ловцу да ме о єдну врбу обеси.“ „Ето то є светска награда.“ На то се селянинъ яко поплаши, но изненада доѣ лисица, коіой селянинъ све каже, и замоли є обећаваюћи іой све своє кокошке, да га одъ овогъ злогъ црва избави. Лисица се обећа, и наговори змію, да іой покаже рупу, да види каква є нѣна напасть и каква є селянинова награда и заслуга требала быти. Кадъ до рупе доѣу, онда лисица напредъ уѣе унутра, а змія за нѣомъ, и почне прегледати. Но лукава лисица изтрчи на полъ, пре него што се змія обрне, а селянинъ по договору съ лисицомъ, велики каменъ на рупу навали. Како се селянинъ избави, таки лисица заишта да іой довече кокошнякъ отворенъ остави. Селянинъ кући дошавъ, све жени своіой изкаже, и преповеди іой шта є лисицы за помоѣ учинѣну обећао. Но селянка повиче, да су кокоши и гуске нѣне, и да онъ неможе нѣи никомъ давати ни покланяти. Селянинъ пакъ хотевши речъ свою одржати, остави кокошнякъ отворенъ. Кое

*

нѣгова жена како опази, стане лисицу съ ватра-
лѣмъ вребати, и како се лисица слободно увуче,
затвори рупу, и стане ѳ бити донде, докле ма-
лаксамшу не увати. „Ахъ! повиче лисица. „Ѣли
то право, и Ѣли то света найвећа награда? За
найвеће добро, ето я сирота данасъ сведочимъ,
морамъ кожомъ и животомъ платити.“

Да богме да у свету другачіе и небыва, кои
свету служи, тай негуби само свое добротворенѣ,
него временомъ и злу награду добыва. Но на-
послѣдакъ мора се све платити, зато за любовь
светске награде и благодарности, нетреба ништа
починяти, и за нѣгову неблагодарность и невер-
ность ништа неизоставляти.

 40.

КОНЬ И ОБАДЪ.

Ѣданъ коньиць сви беляца дика,
Лакъ на ногу, прелепа облика,
Кано исти човекъ се намешта;

Гордъ кадъ носи господара вешта ;
 Преко шуме и камене горе ,
 Гди но лаки ветрићи садъ зборе.
 Но у среди горда коньска ода ,
 Долети му изъ пештере свода ,
 Грданъ обадъ кои жеданъ паде ,
 На жвала свет'о челикъ стаде ,
 Да се пеномъ мало опорави ,
 Коя коню тече по нарави.
 Бубетино ! Зашт' си безобразна ,
 За твой гаданъ животъ неопазна ?
 Како смеде на узде ми стати ?
 Заръ с' небоишь муво мое власти ?
 Гди е руждно мени поштованѣ ?
 Конь говори, гди л' отликованѣ.
 Треба само мало да се стресемъ
 Да у дальне ветрове т' однесемъ.
 Онъ се стресе како то изрече
 А обадъ му са узде утече.
 Мува гадна садъ освете тражи ,
 Да м' покаже шта и она важи ;
 Убоде га у средъ криве нюшке ,
 Поплаши се беляцъ к'о одъ пушке ,

Па западе подковомъ у гранѣ,
Преби ногу; — жалостно му станѣ.

Не навлачи маньи мрзость на се,
Єрь то силногъ неможе да спасе:
Кадъ пріятель не може т' помоћи,
Непріятель може ти одмоћи.

41.

СУДБИНА.

Шта се трудишь човече!
Богъ да знадешъ, шта рече,?
То по свету све бива,
Шта годъ онъ самъ казива.
Коначанъ си памећу
Да знашъ божию цѣль већу.
Ты у ствари шта прође
И у оной шта дође
Незнашъ основъ ни єданъ,
Єрь с' човечићъ ты беданъ.

Промысао є' правичанъ,
 И у свему отличанъ.
 Кратковидъ си то знати,
 Основъ судьби свой дати,
 Намеру ты почитуй,
 Богу благомъ и слѣдуй!
 Оде примеръ чивутски
 Свагда памти ты свойски,
 „Да све шта Богъ нареди.“
 Изъ премудры то следи,
 Основа и прекрасны
 Ак' с' и чини ужасны.

Мойсей
 Єдномъ Мойсей на гори
 Богу благомъ говори,
 Покажи ми о Боже!
 Твоя сила што може;
 Да я знадемъ судьбине
 Замршене краине:
 Богъ му на то показа,
 Гди на вр'у там' стаза

Горе изгледъ отвора,
 У долине до мора,
 Да погледа на изворъ,
 Доле, чинећи жуборъ.
 Войникъ неки тудъ прошавъ,
 Съ коня свога саишавъ.
 Написе ту водице,
 Даль' се лати стазице;
 Текъ шта войникъ одмаче
 А пастырче домаче.
 Да с' и оно напиє
 Изворъ воду гди ліє:
 Кадъ жећъ свою угаси,
 Кесу съ новцы опази,
 Шта изгуби он' войникъ,
 Кои прође к'о путникъ,
 Па утече с' кесицомъ.
 Првомъ глаткомъ стазицомъ.
 За тимъ дође ту стараць,
 Гди є быо пре яшаць.
 Згуренъ на штапъ наслонѣнъ,
 Главомъ земли оборенъ.
 Да с' напиє онъ воде.

Коя быстра естъ оде.
 Онъ се напи па седе,
 Алъ ето му садъ беде!
 Да с' одмори дркчући
 Склони тело дышући,
 Ёдва мало, и главу
 У зелену ту траву,
 Гди старости неволю
 Заборави и болю. —

Алъ ето ти садъ яшца
 Па нападе на старца.
 Дай! те новце старино,!
 Шта ту нађе дртино!

Незнамъ, стараць яуче,
 Виче, моли, и плаче;
 Яшаць псуе и прети
 Страрцу вели умрети.
 Прободе га скрозъ срца
 Изъ гогъ крвца му врца
 Паде Мойсей землицы,
 Чудећ' се не правицы;

Гласъ га неки позыва;
 Да є право казыва:

Вишъ! онога ты старца
 Погубита одъ яшца,
 Онъ є пређе убіо
 Крвцу оцу проліо
 Чуварчета детета
 Коимъ кеса однета.

42.

ЛУКАВЕ ДЕВОЙКЕ.

Две девојке живиле су кодъ свое старе стрине, која ѿмъ никадъ зоре одспавати недаде. Како петао кукурекне пре зоре, таки стара повикне: Устайте девојке! на ноге: Доцканъ є! већъ є двапутъ петао кукурекао. Девојке, кое бы раде были іошъ спавати, (єрь се обычно каже да девојке санъ и свое лице преко свега любе) окрену се у мекой постельи, и закуну се проклетогъ

петла, да убію, коє заиста и учине, и бедно га с' овогъ света смакну. Сирома петао мораде быти жертва девоячке освете; єръ девойке кадъ се разсрде, не праштаю лако, а ништа ніє лакше него девойку разсрдити. Стара таки стане изтраживати, ко є петла убіо? Но девойке се чиниле невеште, шта више, іошъ су заєдно са старицомъ за петломъ жалиле, и горко плакале, и оногъ кои то убійство учини, клеле.

Но шта є то злочинство овимъ девойкама помогло? Смрть петлова не само ніє нѣину беду и неволю умалила; него іошъ и умножила. Стара, коя девойке нигда пређе, ніє него онда, кадъ петао кукурекне изъ сна будила: садъ незнаюћи ноћу коє доба; а стара будући до поноћи се спава; стаде девойке іошъ у глуво доба будити, коє петла, зато да дуже спаваю убише.

Кадъ бы ты было мударъ, мале теготе живота драговольно сносити; то не бы често принуђенъ бывао већа зла трпити.

МЛАДЫЙ РАКЪ И МОРСКА ШКОЛЬКА.

Гледао є младый ракъ на краю,

Гди у плиткой води, свою стаю

Школька по вољи отвара,

И кадъ оѣе опеть затвара,

Гледао є па є лудо завидіо

Изъ лудости и зависти говоріо:

Благо теби морска школька!

Ты на свету живишь сладко.

Насъ сиромает раке

Згаѣаю беде сваке

Часъ насъ суседъ изъ рупе изтера

Часъ насъ бура на брегъ натера.

А ты имашъ куѣу камениту

Кою, како оѣешь држишь затвориту.

Но знашь шта бы те молю?

Кадъ бы ме унутра пустіо.

Мало да по седимъ

И на полъ погледимъ.

Истина, да бы се морала стыдити

Господу у мою кућу пустити
 Коя ніє чиста ни преправна
 Већь балава сва одавна,
 Али ако т' срећи служи,
 То далъ не тужи.
 Већь оди овамо. Онъ уђе
 А Школька затвори.
 Да с' не угушимъ!
 Виче ракъ, отвори!
 Постой обу те пустити
 Лудость твою морашъ видити:
 Учи с' оде твоіомъ срећомъ
 Задоволянъ бити, к'о найвећомъ.

44.

ЧУДОВИШТЕ СМЕРНОСТИ.

(Изъ Рабенера.)

Неки пасъ се фаліо да є онъ смерніи и крот-
 чіи него други, и опоминаю є друге псе, да выше
 пролазеће безазмене путнике ненападаю. Ови се

яко зачуде нѣговой смерности, сотимъ выше што су знали, да є онъ до садъ путнике чакъ иза села гонію. Но кадъ болъ му у нюшку погледе, виде да су му каменомъ сви предньи зуби избієни.

Ово се преповеда за оне ласкатель, кои се смерни и кротки показую, онда кадъ снаге и прилике немаю другомъ шкодити; премда іѣ іошъ ніє ньина зла воля оставила; и одъ кои се выше него одъ паса чувати треба.

45.

СВРАКА И ВРАБАЦЪ.

Гледала є сврака врабца, гди у винограду са тачака слетаюћи доле на чокоће, найболя зрна грожђа бираше и лакомо гуташе. Она є шкилъћи на нѣга гледала, па садъ выше не ктеде само сведокъ врабчїє среће быти; но ктеде и сама снѣимъ ту срећу уживати. Зато се слети на стазу и скакаюћи дође до пуногъ чокота. „Шта повикне она, могуль сама себи веровати, да толи-

ко грозѣа овде има, и то тако зрела и сладка к'о медъ! Истина господару врабче! Вы башъ разумеете шта є грозѣе; а и пударъ право каже, да овакогъ грозѣа толико година нїе было. Пударъ чувши сврачію фалу дотрчи съ чегрталькомъ и ове незване госте отера. О! рекне свраки врабаць, зашто ми с' твоимъ брблянѣмъ сву мою радость поквари! Кадъ оѣешъ плода у миру да уживашъ то те нетреба цео виноградъ да зна, вишъ како я ћутимъ. Зато мучи одсадъ, па оди самномъ да іошъ єданпутъ крозъ виноградъ проѣемо. Она учини врабцу по вољи и стаде ћутећи грозѣе ждерати.

„Само єдну речъ госп. врабче, я немогу да докучимъ зашто ми нїе садъ тако сладко грозѣе као отойчь, грозѣе се види зрело. Јо! ето опетъ пудара! Но знашъ шта ћу я садъ радити, узбраћу највећи и најзреліи црний гроздъ, па ћу одлетити, на оно дрво да га мирно поєдемъ. Оди и ты самномъ“. Она узевши гроздъ текъ што на дрво, доспе, па повика. О! врабче ала смо мы срећни обое, тако да намъ сваки завидити

мора, алъ на єданъ путь долети читаво ято
сврака, и фалъну срећу іимъ отме.

Некъ се сваки одавде учи, кои брбляюћи це-
ломъ свету свою срећу преповеда, да свою сре-
ћу сакривено ужива, коя, што іой се манъ за-
види, све известнїя и слађа постае.

206 A 69

15920/
R

ФРУШКОГОРКА

МАЛИ ЗАБАВНИКЪ

ЗА ГОДИНУ

1854.

уређуе

МАРШАВСКИ ИВАНЪ МАРШО.

У НОВОМЪ САДУ,

Княьгопечатня Др. Дан. Медаковића
1854.

CH 1305

Handwritten notes and signatures in the bottom right corner, including what appears to be a signature and some illegible text.

1844

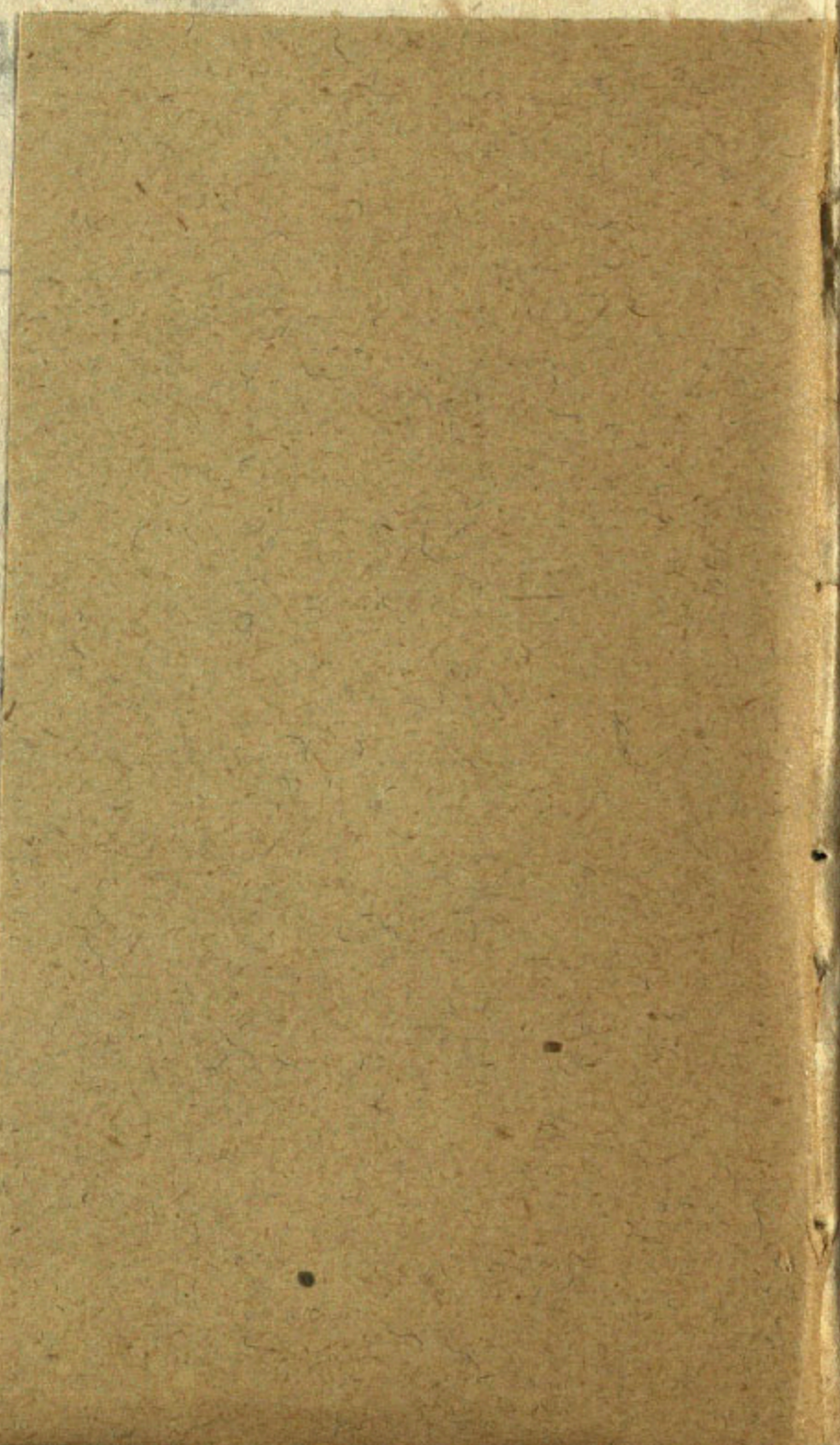
THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

OF ANATOMY

M. A. J. N. S. P. H. N. R. P.

BY JOHN

LIBRARY

1844

Van. Med. School

ПОШТЕНОРОДНОМЪ ГОСПОДАРУ

ПЕТРУ ПЕТРОВИЧУ

Пазовчанину

У знакъ почташанія и захвалности

посвећуе издатель.

Честити Србине!

Да има у нашемъ роду валянїегъ и лепшегъ назива одъ овогъ: „Честити Србине!“ Ти би га сигурно заслужио; еръ си већъ у више прилика показао, да си достојанъ не само обште позорности, но и обштегъ Почитованя! . . . Ти си са Твоимъ досадашњимъ примѣрнимъ и угледнимъ животомъ засведочио: да си као валянъ грађанинъ државе и као Србинъ, и цару и народу по нагону доброгъ срца Твога више користи принео, него хиляду други Твоји суграђана . . . Млога Те сирота хвали, којой си бѣдной и убогой хлеба, руха, и новца дѣлио — — Млоги Те прїатели обожаваю кое си и дѣломъ и совѣтомъ

помагао — — И сама велика држава е има-
 ла Ти прилику благодарити на онимъ жертва-
 ма, коє си на жертвеникъ отачбине положио!
 — — Допусти ми дакле, да Ти и я мою при-
 знателну благодарност с' овимъ малимъ
 Д ъ л о м ъ изјавимъ, коє свою битностъ най-
 више Теби захвалити имаде! . . . Ти као
 што си пре тогъ увѣкъ, тако си исто и сада
 показао: да Ти осимъ свега и књижевностъ
 србска на срцу лежи; — — за коє љу Ти не
 само я — но и сваки Србинъ захваланъ бити. —

Остаемъ

Твое честитости

искрени почитатель

Маршавски Иванъ Маршо.

ПРЕДГОВОРЪ.

Съ овомъ књижицомъ предаемъ ти у руке мили читателю! едно дѣло, коегъ в цѣль: да те у твоимъ празнимъ часовима колико толико са своимъ садржаемъ забави! . . . . Дѣло ово — самъ препознаемъ — нѣ такове важности, да бы си смело ласкати, да ће задобити можда венаць — класичности; — при свемъ томъ у той сладкой надежди бдиемъ: да ће цѣли своіой задоста одговорити; и да ће млогомъ поштенемъ Србину и Србкињи миле быти, него што су коєкакве лакрдіе и надрикњиге изъ таєозвани инострански класичкихъ књижежности, кое осимъ лепе споляшности никакве унутарнѣ важности не имаду. —

Я нит' имамъ право, нит' волю, — нит' смемъ, нит' хоѳу самъ свое дѣло да хвалимъ. — — У колико в пакъ оно по себи добро и валяно, у той ће истой мери сигурно одъ читателя уважено быти. . . . Зато ако се исто

буде у кругу читаюћегъ публикума добро при-
 мило, я ћу се онда потрудити, и нећу жали-
 ти посла: да и надалѣ наставимъ издаванѣ о-
 вогъ забавника. —

Желећи читателѣма сва добра одъ Бо-
 га — остаемъ имъ

увекъ искрени

М. И. М.

Издаватель.

Неверница.

(Одломакъ изъ Мемоара едногъ Самоубице.)

Године 184 * у вароши Н. множина е се люди скупила предъ единомъ кућомъ. — Пролазећи онуда — запитамъ одну стару жену: шта гледе овде люди? А она ми рекне:

„Господинъ Бранко — знате онай леши господаръ, што е увекъ кодъ мене воће куповао — убио се изъ пиштоля“

На ове речи, нисамъ мого се задржати да и самъ не узкликнемъ, будући самъ собствено познавао истогъ младића; и хотѣвши се уверити о истини — похитимъ горе по ба-самацима и ступимъ у собу која напунѣна люд-ства беше. —

На единомъ дивану, лежаше еданъ младићъ лепъ као Ендиміонъ — са раздртомъ на прсима кошуљомъ која сада сва с' крвлю обливена беше — с' крвлю убиеногъ срца. — Тане е добро згодило! —

После тогъ одемъ кући разпитиваюћи по целой вароши: небили знао когодъ узрокъ нѣговогъ самоубійства; но нитко на свету нѣ могао да погоди узрокъ. — Нѣга су сутра данъ съ великимъ торжествомъ саравили и за неколико дава огласи се лицитація стварій нѣгови. —

Желеѣи штогодъ као споменъ на тогъ младогъ несретногъ покойника задржати, одемъ у квартиръ нѣговъ, гди е неколико людѣй скупљѣно било, кои су будъ зашто ствари куповали. —

Редъ дође на књиге. Комессаръ виче:

„Двадесетъ комади лепо увезанихъ разнихъ књига! Шестъ форинти— први путъ. —

„Десетъ!“ повичемъ я; — и почемъ никоме за нѣи више дао, исте добиѣмъ. —

Кадъ самъ кодъ куѣе сео да књиге прегледамъ упадне ми у очи одма при првомъ погледу една мала књига съ ключемъ затворена. Извана беше написано: „Мой Дневникъ“ са златни слови. —

Брзо отворимъ књигу — у надежди: да ѣу у нѣой наѣи узрокъ смрти тогъ човека, и заиста нисамъ се преварио. —

Ево саобштавамъ неке одломке изъ Мемоара нѣгови. —

„„ Проклетъ некъ буде онай комадъ земљѣ— у комъ е оно дрво никло изъ когъ су мени колѣвку тесали! прсклета рука: коя е то дрво усадила — и проклети били они враци сунца и роса коя е то дрво нѣговала —

Алъ на противъ благословъ оной земљи, у којој се зачео коренъ оногъ дрвета изъ когъ ми се сандукъ мртвачки справля;— блажена рука она коя е семе дрвета тогъ поса-

дила; блаженъ зракъ сунца — блажена и роса
коя га е залъваля!! — — —

Шта ќе ми? нашто ми е животъ овај
когъ самъ у туги и невољи до данасъ про-
вео.

Немаримъ за тай животъ — — смртъ о-
божавамъ! — —

Све су ме надежде ево изневериле, само
та една ние: да ќе ме смртъ радостно загр-
лити — и да ќе ми она усрећити будућностъ
младости мое. —

Надежда! — — какавъ небески складъ
влада у звуку те речи — тог' израза!

Каква е то примамљива речъ надеж-
да! ха, ха ха!! младићу! загрли надежду,
ту разкошну дѣвойку — која ти непрестано о
сласти и меду живота собори — загрли ю за-
грли. —

Шта е то надежда? желишъ да ти ка-
жемъ, — добро, кадъ желишъ знати а ти
слушай:

Надежда е прилична бездушной и при-
мамљивой блудници, која свакогъ човека на
равни начинъ грли и — са раскошнимъ по-
любцима облива; а кадъ радъ нѣ раснешъ и
расѣрдашъ све благо твое — твою младостъ,
она те онда изневери, другомъ се у наручя
баци — и тебе изсмеява; што си ти доста
лудъ быо да јој веру поклонишъ лажљивимъ
речма нѣнимъ.

Ал' нашто ми е говорити о ствари, на кою — Богъ зна оѣел' коя душа погледъ сажаленя бацити?? — — — Ливіа! Ти неѣешъ сузу пустити — — влъ да неѣешъ — Ахъ — не, немой пуштати сузе — смей се грохотомъ, угаси, — уништи изворъ твои суза, мое су мени одавно престале теѣи, а очи изъ коихъ су текле некадъ за тобомъ скоро ѣеду се склопити — да се нигда више неотворе. . . . . Любавъ твоя ѣе ихъ склопити — неверна любавъ!! — —

Смрти! почекай іоштъ мало — да напишемъ нешто о любви моіой — да ти опишемъ любавъ мою и Ливіе — пакъ онда — онда . . . . . умри срце болно — за кимъ нитко веѣъ немари. —

Еданпуть сеѣамъ се да е лепъ пролетни данъ быо — одемъ у гору и подъ хладомъ широке липе край поточиѣа лежеѣегъ — снаѣе ме сладки санъ, санъ онакавъ, какавъ само младиѣе и давойке кои двадесету году навршили нису — похаѣати обичае, — санъ младости! У нѣмъ ми се учини: да ме е нека надземна сила небу привлачила — коя густимъ облацима застрто беше — страсть ме садъ нека нападне, желіо самъ видити рай — — — и Богъ кои мысли' разумѣва, Богъ велимъ — или друга каква моѣъ растера облачну тишину и даде ми видити еданъ ликъ кои

беше окрилѣнъ съ чаробнимъ зрацима небескогъ величества — едну женску. —

Ах' лена беше она, лепша одъ рай, очи плавкасте пакъ лепше беху одъ неба, — све ахъ све е на нъой било: штогодъ се као лепо и божанствено човекъ представити може. —

Погледъ нѣнъ бѣяше нѣжанъ као капъ росе, коя изъ најчистѣгъ зрака на мирисни прашакъ најлепшегъ цветка падне. — Охъ тай погледъ никада заборавити неѣу! —

Кадъ самъ ю угледао — крвѣ ми се смрвла у жилама моимъ и я нехотице приклонимъ главу и колено предъ нѣомъ. — А она? — Она е изустила ове речи:

„Я самъ рай — и блаженство рая!“

И с' тимъ изчезне испредъ очію моихъ. — — —

Мой рай се разиѣе као завѣса магле, кою су после лепе зоре разтерали зраци златногъ сунца. Я се пробудимъ, и усхиѣенъ лепотомъ виѣеномъ, одемъ после малогъ шетаня на трагъ у варошъ. —

Игранка е тай исти данъ у едномъ хотелу давана. — Я право ни данъ данасъ не знамъ што ме е на ту игранку вукло, не знамъ зашто ми е срце тежило тамо кадъ никадъ нисамъ быо играчъ. —

Сала се е блистала одъ жаркогъ пламена коегъ су храниле неколико стотинахъ све-

ѣа: -- мложество лепогъ и младогъ света беше скупльно -- измеђъ кои самъ я само на едногъ доброгъ познатогъ пріятеля наишао. — И будући самъ врло мало познать быо, обеѣа ми исти мой пріятель, да ѣе ме кодъ своихъ знанаца представити. —

По обеѣаню нѣгровомъ доѣе онъ око эданаистъ сатихъ к' мени и пружи ми руку свою — кою самъ я — незнамъ зашто — съ некимъ страомъ ухватио. —

„Кудъ ме водишь?“ запитамъ га я,

„Желимъ те кодъ мое родбине представити, у кое кругу одну врло лепу роѣаку имадемъ, много самъ путъ ньой о теби говорио и она е жельна с' тобомъ упознати се!“ —

Између два велика олендра быяше поставльна една софа, надъ коіомъ е велико огледало у позлаѣеномъ порубу висило. —

Ту, на той софи сеѣаше роѣака могъ пріятеля Владимира — именовъ Ливіа. . . . .

За два до три ока тренуѣа досцелисмо тамо. — Хахъ! шта самъ угледао!? — —

Дѣвче, едно у цвету младости, дѣвче одъ 15 годинахъ — невино, и лепо као кадъ би све лепоте неба и земљъ на ньой соединіо — слично ономъ лику когъ самъ у сну онай данъ у гори видіо. — — —

Први погледъ когъ е на мене бацила одузео ми е паметъ мою, — тай погледъ, први тай погледъ реко бы да е говорио: Я самъ рай и блаженство рая!“ —

Представлѣнъ будемъ . . . . и премда ми в дужность била Ливию забавити, опетъ нисамъ био у станю више одъ двадесетъ речи изустити; мисли су ми изумрле — езикъ ми в быо свезанъ. —

Боже! заштъ да самъ се я морао съ томъ женскомъ упознати? — Ко е та женска — тай анѣо, кои ме е на толико са лепотомъ своіомъ занела?? —

То су ми биле све мисли, кое текъ што самъ навршио, учини ми се да ми е неко пришапнуо: „То е рай и блаженство рая — любовь твоя! — —“

Предъ зору кадъ в се игранка разишла, растанемъ се и я са родбиномъ Владимира. —

Савъ в се светъ разишао изъ простране дворане — Я самъ удублѣнъ у мислима, самъ остао у нъой — брезъ да самъ знао узрока зашто. —

Слуге су дошле да чисте салу и я мо- радо одлазити . . . .

„Не, помислимъ у себи — немогу отићи да іоштъ еданпутъ невидимъ оно место на комъ в она седила; —“ и съ тимъ се упу- тимъ, до два леандера и до софе — на ко- іой самъ одну ружицу опазіо. —

„Хахъ, то е она, то е Ливия оставила —“ помислимъ, и необзираюћи се на около мене послуюће слуге — паднемъ предъ софомъ на колена обожаваюћи цветъ, кои в нѣжне груди

мое Богинѣ дичио — . . . . . Уземъ га ватимъ у руку и претиснемъ га срцу — — ахъ да самъ га могао у срце усадити, тамо би морао цветати!!

Зашто е она тай цветъ оставила?? — Ил' га е можда заборавила!? — Ако га е вато оставила да га я нађемъ? — — — Естъ естъ, вато га е оставила; тай цветъ любовъ значи. —

Ахъ како я тай цветъ водемъ! да ми га тко одузети жели, я би га са животомъ оставио — — А како и неби? . . . . . Та я Ливию любимъ; — како би ю любити могае кадъ самъ ю само еданпутъ видио! — —

Алъ ако она мене люби? — Да: да: она ме люби; та ружица ми нѣна то говори. — Ливиа раю мой! и я тебе любимъ — ахъ неизмерно те любимъ!!!

У тимъ мислима самъ могао и други данъ дочекати, да ме нив неко за раме ухватио съ речма:

„Господине! шта е вама?“

Обазремъ се и видимъ замномъ стоећегъ слугу изъ хотела, комъ е на мой одлазакъ досадно било чекати. —

После тогъ одемъ — на грудима носећи цветъ оставлѣни — у мой квартиръ. — Намислио самъ прилику употребити: да што скорије одемъ у походе у кућу Ливие, одъ кое родителя самъ допустъ дохађаня у кућу добио. —

Петъ неделя после игранке самъ текъ имао прилику до Ливие отићи, — — што самъ зато време јада и муке сносити морао неџа се описати! Но, судбина хтеде да будемъ за све претрпљвне муке достоино награђенъ:

Кодъ нѣ самъ био . . . . . Она е у башчи својой на едномъ дивану одъ траве седла пребирајући жице едне милогласне гитаре — съ којма е спроводила едну лепу любовну песму. — Гласъ нѣнъ бивше гласъ Сирене, и тако ми е годио души мојой да самъ скоро изванъ себе био одъ милине. Стао самъ . . . . . и за мали часъ чуемъ закљученіе поменуте песме, која се съ овима речма свршила:

„Ахъ кадъ ћу опетъ сретна бити;
Тебе драги видити!?! — “

после те речи „в и д и т и“ учини ми се као да е гласъ гитаре малаксао — и приближивши се ближе певачици — видимъ: ди е гитаръ край нѣ на траву пао она пакъ замишљено насловивши се на диванъ покрила е лепо лице съ обема рукама. —

Дуго самъ гледао Ливию докъ самъ се усудио нѣой приступити. —

Она кадъ ме е опазила, хтела е поплашена да бежи, но пре него што е намеру извршити могла, станемъ предъ ню — Сва е поруменила . . . . .

„Извините Господично што самъ се усудіо васъ узнемирити“ рекнемъ я молећимъ гласомъ, она пакъ съ єднимъ врло умилятимъ погледомъ спровођену речъ: „Седите!“ као одговоръ ми даде, коємъ самъ позиву одма слѣдовао узевши мѣсто до нѣ. —

Врло смо много говорили о коекаквимъ незнатнимъ стварма. — Но за мало почнеду се наши погледи све већомъ ватромъ састаяти, докъ на последку Ливиа свою руку у мою заборави. —

„Ахъ да я имамъ такову сестру као што сте ви господично!“

„Пакъ шта би ви онда радили?“ запита она.

„Я би увекъ до нѣ сѣдио, руке би іой увекъ као што садъ вашу — любіо, грліо би ю — и лице би іой съ полюбцима обливао.“

Докъ самъ я те речи говорио она е чезнећи еданъ погледъ на мене бацила, изъ когъ самъ опазио да ми ніе неприятельца, — — ахъ више, више самъ опазио: у тай ма чинило ми се да е она съ тимъ погледомъ открила любавъ свою спрама мени . . . . .

„А ви помислите да самъ вамъ я сестра ваша . . .“ настави она — и као ружа Мая порумени. —

„Ливиа! висте Анђео!!“ узкликнемъ, и полюбивши іой чело — обхватимъ єдномъ рукомъ витки стасъ нѣзинъ, — по чемъ самъ съ другомъ рукомъ іоштъ єднако нѣну руку

држао — . . . „Ливія я те любимъ — любіо самъ те іоштъ при првомъ састанку нашемъ на игранки; — ова ружица кою самъ, одъ онда до данасъ на срдцу момъ носио некти покаже; да самъ у векъ на тебе мисліо; очи мое некъ ти покажу да самъ млоге ноћи на тебе мислећ' безъ сна провео — — — у твоимъ рукама стои срећа и несрећа моя — — — едну речъ само прослови: да ме любишъ — еданъ само полюбацъ Ливіа одъ тебе, и я ћу најблажени човекъ света бити!“

Далъ нисамъ могао говорити, — — — срце ми е тако яко у грудима куцало — прси су ми тако етѣшнѣне биле — да самъ мисліо: да се мораю разпући . . . . .

Да е и она врло збунѣна то самъ увидіо, ни самъ се међутимъ никада надо да ѣеми овај часъ у коемъ е у великой забуни била — бити најблаженіи и најлепши часъ живота мога . . . . .

„Бранко!“ рече она тихимъ и нѣжнимъ гласомъ — и показавши рукомъ на срдце продужи — „срдце ово Твое е!“

Што е за тимъ следило незнамъ — — — изванъ себе самъ одъ радости био, срце ми е у мору райске сладости пливало — и само толико знамъ: да су намъ се уене горуће у едномъ жаркомъ полюбцу саединиле. —

То е био први полюбацъ у животу любави наше — — — Ливіа! сећашли се іоштъ тогъ полюбца ??? — е' коимъ си осладила

жизнотъ едногъ младића — дага после с' тимъ
вѣма чрезъ Неверство огорчишь — да га у
таманишь . . . . . Сеѣашлисе!?? —

Три пуна месеца в прошло одъ како самъ
іој любовъ мою одкрио, и одъ како ми в она
свое срце и съ нѣмъ свою любовъ поклонила
. . . . . Най сретни самъ човекъ био . . . —

Ніе готово било дана кадъ нисамъ у кући
нѣнихъ родителѣхъ быо! ніе было лепе вечери
кадъ нисамъ съ нѣомъ у башти на поменутой
клучи седіо, и с' нѣомъ заедно по кою лю-
бовну песмицу одпѣвао. — —

Свака прилика у којој смо се на самомъ
десили ніе остала неупотребљѣна; — — ако
нисмо имали толико времена да о любви нашей
говоримо — онда в еданъ полюбаць быо до-
волянъ да изтолмачи оно што намъ чувства
осеѣаю —

Више путъ — кадъ самъ край нѣ седећи
обхватио витки стасъ нѣнъ, — кадъ смо у
едномъ съ полюбцемъ сдруженомъ загрляю
све заборавили што годъ е снама и около
насъ било — — кадъ су намъ срца опоена
милиномъ безкрайногъ полюбца яснѣ куцала
— — више путъ ми в онда Ливиа казала:
„Бранко! заклинѣмъ ти се да ѣу те увекъ
верно любити — да ѣе ми срце само за то-

бомъ куцати — да ме одъ те любви никаква сила одвратити у станю бити неће, — до гроба — — ахъ не и после гроба — увекъ љубави твоя а ти ћешъ мой бити! И я самъ овимъ речма веровао! . . . — Та ко неби, кадъ јој свака речъ спровођена беше съ таквимъ погледима какови су само анђелима неба свойствени! —

Ја самъ веровао — — уживао самъ — — и најблаженій самъ човекъ био . . . . . Ливиа ми беше све мое, — кадъ нју нисамъ видіо, онда ми в животъ быо мртавъ, светъ ми в пустъ быо! ! —

15 Јулія добиѣмъ одъ куће писмо едно. — Први погледъ на нѣгъ учиніо в да ми в се крвъ у жилама змрзла — — писмо біаше съ црнимъ печатомъ запечаћено . . . . . Страшна слутня спопадне ми мисли мое: знаосамъ да ми в мати одъ дужегъ времена већъ боловала — она в сирота можда испустила духъ безъ да јој в когодъ одъ рода свећу држао — — та она в самогъ мене имала — самога в мене своимъ назвати могла, други су одъ рода сви изумрли до едногъ — я самъ быо последњи одвѣтакъ мое породице . . . . . Што самъ слутіо, то в се збило — мати в моя умрла! . . . . Я самъ у писму позванъ да дођемъ кући и да уредимъ сермию заоставшу. —

Тежко ми в се было растати одъ Ливие мое — будући самъ знао, да јо за неколико

месеци нећу моћи видети . . . Она е плакала; лице јој беше орошено милионима бисернихъ сузахъ! — —

Два сата смо заједно седели, она плачући, а ја утопљенъ у разнимъ мислама . . . .

„Ливиа хоћешли ми верна остати?“ запитамъ ја, као да самъ нешто слутіо — она пакъ на место одговора само мов име изусти:

„Бранко?! рече она — и та јој речъ спровођена беше съ таквимъ погледомъ, који е реко: Заръ можешъ јошъ о мојој најчистиој любви сумњати?? —

Време е међутимъ прескѣло да се растанемо. —

„Тебе любити Ливиа нигда престати нећу!“

„Увекъ љу твоја бити Бранко!“ одговори она, —

и последња речъ коју е изустила изгубила е се у последњемъ пољубцу любви наше . . .

Ми смо се растали. —

После дугогъ времена — коегъ самъ у месту рођеня мога пробавіо — свршивши послове вратимъ се у Н. — —

На путу сретнеиъ множину циганахъ путуюћи — мужкогъ и женскогъ пола . . . . Млога дечурлія Скупишесе око моихъ колахъ просећи крајцару — којима самъ са давши

имъ неколико грошиѣа одмахъ за доста учи-
нію. -- Између деце кои су за колима трчали,
біяше помешана една баба, којми се ніе пре-
стала нудити да ми врача о срећи и не сре-
ћи, о години у којой самъ се родио, о лю-
бовци, и. т. д. —

Како ми е любовцу споменула, одма ми
неке мутне мисли падну у главу -- -- и я
брезъ одлаганя заповедимъ кочіяшу да стане
и затимъ пружимъ дланъ циганки. коя гледа-
вши у нѣгъ и нешто за себе мрмляюћи ова-
ко почне говорити!

„Мой сынокъ мой сынокъ! лепимъ те е
млекома мати дошла — да си лепъ то е исти-
на, аль у любви нећешъ имати среће, и . . . .

„Терай!“ повикнемъ на то кочіяшу —
— та шта мени циганка да говори о несрећи
у любви, кадъ самъ я о противномъ уверенъ
. . . . “ тако самъ стао мислити, но на еда-
нпутъ — незнамъ ни самъ изъ когъ узрока
-- заповедимъ кочіяшу наново да стане — —

„Оди овамо — оди натрагъ!“ викнемъ за
циганкомъ. -- ево ти јоштъ форинта! -- “ и
кадъ е она дошла, наставимъ: садъ говори
далѣ!“

На то она продужи пређашнѣ врачанѣ:

„У любви нећешъ имать среће . . . .
Една плавоока девојчица одъ великогъ рода,
кою ти врло любишъ, и коя ти е се стопутъ
већъ заклела да ће до віека твоя бити, и
изневерићете . . . . “

Кадъ е те речи изговорила, онда за мали часъ престане, -- и у пусти се у дуге мисли. —

„Мало затимъ -- чемусе нисамъ могао доста начудити -- млоге іой сузе облію храпаво лице нѣно, и она ме за моли да ю далъ непитамъ. — —

„Кадъ си почела а ти наврши -- еръ ће камція задъ одма имати посла!“

Она пакъмолећи ме да іой обеџамъ да ю неѣу злоставити -- што самъ и учуиніо -- трећи путъ продужи:

„Тамо на ономъ месту — гди си негда најлепши санъ сніо -- тамоѣешъ твою плавооку у наручию другогъ младиѣа наѣи! . . .

„У Фрушкой гори?“ запитамъ самъ себе -- и заповедимъ кочіашу да што брже може да тера . . . .

Каквесуми се мисли затимъ по мозгу вртиле немогу казати; свашта самъ мисліо и дуго самъ мисліо -- — приличіо самъ у онай махъ младомъ цватуѣемъ дрвету когъ е громъ на поле разцепіо и съ тимъ уништио. — Незнамъ ни самъ шта би измене было, да ме нису две речи изъ Лавиринта тогъизбавиле. --

„Н і е м о г у ѣ е !“ помислимъ у себи, и у тужно срце мое у вучесе еданъ зракъ надежде: кои е учиніо: да самъ -- све оно забравши што ми е циганка говорила -- веѣъ почео осеѣати сласть саставка; --

„Ливіа да мене изневери!? — — аль то не може бити — — да ми е садъ ту проклетата она баба врачара, садъ би ю на хиляду комади разтргао. — — — Ливіа да мене изневери!? ха, ха, ха!!! та она е казала да ъе и после гроба моя бити — полюбцима в сладкимъ потврдила увекъ што годъ е казала — — пакъ садъ да ме изневери? . . она да буде Неверница!? — — Лажъ, лажъ!! до ѣавола худа циганко! — „

Съ таквими мислима дошао самъ натраагъ у варошъ Н. —

Како ти е онда путниче кадъ после велике буре која те е на путу нашла и чинила: да си многе непогоде поднети морао — на небу зася први зракъ сунца? — Ёль да онда уздижешъ очи плаветной ведрини високогъ неба, и с' погледима обожавашъ сваки зракъ сунчани?? — — —

Много самъ и я тужанъ претрпити морао: прилично самъ теби! Нънъ погледъ быое за мене дошавшегъ с' пута мили зракъ сунца — а она сунце мое!! — После повратка могъ у варошъ текъ пети давъ могао самъ съ нъомъ бити. —

Съ найвеѣомъ у милятошѣу самъ одъ Ливіе примлѣнъ био . . . Она ми се никадъ нечияше тако лѣпа као тадъ — и я самъ ю обожавао юштъ веѣма него до садъ — —

преко мере самъ радостанъ био; и то можда бияше узрокъ шта самъ текъ касние примѣтио: да е при свой той найвѣоѣй умилято ести нека хладность владала у обхоѣеню нѣномъ, — — — касние самъ ахъ опазио: да нисамъ при найвѣоѣй умилято ести тако примлѣнъ био, као што обично примлѣнъ бива любовникъ при повратку съ великогъ пута — после дугогъ невиѣненя: . . .

Ни загрлѣнъ ни полюбленъ био нисамъ! — — —

Велика ми е туга обузела одъ то доба ерце; — Чувства су ми узбунѣна била у веѣоѣй мери, него онда кадъ се е прва искрица пламена любовногъ у ерцу момъ указала. — — — При свемъ томъ нисамъ лоштъ очаявао, будуѣи самъ прибежиште почео тражити у поезіи. — Песме самъ творіо. — — —

Тамо край оногъ извора, подъ ономъ липомъ — гди самъ негда најлепши санъ сніо' тамо самъ одходіо одъ садъ да песме пишемъ, — алъ су ми песме пуне жалости биле, тако исто као што су ми груди мое безъ утѣхе остале:

Прву самъ песму сготовіо . . . . Кра-сна е пѣсница била! — У нѣоѣй самъ излио сва богатства душе и любви мое! — и кадъ самъ ю самъ за себе читао, радово самъ се тако той песмици, као што се майка првороѣеномъ лепомъ чеду радовати обичава. — — —

Песма пуна жалости! груди безъ утѣхе — — и опетъ се радовати!? — — Естъ тако в. . . Та на Ливию самъ мислио кадъ самъ творио — а ель Ливіа ти си іоштъ онда моя била? — —

Едномъ приликомъ прочитао самъ нъой песму — и похвалѣнъ самъ био одъ нѣ: зато самъ іоштъ више извору одходио него досадъ . . . . .

Лепо утро біаше . . . . . По обичаю момъ опетъ самъ ишао извору у Фрушкугору — и путемъ сочинимъ ову кратку песму:

„Іа те любимъ као цветакъ росу, —

Као роса майскогъ сунця сјай,

Тебе любить я престати нећу —

Ерѣ си душо могъ живота рай, ! — „

Мислио самъ далъ наставити песму кадъ подъ липу дођемъ, и већъ самъ напредъ уживао у той сладкой надежди, да ће іой се и ова песма допасти, као што су и друге, — и корачао самъ далъ . . . , — Близу самъ лице био. —

Никада ние жива душа се указала на ономъ месту — и е, тимъ самъ се већма чудно кадъ самъ дошавши ближе чуо неки разговоръ двию особахъ. — По гласовима самъ могао разбрати: да е еданъ женски а други мужки.

Тко то мора бити?“ помислимъ, и ступимъ сакриваюћи се по грмлю — ближе; —

но нисамъ никако мого лица нѣнова да разберемъ. — Грмлъ в превеѣъ густо било. — —

„Анѣлу мой!“ продужи онай мужки гласъ — алъ кажи ми; кадъ си ме верно любила као што велишъ зашто си увекъ онда кадъ е онай Бранко у дружтву съ нама био — заштоси онда избегавала да се самномъ не састанешъ?“

„Еръ самъ крозъ то тела тебе да искушавамъ дали умешъ бити сталанъ — будуѣи самъ ти изъ свакогъ погледа видила да си у мене залюбленъ, премда ми іошъ онда любовъ твою ниси исяснио! — „

Овай ми се гласъ познатъ учиніо — име Бранко било е у разговору умешано . . . , Тое гласъ Ли — — алъ не, то неможе бити — нисамъ емео да се усудимъ име нѣно споменути. — . .

„Дакле ти нѣга ниси любила?? — “

„Бранка?“ запита она —

„Есть нѣга — Бранка!“ настави онай. —

„Ахъ све да самъ га любила — радъ тебе би едини мой Стево любовъ спрама нѣму жертвовала! — “

„Она е, ахъ нико други бити неможе — помислимъ опетъ, и као разяренъ тигеръ, когъ ловци по горама и кршю витлаю — почнемъ кршити гранъ спремъ мене . . . “

Ни самъ се преварио — — она бияше — Ливия, она у наручю едногъ младиѣа — любеѣи се съ найвеѣомъ ватромъ. — Кадъ

ме в опазила — као поамна почне бегати за со омъ влаћеѣтъ и новогъ любовника, и ние се могла одважити да се іоштъ еданпутъ окре- не и да ме послѣдни путъ погледи . . . . .

„Не верницо! стани! стани неверни- цо?“ повичемъ я изъ свегъ грла — — и паднемъ онесвесѣенъ на траву —

Пророчанство циганке испунѣное . . . . .

. . Мати ми в умрла, — любовцу самъ изгу- био — — она ме в изневерила — — — — —
нашто ми в сада животъ? — Надати се!?

. . . . . касно в. — — А и чему се човекъ до- бромъ може іоштъ надати, коггъ в любовца изневерила, кои више на свету ни милогъ ни драгогъ нема? — Сирти — — Ёсть, у тебе сестро вѣчитости полажемъ надежду мою — ти ме сигурно изневерити неѣшъ! — —

Съ Богомъ остай неверна дѣво, съ Бо- гомъ! — сети се кадъ кадъ мене твога роба, кои самъ те любил вѣма него савъ бѣли свѣтъ, — кои самъ те вѣма обожавао него божанство!!

Ливия, ти ѣшъ живити и можда са Сте- ваномъ сретна бити — то ти желимъ; и са- мо те едино молимъ; да се сетишъ кадъ кадъ они полюбаци — съ коима си заніела срце мое, — кое ніе престало — ни до послед- нѣгъ часа — твое бити — и да кои „от- ч е и а ш ѣ“ измолишъ за душу мою! — —

Душу самъ Богу препоручіо . . . . . Срце ѣе ми скоро престат' куцати — — — — — аль

любовь съ коіомъ самъ те любилъ и съ коіомъ те іошъ непрестано любимъ — довѣка ѣе живити и твоя ѣе бити. —

Ако ти іошъ ніе изумрло у грудима чувство жаленя — а ти Ливіа смилуй се и еданъ цвѣтакъ усади на гробъ оногъ младића кои е ради тебе умро, та вальда безъ гроба остати небу — ако самъ тебе изгубити морао . . . съ Богомъ срце мое — съ Богомъ на вѣки!! — ““

Даль што се е случило — преповедио самъ читательима.

М. И ван ъ Марш о

Незванъ Гостъ.

(По немачкомъ.)

Познато е свету каквимъ е наopakимъ правцемъ пошла философія у Француской око конца осамнаестогъ столећа пре велике буне, и познато е да е такова философія била онай поглавити кужанъ изворъ, кои е жалосно покварио нарави *) людске и толика зла почи-

*) Sitte.

нио. Никога се вальда ние толико тицала силна пропастъ нарави у страовитой години 1789. нити е ко толико злопате имао збогъ нѣ као баронъ Р а н с о н ѣ, кои е у оно доба остао удовъ па са своіомъ единицомъ, Оли м п и о м ѣ, кое могла имати седамъ осамъ година, живио у Паризу негде близу Temple па и неотице био сведокъ найужасни страота.

Кадъ најпосле стаде очаявати збогъ свое отачбине бовѣи се да му се неће моѣи спасти, па едне ноѣи кадъ неки одъ неприятеля нѣгови нападоше на нѣга, онда побегне са своіомъ ѣеркомъ, па удруживши се са некимъ бегунцима што е брже могао оде преко Райне, а сва своя непокретна добра безъ сваке обране остави.

Како му бияше срце пуно яда и чемера, ни Немачка му се ние милила, те за то науми дати на камату онай многи новацъ кои е са собомъ понео, а са другимъ драгоцѣнимъ стварма међу којима највише бияше скупоченогъ драгогъ каменя, да оде у Швайцарску за кою мишляше да се нѣ најманѣ отрованѣ задай поквареногъ света дотакнуо.

Найскупочени адиѣарѣ кои е спасао, бияше му Олимпія, драги каменѣ најчистіе светлости, у коему се нѣговомъ нѣжномъ очинскомъ оку све бов неба са красотама землѣ, ружица, кринѣ, любичица миришуѣи огледау. Онѣ само за ню живляше и осеѣаше па у сво-

іою превеликою страшливости ни самъ не зна-
ѣаше дати себи савета, где и како да е одъ
загушљиве паре светскога зла и зли очію
мушки тако сачува, да бы му остала чиста
као Е в а пре првога грея и да бы кадгодъ
была прабаба болъгъ, племенитіегъ порода.

После дугогъ, великогъ размишляваня най-
послѣ науми нешто особито и чудновато, а то
е да се са своіомъ миломъ ѣеркомъ за неко-
лико година сасвимъ удалы одъ невалялогъ,
мрскогъ света, па да у мирной самоѣи ство-
ри себи свой, сакривени светъ. Ту намеру
свою изврши у Кантону Ц и р и х у близу ро-
мантичногъ села Р о з е н т а л а где е нашао
некакву уску долю коя му се сасвимъ допала,
а у ню га е одвео неки стари пустиникъ кадъ
се едномъ проодао по одной лепой долини ал-
писки гора. Ту сагради себи едну малу ко-
либицу па е како се болъ може уреди, наса-
ди башту и узме нѣколико домаѣи животиня.
Око свога усамљѣногъ места посади млада дрва
а иза ови направи насапъ одъ стена маови-
номъ покривени, те улазакъ тако прегради, да
е доиста быо затворенъ одъ споляшнѣгъ све-
та те е право могао казати да живи у — из-
гублѣной доли.

Нѣговъ верни слуга Жерардъ, лукавъ
старацъ, остане као и дояко десна рука нѣ-
гова те е чувао улазакъ у овај рай, помагао
му у свима нѣговимъ простіимъ пословима и
морао се потайно старати да би се ради пре-

ки потреба одржао савезъ са спољашњимъ светомъ коєга се не могоше башъ сасвимъ одрећи.

Осимъ тога беше баронъ узео у службу јошъ едну девојчицу, по имену Юткѹ, која е нарочито морала пазити заповести нѣгове ћерке и све оно чинити што јој е дужностъ. Кукавна Ютка быяше поредъ младе баронице као каква тужна сенка — еръ быяше и глува и нема. Што е чудни баронъ овакову дворкињу изабрао, то му е опетъ было узрока по нѣговомъ особитомъ мишлѣнју, еръ се онъ, можда што е самъ дознао, ни одъ чега тако яко не бояше као повећегъ друженя између госпође и слушкинѣ, па тако е тиме отворио провалію, која е отешчала те се не могоше мостовима и пречницима начинити какво поверние и живлѣ друженѣ, кое у дружевномъ животу врло често само труо плодъ донесе.

Поменути пустиникъ, кои се звао отацъ Анзелмъ, имађаше своју ћелию на по сата далеко, и быяше обећао барону да неће никомъ ништа говорити о нѣму и о месту где живи, а овај се сасвимъ и уздао у нѣга.

Баронъ Рансонъ могоше већъ имати преко педесетъ година, али по изгледу и начину живлѣня чиняше се да е много старіи, и са посматранѣмъ живота и строгости нарави здраво далеко отишао за раскошнимъ временомъ Лудвика 14. Како е био мрачне лютите нарави и како се туђио одъ света и

мрзио на люде, било би приличније за нѣга да се био закопао у какву манастирску ћелию, него што се тако дуго непријатељски борио са светомъ, и својој жени, која рада бияше живети, одрекавши немилостиво све лепе насладе друштва, еднолично биће нѣно слабо зачинио, ако не и загорчио и прекратио. А сада е у својој олости мислио да ће тако одржити своју ћерку како ће бити научена да јој међу многима неће бити равне.

Додуше е истина да е Олимпиомъ, која е била и душевнимъ и телеснимъ даровима украшена и као најлепша пролетна ружица цветала и мирисала, баръ у првимъ нѣзинимъ годинама није строго и немилостиво поступао нѣнъ отацъ. Еръ се у нѣ обичај и осећанъ свое дужности у другу наравъ претворило те му се свагда на најманъи мигъ смерно покоравала, а осимъ тога нѣной се млађаной своелюбивости чиняше да е свагда кадъ слуша наплаћена, еръ е нежни отацъ свакимъ милованъмъ пресипаше и што е више могао заслађиваше јој ученъ кое јој е сваки данъ по неколико часова давао.

Другоячје буде, кадъ она већма сазре на озбиљније стане размишљати о својој тужной самоћи, да оне сувонарне ствари, кое е изъ књиге научила и кое е са седомъ древности упознаше, сравњавати са лепимъ споменима изъ онога времена кадъ е живила са својомъ незаборављномъ матеромъ и своимъ

другарицама. Другоячие буде, кадъ іой стаде живлѣ куцати срце, девична се недра веѣма надимати, полеть нѣне живе фантазие у некой забуни губити се, па се клице воспита- ния, кое іой е мушка рука накаламила, тако развише, да су више приличиле за каквогъ момка него за девојку, више за орла него за голуба. Сада іой се другоячие показиваше мрачна озбиљность и строгость очина у на- равима, ерѣ она не могоше да са некомъ у- порности не тежи за слободнимъ кругомъ раднѣ и да се не пусти у неку борбу, која се веѣъ чешѣ уздисаима и сузама него помиру- юѣимъ полюбцемъ свршивала. Одрепе врло редко и то свагда са своимъ отцемъ или, а- ко овај одъ костоболѣ боловаше, са Ж е- р а р д о м ѣ остављаше тужну пустињу свое долине, да се мало проѣе по усамлѣной шу- ми, да бере ягоде, или да пооди пустиника А н з е л м а и да слуша нѣгову паметну бе- седу. Позниє кадъ се веѣма прозли нѣзиномъ отцу, она више пута изилазаше изъ долѣ кадъ добивши силомъ допуштенѣ одъ отца а кадъ и безъ допуштєня, или са глумомъ и немомъ Ю т к о м ѣ, или іошѣ радиє са Ж е- р а р д о м ѣ, кога е увекъ више могла за се- бе придобити. Она истина збогъ свогъ туж- ногъ отца не смеѣаше иѣи до села Р о з е н- т а л а или се гдегодъ меѣ светомъ показати, али ипакъ не могоше пропустити да се по кои путѣ као дивокоса не услуже на в'рѣ какве

стене па да се наслађује гледајући красну да-
љину. Кадъ е ово задовољство крадомъ у-
живала, готово ю е свагда обузимала нека
мучна тежня за живомъ тишмомъ света, па
іој пробуђаваше у прсима осећаня и желъ
које су чиниле да готово не могаше подноси-
ти иго робске самоће. Будући да іој се на
много коешта што е запитала свою околину,
никако или доволно ние одговорило, то она
стане разбияти главу о многимъ коекаквимъ
мислима и фантазијама не могући ій себи раз-
яснити. Ни саму речъ „опасность“ ние могла
сасвимъ разумети, еръ у своимъ ускимъ гра-
ницама ние своіомъ невиности и добродѣтели
била подложна никаквомъ искушенію, никаквой
борби, у којој би показала свою моралну я-
чину. Съ нѣомъ е одъ прилике тако било као
што е съ каквомъ калуђерицомъ која е одъ
свега света удалѣна. Па іошъ калуђерица и-
ма више сласти живота, еръ е са другимъ
своимъ другарицама у друштву па може кад-
што и пооднике примати у соби што е одре-
ђена за разговоръ, а Олимпія е, не рачу-
најући овамо глуву и нему слушкиню која е
била као полакъ човекъ, одрасла међу три
стара човека и одъ нѣи се разликоваше као
што се разликуе одъ свое околине какавъ
цветакъ, кои у маовини међу ладнимъ, твр-
димъ стѣнѣмъ цвати. Па ипакъ неће на сва-
гда остати на овомъ сакривеномъ месту, него
ће морати на скоро, кадъ већъ сазре као од-

расла девойка и замршена забуна републиканска Француске разиђе се и уреди, са своимъ оцемъ изаћи предъ светъ да каквогъ честитогъ човека усрећи, кога ће јој испитуюћи погледъ бароновъ изъ грешне гомиле света изабрати, а за тај се изборъ она напредъ могла бојати да башъ неће бити најболји.

Стари е Жерардъ за ту годину дана већъ неколико пута био потајно у Паризу, куда га е послао баронъ да се постара за неке новце и да разпита за добра која е влада узаптила. Кадъ се последњи путъ, године 1799. вратио изъ Француске, донесе гласъ да е конзулъ Наполеонъ Бонапарта опетъ завойштио на Аустрију и Русију, и да страоте крвавога боя грозе изъ Италије и мирнимъ долинама Швајцерске.

Не потрае дуго кадъ отацъ Анзелмъ донесе страшанъ гласъ, да се савезна царска војска, коју Французи притискују и гоне, приближуе Цириху, и да имаю узрока бојати се да и у њиновомъ крају не буде наскоро каквогъ крвавогъ боя.

Овај гласъ особито дирне у срдце Олимпию. Она се додуше изнајпре уплаши видивши свога отца како побледи, али мало после съ некимъ одушевлѣњемъ рекне како јој е жао, што е отацъ ние као сина одранио и за момка издао, еръ она доиста осеѣаше у своме срдцу мушку слободу, да приста-

не узъ храбре синове свое отачбине и ору-
жѣмъ сѣину славу задобіе.

На неколико дана затимъ већъ се помра-
чи обзоръ одъ прашногъ дима грмећи ватре-
ни челюсти, кое су у найдубљимъ, наймир-
нимъ безданама стена јсанъ вишекратанъ од-
зивъ пробуђивале, и самъ Розенталъ буде
тужно позориште убитачногъ боя. Чимъ се
прва грмљава топова зачу, Олимпия не имаде
више мира; она е претекла брзиномъ дивоко-
ву и не дишући успузала на свою високу сте-
ну, одъ куда е могла далеко окомъ допрети.
Нѣзино соколово око видило е сваки покретъ
бораца у поменутомъ селу, срце јой е съ най-
већомъ ватромъ гинуло за судбиномъ свои
земляка кое она и по бои и бойнимъ знацима
могаше разликовати одъ нѣиови непријателя.
За ню бияше страота гледати, како е еданъ
оделаць Француза, кои удараше на неке не-
пріятельске топове и теде ји отети, јуначки
гинуо, и како се најпосле мали остатакъ одъ
нѣ, гонѣнъ одъ веће силе победителя, окрену
пунъ очаяня оближњой шуми те се на краю
нѣномъ стаде са неравномъ силомъ борити,
и нѣой се у страу нѣномъ учини као да ни
еданъ човекъ више не востаде.

Девойка пуна жалости и очаяня и као
некомъ несвести обузета остави чисто неоти-
це високи вр' стене па са тешкомъ тугомъ
оде у низу къ шуми, где се наблизу налаза-
ше ѣелия смернога пустивника. На еданпутъ

заустави свое кораке, па некомъ лупомъ поплашена погледа прислушкуюћи крозъ мрачно грань и лишће, и нѣзино срце, узколебано слутњомъ, стане яко куцати.

Не потрае дуго, а нѣно оштро око смотри некогъ младогъ войника, коега таки позна да јој е землякъ и за нѣга могаше право мислити, да е бегунацъ и да е онъ самъ јоштъ заостао одъ оногъ потрвеногъ оделка войске.

Одъ срца сажалаваюћи га и сасвимъ имаюћи поузданъ у нѣга, зажели отићи ближе къ нѣму, и кораца јој чисто крила добише кадъ му се приближи и види, да е тешко ранѣнъ и да едва има снаге да далъ бежи и гдегодъ потражи какво убежиште, какву пещину у стену, какво шупљъ дрво куда бияу управљени нѣгови немирни погледи.

Кукавнومه бегунцу текла е крвь изъ главе а јошъ више изъ десне руке, еръ му ову бияше тана размрцкало, а на челу му на срећу бияше рана мала.

Олимпия узме за здраву руку младића полакъ изванъ себе па га са сузама тешкогъ сажалаваня, кое више говорише него речи, одведе што брже могаше у ћелию оца Анзелама, кои усрдно изиђе предъ нѣи, еръ јој јошъ изъ далека виђаше да иду.

Смерни старацъ не каснећи одведе ранѣнога официра к' оближњѣмъ, скорашњѣмъ извору у стенама, разреже му рукавъ одъ униформе па му испере рану, да се како неби

на вло дала. За тимъ му брже болъ превие и главу и десну руку, ради чега Олимпія да и свою цепну мараму, кецелю и друге превов.

Они имаѣау и право итити са своіомъ лекарскомъ радньомъ која е ранѣноме свако-яко животъ спасла, ерѣ едва бише съ тимъ готови, кадъ ал' чую издалека гласове кои бияу страни вѣювимъ ушима па ии яко поплашише, ерѣ нису могли о томе сумняти, да су победители у ономе бою, били Аустријанци или Руси, нашли трагъ овога бегунца те за њимъ у потеру пошли, да би свога крвногъ непријатеља уватили а у исто доба и шуму разгледали.

Садъ е требало да се безъ оклеваня држи саветъ и да се што паметно одреди како бы жертва одъ мача беснила и освете побегла. У први ма наравно да се ние имало на руци никакво убежиште где бы се скрити могло него какавъ оближанъ густижъ, каква пештера; али Олимпія, која за избавлѣнѣ младога, лепога човека у нежной души дркташе, мааше главомъ не видивши у овимъ убежиштима подпуне сигурности за нѣга, кога е узела подъ свое окрилѣ и желила га ма како спасти.

„Драги пріятелю!“ рекне отаць Анвелмъ, „я бы радо докъ трае опасность променію свое медвеѣе одело вашимъ войничкимъ оделомъ па васъ као пустиника оставію у своіой мрачной ѣліи, а самъ бы потражію какво место где бы се сакріо, али се боимъ

да не нађе мене или васъ потеря те се превара не одкріе — — “

„То бы за цело тако было,“ привати речъ девојка, „па бы вамъ обоима мачъ надъ главомъ висіо, за то ајдете обое замномъ, ајдете не оклевајући, ерѣ ето се одъ и гласови све већма приближую и за мало часова сви смо трое пропали!“

Садъ узме равѣнога за здраву руку па га повуче за собомъ, а смерни старацъ, који као да е докучіо нѣзине мисли, иђаше за њима, и едва се могаше еднаки корака съ њима држати. Добра, оштроумна девојка и нѣму каже своју намеру те му учини да и онъ има дела у той благодарности.

Ніе быо утрвенъ онај путъ којимъ е лена Олимпія пошла; савіао се крозъ густе шумњаре и камене яруге, крозъ брда и долине, докле се они после доброгъ четврта сата приближише едва дишући къ описаномъ уласку оне изгублѣне долине, која се чиняше као да се не може ући у ню и као да е и нема.

Кадъ дођоше тамо, она быяше тако на опрезу да е съ младимъ човекомъ као съ каквимъ посланикомъ поступала кога пуге у оо сађени градъ ради уговора; она скине свою мараму съ врата па му веже очи да не може видети и закуне га да се у свему покорави и послушанъ буде нѣзиной вољи. Кадъ іој се онъ светковно зарече да ће іој се у свему као робъ покоравати и да е више сматра као

свога спасаваюћегъ анђела него као свою милу сестру и пріятельицу, онда она да уговорени знакъ вратару сакривене долине, т. е. Жерарду, те одведе младога госта унутра у светиню, кою в Жерардъ притиснувши некакву скакавицу быо отворио.

Близу уласка быяше Жерардовъ станъ, куда Олимпія одведе оца Анзелма и странца па овоме скинувши свезу са очію, светковно проговори:

„Ова долина, обколѣна унаоколо стенѣмъ, већъ има десетакъ година како в мой светъ. Овде я живимъ са моимъ старимъ, одъ косто-болъ болуюћимъ оцемъ, са овимъ слугомъ Жерардомъ, и едномъ глумомъ и немомъ слушкинѣомъ, па текъ самъ одскора, као данасъ, и то найвише на по сата почела оставляти ово усамлѣно прибежиште, да се помолимъ Богу са оцемъ Анзелмомъ или да се попнемъ на врѣ кое стене одъ кудъ ми мой погледъ чезнећи тежи у дальину, кою по строгой вољи мога оца іошъ не смемъ познати. Ови вамъ люди, господине, могу посведочити, да мой отаць оће да сасвимъ сакривенъ и непознатъ живи па в найстроже забранію да се нико не сме увести у овај мали светъ. Потому дакле можете мислити, колико самъ се усудила учинити што самъ васъ довела у ово сигурно прибежиште. Ёрѣ я іошъ имамъ урока и сумняти се, да ме може оправдати ваша опасность и самртна неволя што самъ ра-

ди тога преступила законъ. На іошъ више имамъ право страшити се и мислити, не бы ли болъ было да сасвимъ и прећутимъ одъ мога оца мой самовольни поступакъ и да васъ дотле у овой кућици сакривена држимъ, докъ не би опасности споля за васъ нестало.“

„Не, госпођице Олимпія!“ рекне смерни пустиникъ, „нигда не треба дете да затаи одъ свога оца ма какавъ важанъ коракъ, а ако се боите одговарати му за свой поступакъ, то ево я вамъ обричемъ да ћу му я напредъ казати за све што се догодило.“

„Тако е, честити слуго божій!“ повиче равѣникъ, „будите тако добри па ви за насъ радите и честитоме господару овогъ мирногъ предела кога барономъ називате, явите са највећимъ поштованѣмъ, да виконтъ *) Сен-Брие, капетанъ у осмомъ стрелячкомъ баталіону, као гонѣникъ тражи заштите кодъ нѣга и нѣгове се гостолюбивости неће показати недостоянъ.“

Отацъ Анзелмъ поклони се предъ младимъ племићемъ, коега знаменито племе не могаше му бити непознато, па врло усрдно оде къ лепой кући бароновой која се на средъ долине налазаше.

Кадъ баронъ Рансонъ чуе одъ пустиника шта се догодило, тешко уздане изъ прсію стеснѣни одъ туге, назове случай, кои му е незваногъ госта као варницу ватре у кућу

---

*) Као вице-графъ.

бацио, ђаволскомъ игромъ судьбине, која га и у самоѣи нѣговой гони те га на тако невалянъ начинъ куша оѣе ли испунити дужность пра-ма ближнѣму и човештву.

Младъ човекъ — па јошъ къ томе войникъ, кои е безъ сумнѣ неуредномъ животу навикнутъ и кога е отацъ покрай тога што е као знаменитъ човекъ на гласу, и као чувственъ човекъ познатъ, такавъ ми е човекъ као кужвикъ дошао и као парче пакла баченъ у мое здраво, чисто небо! О Боже мой! Шта садъ да чинимъ? Да га бацимъ напољъ, то би то-лико значило као кадъ би кога убио, а да га дуже времена овде задржимъ, то би значило да анђелској невиности мое сасма неискусне кѣри ияду замки заметнемъ за кое и немо-гу доста ни научити да се одъ нѣи чува, ерѣ е то точка одвеѣъ нежна па би е дуже вре-мена требало преправляти, да би се опомена показала као да више мами него плаши!“

Староме болешльивомъ човеку потече одъ тешке бриге крупанъ зной са набраногъ, ту-гомъ наоблаченогъ чела; нити знаѡаше савета дати нити помоѣи; подигне се као грозничавъ у постелѣи па на свой стра види слугу Же-рарда где проѣе покрай прозора.

„Куда ѡешъ — куда?“ повиче на нѣга.

„Ено тамо, господине бароне,“ одговори слуга, „у оној дубокој каменој пеѣини има јошъ леда, идемъ да донесемъ мало за ранѣ-нога госта — —“

„Ха! па си га пустио сама са Олимп-пиомъ?“ продере се на нѣга баронъ лю-тито па му заповеди да се таки врати сво-іой кући и да тамо остане докъ дуовникъ не дође къ нѣму.

Стари, верни слуга покори се заповести свога господара, а овай пунъ бриге и туге настави далъ свое саветованъ са пустиникомъ. Найпосле ово сврше: да човечности ради до-тле по савести пазе на несретнога офицера и земляка као на свога госта, докле околности буду навалывале, а Олимпию одъ нѣга не само као варницу одъ труди да оделюю, него и на нѣи најбрижљивие пазе, а и на погледе и мигове нѣиове најживљи позоръ имаю. Смер-ни старацъ најприятельские предусретне же-лъ баронове те му се обрече, да ће безъ престанка са ранѣнимъ младићемъ као лекаръ и надзиратель нѣговъ живити, а Олимпиа нека све еднако буде са оцемъ а Ютка не-ка болъ сигурности ради спава у предньої соби.

Кадъ то све тако наредише што е упра-во смешно, онда пустиникъ доведе виконта те га покаже барону. Овай прими младогъ, лепогъ кавалера истина опоромъ и устежући се, али ипакъ са обичнимъ знацима учтивости, која припада најсаяніима добродѣтельима у Француза, па га уведе у одну собу кое про-зори бияу башти окренути.

Одяко узеше Олимпию отаць нѣзинъ и пустиникъ подъ строги испитъ. Строги у наравима и страшљиви старци описивали су іой младогъ лепогъ племића са виткимъ старомъ, ватренимъ окомъ, речитимъ езикомъ и ласкавимъ владанѣмъ као притворну змию райску, као правогъ риса за женски родъ, као правогъ сатану кои гледа како да е и овога и онога света упропасти. Стану е најсветковниѣ саветовати и преклињати, да и не помисли на нѣга, а камо ли да му потайни мигъ какавъ повери или да и за кои часъ какву прилику употреби па да съ нѣмъ на само буде.

Ове страовите опомене и претнѣ ни мало не застраше Олимпию, али она ѣуташе као нема и показиваше се равнодушна. Она чисто ние ни чула нити е разумела обадва ова Ментора, него се само забављала, што се пре по сата у нѣзину срцу и души догађало, забављала се краснимъ ликомъ младога племића, кои се у нѣномъ унутрашнѣмъ оку, на нѣномъ ладномъ свитаюћемъ оризонту као мило, јарко майско сунце беше подигао. Оштро око познало би по нѣномъ сладкомъ осмевању, по надиманю нѣни груди, да е божанствена врака любви трудъ нѣзина срца зажегла. Какавъ познавалацъ могао би докучити, да іой е избављени младићъ за оно мало часова, кадъ е отиашо Жерардъ па онъ самъ остао съ нѣоме, узбуђенъ благодарности

и любви пао къ ногама, врелимъ полюбцима
іой обасуо руке, а она га опиена сладкимъ
задовольствомъ и зажарена любви горе по-
дигла, па су се онда нѣиове усне, као пламенъ
у пламенъ стопивши се, магнетично една дру-
гой привукле и додирнуле и електричну вар-
ницу полюбца у душу улиле.

Као што рекосмо, девојка преображена
унутри ђуташе и забавляше се само своимъ
скорашњимъ споменима, своимъ новимъ, ниг-
да неслућенимъ осећанњима и мислима. Па
она се іошъ нимало не противляше новимъ
домаћимъ наредбама и шта више она виђаше
да су іой за садашњошћ испунѣне желѣ, да
може неузнемирено сама са собомъ говорити
и своимъ сладкимъ осећанњима се забавляти.

И за ранѣнога бияше миръ и самоћа, и
ако не желѣни, а оно ради здравля благотвор-
ни и овоме доста брзо помагау. Али лукави
младићъ и сувише се тужио на рану, само
да би нашао добаръ изговоръ, да у овомъ
мирномъ раіу може дуже остати и опетъ кои
путъ прилику добити, да се са спасителѣмъ
свога живота безъ сведока разговара и нано-
во га увери о своіой любви и благодарно-
сти. Али на жалость та се прилика на ви-
ше дана не показа, строго чуванѣ траяше
непрестано до мркле ноћи те поквари свако
покушаванѣ каквогъ састанка, докъ најпосле
после неделѣ дана не клонуше слабе силе

стараца, и природа не поиска дужанъ данакъ сна и покоя.

Кадъ любећи младѣтъ види да му заспи стражаръ; онъ полагаано скочи крозь прозоръ, па оде къ прозору свое драге. Ова е тако-ђе живила са своимъ оцемъ на долнѣму бою, па му е явила преко писманца, кое е завила око едногъ камичка и бацила му, да ће у ноћной тишини чекати на нѣга.

Не треба ни да кажемо, да су се двое драги одъ то доба више пута састаяли, да су се миловали и едно другомъ заклињали верность. Шта ние кадра любовъ учинити! Она уме и найоштрие очи преварити па се не бои никаква зла кое е може снаћи. За то се и по себи зна да нѣнови пастирски часови нису се ограничавали само на любовни разговоръ край ватре. Оближня башта, мирисни ладници, ласкави ветрићи благе юлиске ноћи и јошъ многе друге милине кое е препуно срце у себи носило, магнетично су њи дирнули у душу те се не моглоше противити сили, коя се тиранство блаженства могла назвати. Може бити, да е бледи месецъ, тио погледавши на нѣнове полюбце заруменио се; о Олимпѣ и пакъ можемо казати, да у пиянству милине свое и у неискуству свомъ ние ни знала да е погрешку учинила.

Виконтъ остане три четири неделъ у овомъ прибежишту. Толико е требало да остане и збогъ рана свои да би му се изле-

чале, а и збогъ свои неприятеля кои су били близу и доста дуго у ономе краю остали. Оно вече кадъ е сутра данъ мислио путовати, проведе у писаню. Олимпіи бияше нешто зло. Кадъ се сутра данъ најсветковније опрости съ барономъ, па му најживљъ благодари што га е угостио, јоште придода: да ће се колко може за кратко време вратити, а најдуже кадъ се сврши ратъ, па ће му наустице, а можда и раније у писму јавити неку молбу, одъ кое да се испуни зависи цело нѣгово блаженство.

Баронъ мишляше да е дознао шта му лежи на срцу, али му се не показа тако пријатељски у лицу да се могао надати да ће му се испунити желя, него остане ладавъ и срдитъ као што е свагда био. Текъ се на последку покаже мало веселия, еръ га виконтъ увераваше, да ће се у Паризу са свомъ важности и упливомъ породичногъ имена свога потрудити да му Француска влада врати нѣгова узакѣна добра. На то му баронъ допусти и то, да га Олимпія са Жерардомъ и пустиникомъ може пратити до овога љелие, еръ сви као изъ едни уста навалише на нѣга да учини ту милость, а Олимпіи не бияше башъ тако зло.

Кадъ се млади другови нађоше наполю, стану едно друго уверавати о вечитой верности и најсветковније заклинјати најтоплию любавъ. Затимъ виконтъ увати оца Анвела-

ма за руку па му покаже што е синоћ пи-
сао. Смерни старацъ погледи, задркѣе па
замуца:

„Шта, господине? Та то е венчани уго-
воръ са вашимъ именовъ и госпоѣице Ра-
сонове?“

„Есте, пречесни господине!“ одговори о-
фициръ, „ви ћете бити тако добри те ћете
ме са бароницомъ у вашој ћелии венчати на
се онда са Жерардомъ као сведокъ под-
писати.“

„Безъ одобрена господина барона?“

„Онъ га не би дао,“ одговори виконтъ
„али се я боимъ — болъ да кажемъ надамъ
се да ће га будућность — умекшати и да ме
ради среће свое кѣри и чести свое куће не-
ће псовати, што самъ оно напредъ учинио
што би ми доцније и онъ самъ допустио. Ако
доиста отачески и правично мисли, то ће
благодарно и признати, да е мой савезъ са
нѣговомъ кућомъ као вишомъ наредбомъ од-
ређенъ, па ће ме фалити што самъ био на
опрезу те самъ ово написао за одбрану одъ
свию случаѣва.“

Нити смерни слуга божій нити Олим-
п и я разабраше смисао ови речи; али га Же-
рардъ разабере, и кадъ пустинику шапне не-
колико речи на уво те му разясни стваръ, он-
да уплашени свештеникъ дркѣући дигне руке
къ небу, мане своіомъ седомъ главомъ и яко
уздане.

Дођу предъ њелію; Ж е р а р д њ први уђе унутра запали свеће на маломъ олтару па се преправи да буде у место звонара. Отацъ Анвелмъ мораше се усиљавати да сврши венчанъ кое се безъ знаня и вољъ баронове догађало, па се ипакъ чинило да е постало потреба.

Младенци гласно плачући падну одъ узубуђеня и радости едно другомъ у наручя; да е быо баронъ сведокъ тога, онъ бы опростио. Они таки одреде између себе да едно другомъ често шалю писма, а то да чине преко Ж е р а р д а; о свршеномъ венчаню да се барону текъ онда яви, кадъ се околности такове покажу да га не треба таяти, па онда да се одъ тога научи и увери: да нѣгово мишлѣнѣ о свету као и нѣгова система о воспитанію у таковой оделѣности одъ света ништа не вреди, и да е нѣгова кѣи само сретнимъ случаемъ дошла у руке заиста честитогъ племића.

Виконтъ излюби свою невесту те тако са тугомъ опростивши се съ нѣомъ крене се на путъ управо у Ц и р и х њ, где се као што е дознао нѣгова регемента налазаше. Нѣга су одавно за мртва држали па су га съ искреномъ тугомъ и оплакали. За то што е ономъ крвавомъ биткомъ кодъ Р о з е н т а л а закло-нію французску войску кадъ е уступала и тимъ іой велику услугу учиніо, ніе га мимоишло пристойно одликованъ. У чину свомъ попне се еданъ степенъ више, а украси на прсима дич-

но му се умноже. Наскоро затимъ буде представлѣнъ првомъ конзулу и овай му повери важне послове, ерѣ в Наполеонъ знао избрати потребите и честите люде.

Али виконтъ Сенбрие ние ни свога таста заборавио. Онъ у найзгодниѣмъ часу употреби добру волю и милость конзулову те изради кодъ нѣга да се даду натрагъ добра барону Р а н с о н у, али само тако да се овай мора вратити у Француску. Еданъ улакъ таки позове барона у П а р и з ѣ, кудъ е и виконтъ до мало дана морао доћи. Виконтъ е већ знао из едногъ Ж е р а р д о в о г ѣ писма, кое е овай у име лекара писао, и явио му за станъ О л и м п і и н о, да е као поштенъ човекъ радио што се венчао съ нѣомъ и начинио венчани уговоръ.

Кадъ баронъ дође у П а р и з ѣ, нѣга задрже послови кое збогъ добара кое збогъ други измишлѣни узрока те се онъ не врати къ жери своіой, коіой е нѣзинъ мужъ неколико почесни дама и одабрану челядъ био дао.

За то време О л и м п і я роди сина, кога сва околива поздрави као законогъ потомка породице С е н б р і е в е. Башъ тай анѣо олакша наскоро затимъ те се строги баронъ помири са Виконтомъ, и онъ буде ружична свеза подпуне слоге и супружеске пажнѣ и верности.

Една Ландпартия.

(Хумореска-пола истина пола лажъ;)

Я самъ еданъ одъ оне врсте люди коима е мало до тогъ стало; едали е земля округла или четворугласта, и притяжавамъ много више флегме него да би се више одъ едне пуне чаше вина или одъ едно два -- три полюбца каквогъ ђаволастогъ детета поплашио; -- штетае само што немамъ баремъ толики груменчиѣъ злата као што е градъ Варадинъ и едно сто ковача кои би сваки данъ до 15 меровахъ дуката сковали да трошимъ -- меѣутимъ ни то ние околностъ, таква: да ме до оногъ степена очаяваня доведе: да се убиемъ: -- и зато мие наймилиа она песма: „Стара баба илъ тараба то е све едно . . .“ па онда. „Начасъ цару све царево благо.“

Као што пакъ нема правила брезъ изнимка; и као годъ што нема кодъ Н: садскій бирташа ракие брезъ шпиритуса и вина брезъ воде: тако исто и я самъ быо еданпутъ у момъ животу у изванъ флегматично станъ доведен -- и малое фалило, што нисамъ едну кратку хисторию скупо платіо. -- Мислио самъ више путъ: да ли би се дала та мала Историја описати? -- И у можѣаномъ сенату мое тикве будо заключено; да се опише: -- зато ко хо-

ће некъ чита, ко неће -- некъ полюби па
остави; — . —

Усамљѣнъ седио самъ у моіой собицы
мислећи, како бисе дуго трајно време пре-
кратити дало, ерѣ то е истина, да брезѣ фа-
шанги нема у Новомъ Саду никакве забаве а
особито у лето -- изузимаюћи оно мало му-
зике што кадкадъ у Брукшанцу — кадъ нема
кише свира . . . година 1852. особито у
томъ смотренію беше врло несретна ерѣ в
кише и онда било кадъ у календару ние стоя-
ло даће бити, то естѣ башъ у оне дане, кадъ
би требало да музика буде. — А то, кадъ
самъ мислио, и у соби седио — бияше у по-
лета. — Наеданпутъ отворесе врата собна,
и мой приятель Тоша ступи унутра. — „Бра-
те — рече — онъ, ако имашъ волю а ти айд
самномъ на село -- у коемѣмо се неделю
дана бавити, и то по своі прилици болѣ за-
бавляти него овде -- я садъ одлазимъ!

Свако можеси лахко представити да ми е
таи предлогъ милины блю, негѣ да ми е ко пет-
дестъ форинти обеѣао.

Јошѣ по сата -- и я с' Тошомъ седавши
кодъ кантара иза Варадина у Аізенбанъ --
билисмо изъ ванъ вике новосадски алваційяхъ. --

Кадсмо веѣъ изванъ прашине варошке
возеѣисе крозъ каменицу слободние дисали --

сетимсе дами ние ни казао мой Тоша кудъ ме води, т. е. у кое село. и коме? зато управимъ на нѣга у томъ смотреню едно кратко питанѣ. --

Онъ ми пакъ іоштъ краће одговори, --

„Кадъ, дођемо тамо гди треба, видићешъ

! “

затимъ онъ ућути; и будући да и я при свѣ моіой брблявости нисамъ имао волю да говоримъ нисамъ га хтео далъ ни запиткиватій; еръ у оно време кадъ се в то догодило, имае онъ као што ми рече много важниіи мисли о нѣговоі лепоіки, кою в принуђенъ быо у вароши оставити, него да мени одговара.

“ -- -- --

Прошлисмо Каменицу и ступилисмо на Ирижки друмъ, кои преко дивне фрушке горе у Иригъ води. -- -- -- На томъ путу кой в врло романтичанъ, то самъ примѣчаніе направіо, да бы по нама коісмо почитателъи Господина Бахуса много болъ было -- кадъ би чверчећи крозь гору потоци на место воде свиномъ текли, и кидъ би птице на место перяве што певаю, печене по гаевима ходиле. да кадъ кои поштени братъ С . . . . . „мокрогъ дружства“ онудъ гладанъ и жеданъ прође, да се баръ поштено наеде и напие, макаръ чаше и вилюшака небило.

Кадъ смо край Опова манастира прошли, неко ми особито чувство облада невино срце мое, еръ самъ се сетио, они прженихъ пили-

ѣахъ кое самъ прие годину дана у истомъ манастиру певаюћи море патрио, многая лѣта во; -- -- -- и оногъ руйногъ винца съ коим самъ чрезъ силну воду осушену веѣъ душу у весело станѣ довео. -- -- --

Дошавши затимъ у Иригъ, рекне моі прятель нашемъ кочияшу: да сврне у први сокакъ на десно, одунудъ да иде у леви сокакъ, и тамо да кодъ двадесетъ леве куѣе стане. --

Дакле у Иригу ѣемо да проведемо неделю весели и приятни дана? “ Запитамаъ я. --

„Есть, -- “ одговорѣ Тоша, -- „па шта?“

Морамъ примѣтити дае и мои Тоша роѣенъ ирижанинъ, што су можда и моі читатели по нѣговимъ речма: „па шта?“ одма увидити могли . . . Ирижани ово „па шта,“ сваке одине у потребляваю изузимаюћи оно време кад имъ ледъ побие винограде и шљивике“

У овомъ последнѣмъ случаю обичаваю ѣутити као мушице -- -- и сигуранъ самъ, да онда неби ни с' натегачомъ изъ нѣнови грла извукао речи: „па шта!“?

Текъ што смо неколико речи тако говорили, осетимъ дасу кола предъ едномъ маломъ но спретномъ куѣицомъ стала . . . . То естъ, кола су хтела стати, да се ние мусе логовъ иначе „барна“ названи поплашио, и почео зазирати. -- Сремацъ, нашъ кочияшъ сву е снагу употребити морао, докъ гае зауставио; -- -- бияше томъ приликомъ много путъ: „тамо нѣму!“? О! и когае! “ и. т. д.

Сишавши съ кола уѣмо у куѣу . . .
Дочеканисмо били одъ едне поштене старице,
и одъ едне божанствене девойчице -- кошто
мисе чинило, на наіприятніи начинъ. . . --

Кадъ е се Тоша съ нѣма излюбіо, бу-
дешъ чрезъ нѣга и я представлѣнъ женскимъ.

После многи поклона, и „любимъ руку“ --
и прочая -- іошъ пре него штосмо у куйну
ступили, почнемо разговарати се, — наравно
као обично, о великой вруѣини, о жеги и запари
коя светомъ влада. — и т. д.

Кадсмо веѣъ и то свршили, ступимо у
собу и то крозь куйну која е са найугоднімъ
мирисомъ одъ карменадлахъ парфимирана
била. — — У собу дошавши седнемо
на мехке диване, и ясе текъ садъ досетимъ:
да Тоша премъ дав мене баби у оной божан-
ственной женской представіо, дав заборавіо было
и нѣнова имена мени представити! тако ни
самъ іошъ знао гдисамъ и како самъ;
-- то мее меѣутимъ мало женирало
као обично: што високе духове ништа не же-
нира. — Іеръ право морамъ казати: да самъ
за бабу и хаіо и не хаіо, будуѣи ми е при
првомъ погледу на ню пала на паметъ песма:
„Стара баба иль тараба то е све
едно!“ Другчиз е пакъ било са млаѣомъ
женскомъ, која ми е се тако допала дасамъ ех
а в г и р т о помисліо: ах! кадъ би она моя била
и кадъ би неколико хиляда сребрни талирахъ

илъ макаръ жутиехъ дуката одъ жежена злата са собомъ мени донела? — — ахъ! ахъ! ондаби непрестано ахъ! — — певао ону песму: „На частъ цару све царево благо!“ Радъ самъ дакле био знати имелепотице, — но на послетку помислимъ: шта ће ми име нѣно? достае да ми се допала, пакъ аусъ!!!? — “

Гладанъ бивши као сопроштенѣмъ куракъ, вечераосамъ за три дротара. — После вечере — као што то кодъ насъ бива — легнемо спавати и я самъ најлепши санъ саняо: да самъ — : нек' погоди ако ко може — — доста ктому да самъ савъ мокаръ одъ зноя уіутру устао, и чешао леђа. — Овай данъ у іутру — кадъ е време фруштуку било, я самъ іоштъ по кревету валюшкосе, кадъ на еданпутъ ступи у собу безимена лепотица моя, и са најнѣжнимъ света тономъ запита мене:

„Заръ не мислите фруштуковати? — Сигурносте што лепогъ саняли, кадъ вамъ е жао одъ кревета разтати се? — — Те су речи биле спровођене съ еднимъ ѣаволас-тоанђелскимъ погледомъ! — “

„То сте погодили лепото моя — одговоримъ я — Та сваки онай кои васъ еданпутъ види мора преко целогъ живота о вами саняти! і!“ — “Дакле сте о мени саняли? Запита она смешеѣисе и затимъ продужи — Добро добро, ! алъ зато нисте морали заборавити на фруштукъ! „

„Я не само да нисамъ на Фруштукъ заборавіо; но шта више, іошъ ми е тай санъ већи апетитъ пребавіо — — аль, — — „

„Шта е аль !?“ пресече ми речъ она.

„Аль нисамъ добіо апетитъ на кафу иль распратле већъ — — аль елте лепото моя ! да се нећете срдити ако вамъ кажемъ ??? ! „

„Штаћете ми казати говорите брзо, връ моя мати може свашта помислити — што самъ тако дуго у вашој соби !!! ? “

„Дакле чуйте! — — — “

„Слушамъ ! — “

„Я самъ добіо врло великъ апетитъ, на еданъ полюбацъ са ваши леџи устница „ И стимъ іој обхватимъ пре него што се е она отети могла — нѣнъ стасъ, кои се е што се виткоће тиче надметао са гранчицомъ ливанскогъ кедре, и после краткогъ рата — претиснемъ іој еданъ тако ватренъ полюбацъ на устне нѣне, да су се ове одма у палиле и с' моима сложеџисе таково жарко цмоканъ изъмеђу насъ проузроковале; да самъ се заиста побояо, да се одъ ватре наши полюбаца неће сва соба запалити. — међу тимъ небијаше намъ суђено, да дуго продужимо любовну игру нашу, връ — текъ што смо се у најбольој мери, невино любили, зачуємо изъ куйне гласъ нѣне матере која е викала: Девойко ! гди си ? жури се !!! „

Іошъ еданъ полюбацъ слеђаше — и я морадо леџи пленъ любви мое упустити. . . .

Затимъ се на брзо обучемъ, и поклонивши момъ лицу изразъ најчестнѣе флегмиступимъ у другу собу, у којой е фруштукъ чекао !! —

Тое истина што неки кажу: да човекъ може бити ситъ одъ полубца едне лепе женске; я међу тимъ у колико се стимъ начеломъ залюбљѣникахъ слажемъ — у толико морамъ да истину исповедимъ: еръ да небиаше изнесена два печена пилета съ лешимъ киселимъ краставцима на асталъ, я би край свегъ могъ любленя гладанъ остао; зато мислимъ да неће бити с,горега, ако васъ у той струци смоимъ начелима поближе упознамъ, кое се у следећемъ состои; Я одъ мое стране умемъ бити врло залюбљѣнъ, и врло се радо даемъ одъ женски са полюбцима трактирати; она међутимъ женска — коа са полюбцима заедно и какавъ комадъ печене прасетине и еданъ бокалчићъ одъ едно две — три холбе вина предъ мене изнесе — она ми е стопутъ милиа него она коа би ме нузь полюбце съ чезнечимъ погледима частила, —

Ово мислимъ дае тако сѣйна мисао, као што е сѣйна првобитна мисао М. Д. Рашића о Принцу Пауку и Муви !!! —

Айдмо далъ:

После фруштука, замолиме лепотица моя, даіой едну песму одпевамъ — изъ тогъ уврска сложимъ мой гласъ съ Тошинимъ, и тако изведемо у најлепшемъ дуету едну одъ они

песама, кою су певали Србски војници кадъ су са Нужаномъ изъ Сомбора ретерирали: Но овасе песма недопадне, зато почнемо едну другу песму о Хероизму они матичара певати кои хтедоше, да матица остане у Пешти. или дасе, — — Ухъ башъ ми се овде перо покварило — Опростите што љу вамъ само толшко рећи: дае ова песма и одъ бабе съ највећимъ ентузиазмомъ примљена!!! —

Ту самъ после имао прилику мојој лепойки казати: алъ у потаи — да би ме она врло усрећила, — кадъ бы ми еданъ Рандеву дала којомъ би јој приликомъ сасвимъ засведочити мого, колико ми она и нѣна лепота, насрцу лежи.

Она ми прешапне доста јасно: даће после полдне у виноградъ око полакъ четиръ ићи: Я помислимъ у себи: то толико значи, колико, „ до љи!“

Као што самъ помислио, тако самъ и учинио. — Осимъ Тоше нико ме ние видіо кадъ самъ отишао, но ни онъ ние знао кудаћу и штаћу: ? —

„Дођи брзо натрагъ! рече онъ: — алъ я неимавши волъ одговаратиму — и съ њимъ се у разговоръ пустити — похитимъ нузъ брдо Иришко с, таквомъ хитриномъ, као што мой приятель Л. . . . . обичае за пунимъ бокаломъ вина машитисе — кадъ е жеданъ. —

У винограду нѣномъ беше една лепа колеба. — У колеби бияше диванъ — и насъ двое седнемо на дивану; после тога диванисмо

се — и после диванисаня — штоно веле — любисмо се; „А после любљѣня штоно кажу — страшно кажу! ерѣ башѣ да докончамо любљѣнѣ и да се вратимо кући кадѣ се — врата — одѣ колебе отворе, и неки бркати снажанѣ човекѣ — — — — — наиргоѣенѣ ступи унутра; —

И онѣ — т. е. бркати човекѣ имаѣаше едну подебелу батину у руци — и моя лепоика — кою самѣ све до тогѣ окотренуѣа заборавіо питати како іоі е име — падне у несвестѣ. —

На то ме бркати запита“

„Господине косте ви — и шта имате ви са овомѣ женскомѣ посла на овомѣ месту? — каквасу то сообраштенія?“

Я му на то одговоримѣ:

„С' коимѣ правомѣ ви то питате?“

„Онѣ меѣутимѣ дами пристоіно одговори лупиме изненада са дебеломѣ батиномѣ тако іако по леѣи, да самѣ нехотице — што но кажу — повикао: іао моя майко!“ И онѣ подигне батину на ново даме удари — аль тадѣ изтрчивши изѣ колебе т. е. іа, почмемѣ — што но веле — бегати, — — —

„Тов право увреждене чести еднотѣ супруга — кои чрезвичайно люби свою жену!“ Повикне онѣ — и настави: „почекаі мало хульо! — — —

Іоштѣ те нисамѣ савршено изплатіо! —

„Іа пако добро чувши нѣгове речи нисамъ ни найманю ввлюю осечао дуже дангубити, — већъ упремъ пете убрегъ и станемъ у гору бежати нектевшивсе, до Каменице за уставити! —

За неколико дана са станемъ се у Н: Саду опетъ, съ Тошомъ, кои ми в имао доброту стваръ у кратко разяснити.“

„Оное жена — рече Тоша — оногъ бркаіліе кои в у Н: Саду на вашару быо, и будући дае имао на друму виноградъ — хтео в нузъ путъ дасе понѣму прође и да види ел' све уреду — и тако наиђе на васъ двое несретника — “!

„Алъ кажими молимте како в снѣоме било; Еръ ню онъ после тога злоставляо — еръ би ми жао било дае се то трефило!?“

„Боже сачуваі! рече Тоша — ние онъ одъ они лудоглави мужева, кои свое жене кадъ съ греше на муке распиню — онъ в нѣои еръ ю врло любви опростио! —

„Ове речи могъ приятеля, морамъ рећи — дасу ме врло утѣшиле, — я — одто доба нигда више нисамъ добіо волю на ландпартіе — већъ самъ то примѣчание направіо: „дае свугди зло алъ у Иригу найгоре.“ — — —

Ништа манъ нема веће сласти, него за любовъ едне женске, макаръ сто батина примити.—

А м и н ъ ! — “

Жанъ Бекріашевіћъ.

Мала шала

(Хумореска)

Ово што ћу садъ да преповедимъ; догодило се в у Загрбу год. 1846 месеца незнамъ коегъ, доста к' тому: да е о месоеџама било . . . .

У одной кући „месничке улице“ сеџаше у еднџои господскои соби на дивану еданъ паръ млади люди, т. е. една женска и еданъ мушки, — — оваи пушеџи добаръ турски дуванъ, она пакъ са штрикераемъ у руци . . .

„Дакле любезна Мацо! ти немислиш иџи на данашнымъ „Маскенъ балъ?“

„А шта ћу тамо? — одговори ова — на никакавъ начинъ у маски иџи немогу, а изъ ложе да гледимъ коекакве лудорие, то би превеџъ дуготрайно било!“

„Добро — рече на то мужъ Госпое Маце — кадъ ти неџешъ ни я неџу; меџутимъ ноџъ в дугачка — — леџи в рано; зато ћу још прие спаваня да одемъ кодъ нашегъ приятель Драгутина Волца на едну дарокъ партию! —“

„Лепи мои Шишмане! я би волела да останешъ кодъ куџе;“ рече Госпоя Маца — но с' такимъ гласомъ, кои е значио: т о р н я й с е м о л и м т е ! —

После овогъ краткогъ диалога, остави Шишманъ лулу, и узамши Шеширъ у руке изчезне с' предъ свое любезне Маце. — Кадъ

е на сокаку био, онда е текъ упустио се у неке дубоке мисли, — — —

„Морао самъ јој казати и лагати: да идемъ на дарокъ партију, — помисли онъ у себи — сироте жене! како ји мужеви варају!! Ал' отићи морамъ . . . Емма е казала да ће бити на Маскенбалу и да ће се у плави Домино обући, и да ће на прсима имати прешивенъ бели крстъ зато јошъ докъ е раније, морамъ се и ја побринуту за маску добру, — жути Домино с' црномъ полу ларфомъ неће ми хрђаво стояти.“

По свршеномъ размишљавању упути се Шимшанъ у едну кућу „Млетачке улице.“ Изъ кое смо за кратки часъ после нѣговогъ улавка извићи видели едну у жутомъ Домино маскирану особу.

Пре него што ступимо у Партеръ казалишта загребачкогъ — где су се у оно време балови обдржавали, — нужно ће намъ бити, да се вратимо кодъ госпоје Маце, која е међу тимъ временомъ у пароксизму највећегъ дешперата била — — вальда зато што јој е мужъ на Дарок-партију отишао? — — Охъ не, не зато, сасвимъ изъ едногъ другогъ узрока: Она е очекивала ово вече писмо одъ едногъ кућевногъ пријатеља . . . . . кое писмо пакъ никако преспети ние хтело. —

„Шта то мора бити? — — Я самъ му дала на знанъ: да љу на Маскенъ балъ дођи и да љу у плавоу Домино обуђена бити е' белимъ крстомъ на прсима, — а онъ ми е обећао поручити писмено: да ли ће и онъ битъ у станю присуствовати и у каквомъ одѣлу? Реко е: да ће по листоноши послати писмо. — — Ако ме садъ превари, нигда га више погледати неђу.“ Затимъ повуче за гайтанъ о коемъ е звоно висило. —

Служавка ступи у собу . . . .

„Булла! ел' био данасъ овде писмоноша?“

„Врагъ га далъ! рече Булла — а кай е то: писмоноша.“

„Ели ту билъ Брифтрагеръ? разумешме?“ Запита на ново е' највећимъ нестрплњивъмъ госпоњоу Маца . . .

„А естъ, госпоњоу Брифтрагеръ е билъ кодъ наше хиже, и донелъ е енъ листъ!“

„Дай га симо! кади е? —“ запита госпоњоу . . . .

„Тото е! рече Булла — и извади изъ нѣдара своји маснихъ едно мало писамце кое е пре тогъ него што е у нѣне гараве руке доспело — угоднимъ мирисомъ посуто било. —

Едно магновение јошъ — — и госпоњоу Маца е ове речи читала: „Леци мой Анђелу! — „По договору нашемъ непроушћамъ ти јавити, да љу п у н к т љ деветъ сати бити на Балу обученъ у жути Домино, — са црномъ

полупарфомъ гледай на сваки начинъ да до-
ђешъ! . . . . Одъ мужа твогъ се небой — та
мужеви сви, особито у првой години женид-
бе сви обичаваю кратакъ видъ имати. — Да-
насъ намъ се пружа прилика: да доспѣмо дав-
но жуђеномъ цилю уживаня — треба дакле
сва могућа да употребимо. — — „Wahre
Liebe macht alles!“

Твой до гроба

Ватрославъ.

Мой Шишмане! Шишмане!! тети е малко баремъ
жао било, кадъ си наумио преварити твою
жену; — — е ти лепа мацо! хоћель и теби
на паметъ пасти твогъ мужа жалити што га
варашъ?? — — Такво е шта данасъ врло у
моди!? — — —
Доста ктому: господя Маца далае себи у
кућу донети потребне хальине, — и по уве-
реню: да се мужъ са дарок-партис пре поно-
ћи кући вратити неће, — упутисе и она сво-
имъ путемъ. — — —
Морамъ јошъ и то споменути да Ема,
ради кое е Шишманъ на Балъ отишао немо-
гла доћи, будући да јој се мужъ ние хтео
никако оно вече да удали одъ куће. — — —
А такођеръ и Ватрославъ, радъ когъ е господя
Маца на балъ отишла ние могао доћи, еръ му
дошао Отацъ у походе, башъ у онај ма, кадъ
хтеде на балъ отићи, оца пакъ самогъ оста-

вити ние било могуће, — с' тимъ више што сиромѣ старецъ ние жалио ни новца ни труда да у зимње доба погоди свогъ Сина, кой на 15 миля одъ нѣгъ бияше. —

Партеръ казалишта Загребачкогъ у комъ се обично балови обдржаваю — бияше овомъ приликомъ напунѣнъ с' маскама сваке форме. — Ёдни су играли, други трчкарали, трећи шале збияли и т. д. У ложама такођеръ бияше много света, кои е се с' тимъ забавляю, што е гледао на сва шальвива дѣла, која е една иль друга несташна маска проводила . . . . Оршестеръ кои е увекъ томъ приликомъ на бини имао свое место засвира коло . . . . Све маске листомъ ступише у редъ играња између коихъ еданъ плави а еданъ жути доминио, онай с' белимъ крстомъ на прсима, овай с' црномъ полуларвомъ чрезъ добру свою игру свеобшту позорностъ гледаоца су на себе повукли . . . . Кои е ближе до нѣи стаяо и ако е пазио, могао е следећи говоръ љути изъ међу обадве маске; наравно у преврнутомъ гласу:

„Я еамъ већ мислила: да нећешъ доћи —“ рече плава маска оной што беше у жути доминио обучена.

„Како си то мислити могла лепи Анђелу? —“ та за любовъ твою отишао би у саму ватру

пакла, а камол' на маскенбалъ!“ одговори жути домино.

„Добро, садъ си ми баръ показао да ме волешъ, као што и я тебе неизмерно любимъ . . . .“

„Како си измакла одъ мужа?“ запита жути домино.

„На најлепши начинъ — одговори плава — я самъ му казала да нећу ићи на балъ, онъ пакъ рече да иде кодъ свогъ приятеля Драгутина Волца на дарокъ партию, скоро се сигурно неће до полноћи вратити; зато любезни требало би да оставимо игру и балъ, пакъ да гледимо јошъ докъ є времена, да уживамо сласти любовногъ састанка — еръ є десети сатъ већъ избио . . . .“

После ови речи — да є когодъ жутой маски скинуо ларву — могао би опазити да јои є лице часъ бледо часъ румено постаяло — илъ изъ радости ил' изъ когъ другогъ узрока — видитъ ћемо касниє, — доста к' тому: да є жути Домино плавомъ, на нѣгове речи стиснуо руку и после тогъ одма за собомъ повукао. —

„Єсилъ дакле одлучио: кудаћемо ићи?“ Запита плава.

„Єсамъ — одговори жута — ићићемо кодъ цара Аустрискогъ“ на еданъ пунгъ. —“

Затимъ се обе маске изъ партера казалишногъ удалъ, и седавши у еданъ фиакеръ, буду чрезъ исти одведене до поменуте гостионице, у којој су после узели себи едну

собу — гди су одлучили свой пуншъ пити и удалѣни одъ жубора светскогъ забавлятисе. —

Соба у кою су ступили била е една одъ найспремниѣ соба гостионице. . . . И будуѣи су и наше маске добре волѣ биле, тако несумнямъ да су се добро забавляле. . . .

Кадъ су пакъ изашле, запита плава маска жуту: „Ал' кажими молимте зашто се ниси тео демаскирати предамномъ?“

„Зато, и само изъ тога узрока, као што самъ ти веѣъ казао, што одъ некогъ времена чиръ на левомъ образу имамъ, кои ме врло ружи, пакъ ти се можда неби допао био!“

„Па добро, — рече наново плава маска — ми смо се при свему томъ по *plus ultra* забавляли. —“

„Ахъ! забава биаше божанствена! — само ако ти јошъ мужъ ние куѣи дошао. . . .“

„Сигурно да јошъ ние дошао; — Онъ нигда прие дванаестъ сати недолази са дарок-партиѣ. —“

„Ако е тако, онда ѣу те управо до собе допратити, текъ в $1\frac{1}{4}$ на 12 сати, — до пол дванаестъ могу брезъ опасности кодъ тебе седити.“

„Драго ѣе ми бити. . . .“

Кола на којима су се наше маске возиле, стану предъ куѣомъ Господина Шишмана —

Оба лица ступе у двориште, а одавде у собу. . . Дошавши унутра — седну едно край другогъ, и после неколико речи говора, замоли на ново Госпою Маца, еръ она беше плава маска — жутогъ Доміна да се демаскира.

„Већъ кадъ тако желишъ, дакле нек буде,“ рече жути Домино — и скине ларву съ лица! — —

Ал' ко би био у станю описати сад' чувства и мисли Госпов Маце, која е изгледала као да е изъ ведра неба громъ ударио предъ нѣнимъ носомъ — — еръ

Жути Домино не биаше нико други, него Господинъ Шишманъ *in persona et natura*. . . ! —

Колика превара! — Сирота Маца!! Она мисляше да е се са своимъ любовникомъ Ватрославомъ забавляла — а гле, кадъ се Домино демаскирао, оно нѣзинъ законити мужъ стои предъ њомъ, комъ е она предъ олтаромъ и лицемъ Бога, са заклетвомъ потврѣну верность обећала! — Да смо весели!! —

Као што реко — она бияше у овај мах врло смућена. . . . Лице е нѣно било часъ бледо као магнезиа, часъ зелено као коприва, часъ плаво као плава штирка, часъ црвено као шипакъ у зиму.

Она, после како е два три погледа на Шишмана бацила — паде у несвестъ као што то обично кодъ многи женски у таквомъ случаю бива. . . . Но Шишманъ видећи Мацу

свою онесвесѣну, боећи се да она неби умр-
ла, — (еръ истину морамо рећи Шишманъ ю
е ипакъ колико толико волео) овако іој у уво
прешапне :

„Устани, ахъ дођи к' себи небеска Ма-
цо! та то е само М а л а Ш а л а била; — —
Ахъ молимте Мацо — любезна, сребрна и
златна Мацо! устани, ахъ осветисе, дођи к'
себи! — ради после штогодъ ти е воля — —
само немой умрети; еръ ко ће ми овда дуг-
мета на кошуље и чакшире прешивати ако ти
умрешъ — — — пробудисе молимте!“

Ове су речи наравно с' многостручно-
звечећимъ пољубцима праћене биле. . . .

* * *
После три окотренућа Маца дође к' се-
би. . . . Ал' се одма с'богъ главоболъ извали
у креветъ, и са речма: „Ахъ то биаше б о-
ж а н с т в е н а м а л а ш а л а.“ и заспи. —

* * *
Ако е се коме одъ мои читателя ова
повѣсть у толико допала, да е край нѣ за-
дремао — — онда му желимъ изъ срца: ла-
ку ноћъ! . . . . „Слуга самъ!!!“

Прва Любавъ.

(Хумореска, одъ Жана Бекриашевића.)

У Новомъ Саду у по бѣла дана мртва
тишина влада. — — — Све е мирно у ве-

ликой вароши, све као да е изумрло . . . .
Само еданъ мали Алваџиа са дрвенимъ ор-
манчићемъ на леђи ода крозъ „Рузмарин со-
какъ“ и са срцецепајућимъ меланхоличкимъ
гласомъ непрестано виче: „Алве ! Алве !“

Овај исти алваџиа е врло лепъ младе-
нацъ — само да му ние малешанъ носъ на
форму кифле искривлѣнъ био, и да ние имао
уши клопаве; — и био би јошъ лепши само
да ние на едно око ћоравъ, на едно уво глувъ
а на едну ногу шепавъ био, и да му нису
два предња зуба у горњемъ реду фалила. — —

Онъ е се звао Викторъ . . . . .

А зашто тај алваџиа башъ у овај махъ
у „розмарин сокаку“ виче: „алве“? — Зато,
што е чрезъ Амора такнутъ био стрелѣцомъ
любави горуће . . . . . Ахъ ! ахъ ! !

Предметъ нѣгове любави, нѣгове прве
любави, нѣгове најватрение алваџийске любави
биаше една мала кестенярка, која е садъ —
будући е већъ зима настала — одъ прави-
тельства кестенярскогъ пеизионирана, и буду-
ћи се у зиму кестени непродаю, као кинцма-
дла у едной кући рузмаринскогъ сокака нао-
дила се . . . . . Нѣно име биаше Елвира, — —
ахъ ! за то су јој име многе новосадске фрай-
ле завидиле. — Лепота нѣна неџа се перомъ
описати, — следећи портре — когъ љу се у-
судити е' моимъ слабирмъ перомъ начертати —
само е мртва сенка божанствене лепоте нѣне :

Косе е имала кратке ала Титусъ, и заиршене као кучине, — чело њој биаше еданцолъ широко, — очи као у гусенице, носъ маленъ као бобъ, — устанца њѣна су се протезала одъ едногъ ува до другогъ, зуби нису били бивели као два низа бисера, при свемъ томъ нису башъ ни црњи били одъ црногъ шећера, — руке е имала малене и дугачке на форму юргета, — кожа лица њногъ биаше као препржени кордованъ и т. д.

И Елвира е смртно залюбљѣна у алвацию Виктора, ал' му неће да каже, еръ га е у намери секирати . . . . И секирала га е дуго, докъ му на последку ние дала рандеву на еднѡй гомили љубрета, кое у рузмарин сокаку јошъ одъ пре револуције стои . . . .*)

Даклемъ Викторъ е вато ходао онудъ

„Ахъ само еданъ полюбацъ да ми е с њѣни корални устница! — говораше онъ у себи — пакъ самъ онда најсретни алвация у целомъ Войводству и тамешкомъ Банату . . . . Ахъ! любезна Елвира, да ти знадешъ како твой Викторъ уздише за тобомъ — да видишъ сузе любовне кое му изъ едногъ окца преко изкривљѣногъ носа у полкашриту машираю! ахъ само да њи видишъ Елвира, ти

---

*) Неки данъ е „Рузмарин сокакъ“ очишћен одъ љубрета; — фала Богу!

би ми се смиловала, и усрећила би ме са љубавио твојомъ !“

„Ахъ Викторъ !“ — вачу се садъ на-
еданпутъ крозъ тарабу — „Ахъ Викторъ —
сунце мое, Викторѣ амору мой !“

„Ахъ Елвиро ! небо мое ! одговори алва-
џиа, ерѣ в Елвира иза тарабе била — — „Оди
Елвиро на прси мое юначке, ахъ оди ! да нам
се у међусобнимъ полюбцима отворе капиѣ
седмогъ рая ! Оди ! оди !“

„Ево ме !“ рече Елвира, и с еднимъ ско-
комъ преко тарабе — загрли Викторѣ !

Кое садъ сретни био, него ова два ан-
ђела ! они су приличили Амору и Психи. — —

После многогъ любљѣня и грљѣня — за-
певаю следећи дуетъ изъ Оперѣ „любавъ и
злоба“

Е л в: Пламенъ срца тог' чистога

Ахъ нема нема края —

Ясни жаръ си ти одъ Бога

Кои увекъ трая —

До вѣка си мой

Ахъ Виктору ой ;

В и к т. До вѣка си моя

Ахъ Елвиро ой ! и т. д.“

затимъ зевне Викторъ и Елвира стане зевати,
и после едногъ жаркогъ полюбца — зевну о-
бое на ново и растану се.

О ! сретногъ алваџие ! ! О ! да сретне
кестенярке ! ! — —

— Он. Колико има господски младића у Н.Саду,
кои нису нигда у станю себи такову Елвиру
стећи, а радо би ю стекли — само да мо-
гу . . . . коршамстер динер!

Любавь и Дешперация.*)

(Из Мемоара едногъ залюблѣногъ)

с' Немецкогъ.

Tandem Aliquando! ушао самъ у трагъ той
лепоти небеской, -- коя ме е -- одъ како самъ
ю први путъ на южномъ шеталишту видио --
сасвимъ чаромъ свое лепоте заслепила. --
Изнашао самъ домъ Богинѣ мое, о коіой:

И кадъ бдиемъ и кадъ спавамъ

Увекъ санямъ. . . . .

Божествена дражестъ! коя іой лепоту
іошт' увеличава с' мешана с' нѣжночезнећимъ
погледомъ плавогъ ока нѣногъ учини: да самъ
трипутъ иза стопце у несвестъ пао -- Златни
прамъ коса нѣни -- в'рху коегъ поставлѣни
стое одъ цвећа первоіой -- Струкъ Силвфидски
-- -- и іошъ къ тому кѣи Правитльственогъ
вѣћника! -- Стои у горньої Илици. -- Хахъ!
морамъ тражити други квартиръ -- морамъ

гледати нъой vis -- á -- vis да едну собу у
наямъ узмемъ.

* *

*

Веѣъ ево треѣа неделя настае, одъ како
самъ у моемъ новомъ станишту — Една соба
с' кабинетомъ, у првомъ кату, елегантъ меб-
лирана за 15 фр. сребра на месецъ брезъ по-
слуге — сваки ю данъ видимъ на прозору —
Она се чини као да ме невиди — ѣаволче
мало! ко баяги ние іой стало до мене. По чи-
тавъ сатъ стоимъ с' упртимъ у ню очима —
релацие спаваю — президентъ ме е веѣъ три-
путъ опоменуо да будемъ прилѣжніи —
Ни еданъ погледъ іошъ ние бацила на ме, —
ни с' еднимъ знакомъ позорльвности ме ние
іошъ удостоила — — мора другчие бити —
више немогу да одржимъ! —

* *

*

Проклети онай Лайтнантъ! сваки га данъ
видимъ предъ вечеръ у куѣу унилазити. Я
неѣу мою среѣу с' никимъ да делимъ; —
самъ хоѣу да владамъ у држави срца нѣногъ!
Aut Caesar aut nihil!! —

* *

*

Ти ме видишъ и неѣеш да познашъ —

Ахъ небеска красото! —

Ти не поняшъ чувства — — —

Громъ и пако! заштъ да садъ нисамъ пѣ-
сникъ . . . заштъ да немамъ умъ Динка Ра-
ньине! ?? — Гвоздена судбина! заштъ да
я неумемъ песме правити? — Морамъ пѣсни-

комъ постат' на макаръ ме сто форинти сребра коштало -- -- -- Дођавола са сувопарнимъ Актима !!! --

* * *

Слава слава! први е коракъ учинѣнъ, -- -- --
У Дворани самъ на игранки съ нѣомъ био,
Полку Валцеръ -- Котилонъ и Ко . . с' нѣомъ
играо, -- машлю и цветакъ еданъ одъ нѣ
добіо -- двапутъ іой руку стиснуо -- -- -- --
найсретніи самъ човекъ! -- Она се зове Ми-
лена -- божественно име, сасвимъ за мене
створено! — Силоанъ и Милена! Преизрядно.
Почетакъ е што може бит' болѣи — сврше-
такъ мора бит' валянъ — — Садъ само од-
важность . . . . Audaces fortuna juvat! Котва
е повучена — платна разапета, en vogue la
galère! Сутра ѣу да идемъ у визиту! —

* * *

Помоз' боже! Све болѣи и болѣи све ближе
найвишемъ степену среће! Лайтнантъ се са
старцемъ само забавля — с' нѣимъ увекъ
игра Шаха; -- съ Миленомъ нема ништа да
заповеда! -- Ахъ како ме е приятельски --
любезно -- лепо предусрела кадъ самъ са
боязливошћу едногъ таблабироа пунъ стра-
хопочитанія являюћи се -- предо служавки
мой палетотъ неимаюћи времена ни сакопчати
Glasé рукавице кое су ме 48 кр. ср. стале!
-- како ме е красно старацъ приміо! како се
лепо самномъ обходіо. Истина Богъ -- ! мали
реакционеръ, ал' иначе врло любезанъ прія-

танъ и нобелъ човекъ . . . . Кажу люди да
има много дуговахъ, ал' то се мене ништа
нетиче; — Шта ме в брига за нѣгове дугове
— я нећу да се с' кредиторима нѣновогъ ви-
сокородногъ господства венчамъ; — — —

* * *
Красна шетня кою смо заедно провели .
. . . . Кодъ св. Касавериа капеле бисмо — Ле-
пота нѣногъ лица и стаса превосходила е
све ине лепоте ков су се около нѣ десиле
. . . . Небесно — лоповски погледъ нѣнъ у-
краде ми срце изъ нѣдарахъ. —

Кокетна ђудливостъ чини ю неизмерно
никантъ . . . . Све е на нѣой нѣжно и угод-
но . . . . Найвећа сјајностъ у одѣлу — укусъ
у тоалети . . . . У обхођењу нека смиела
сигурностъ . . . . И увекъ я, и само я с' ко-
имъ е се непрестано занимала и забавляла . . .
. . . . Сумня е сва изчезла изъ срца моегъ;
Она ме люби — више двоумити несмемъ! —

Она е моя! . . . . То е садржай свега о-
ногъ — што самъ у станю чувствовати и
изразити . . . . *Моя!* . . . . *Моя!!* —

Ко би икадъ помислити могао, да ђу тако
лашко постати победителъмъ срца, любви и
душе нѣне ! ? ? ? — Милена, моя любезно —
сребрно — златно — слатка Милена разумега ме

в прие — него што су ми речи: „я те любимъ“ преко стрме калдрме езика могъ прећи у станю биле. — Безъ едне речи — безъ ед-ногъ найманѣгъ знака тайности, безъ за-клетве любовне — — еданъ дубоко-дугачки, нѣжно — медени, ватрено — жарки полюбацъ у-чини: да смо до гроба нераздѣлими . . . . А отацъ нѣзинъ . . . . с' каквимъ ме е повере-нѣмъ, с' каквомъ изкреношћу и любовю предусрето! . . . . Хахъ я самъ найблаженіи човекъ овогъ широко — узкогъ, дугачко — крат-когъ землѣ — округа!! . . . .

Моя Милена ми сваки данъ милия бива. — Та невиность, та простосрдачность у захтеваню. Ако башъ нѣзина захтеваня мое новчане силе и прелазе, ако не башъ и у забуну кадъ кадъ доведу — нешкоди ништа! временомъ ће се веѣъ она онако преучити моіой методи као што я захтевамъ. — — —

Данасъ е текъ осми данъ овогъ месеца — у цепу ни паре! — плату кою самъ за наступаюћи месецъ напредъ примио издао самъ до крайцаре само да нѣой у свачемъ угодимъ . . . . край тогъ іошъ ми треба узети данасъ ложу у казалишту — кола тамо и натрагъ платити, — кулунціи на 50 фр. ср. у име куплѣни драгоцѣности дати, — слугу платити — и. т. д. и. т. д. Кудъ ћу доспети, самъ

незнамъ, — всемогући Боже! буди у помоћи
сретно несретномъ любовнику!! — — — —

Юче смо се први путъ свадили — Она
біяше дражестна у срдости своіой — —
Боже мили! іоштъ би само требало да іой буде
познатъ узрокъ ючерашнѣ небрижљивости мое!
— — Замерит' іой нетреба кадъ се помисли: да
самъ заборадио донети іой улазне цедулѣ ка-
лалишне — кое іой е после Лайтнантъ наба-
віо — она подпуно право има што се срдѣ
. . . . . Како е с' Лайтнантомъ яко кокетира-
ла! Она е мислила да ме с' оружѣмъ любо-
морства побѣди; но я самъ притомъ миранъ
— познавајући такове маневере. —

Іоштъ ни една речъ за мене! Све еднako
само Лайтнантъ?! Бре доћи ће она мени:

„Дочекаће Маца
На потоку врабца,“

Што дуже времена трае срдитостъ и то-
боже зла воля — с' тимъ ће слађе да буде
помирѣнѣ. . . .

Шта?? — Шта наопако!?! — Лайтнантъ
чуемъ да е одъ свое Тетке наслѣдио 80,006
талирахъ! Шта? да неће онъ можда — —
Ахъ то неможе бити. . . . Лудорія, детинярия
— хођу одма да се известимъ

Истина е! Све е пропало -- Све изгуб-
лъно!! -- Мене чрезъ штифелпуцера отчи-
ногъ изтерати, -- ни у собу непустити! Дакле
ипакъ Лайтнантъ!? -- Хахъ прегорети немо-
гу -- преживити небу! -- -- Да садъ имамъ
бодержъ край себе -- -- еданъ пиштоль, --
-- за 2 крайцаре барута и една кугла пакъ
е свему край, -- -- овамо е оружъмъ . . .
е' богомъ свету, е' богомъ незаборавима Милено
!! -- Тако е добро -- пиштоль напунѣнъ,
іонъ еданъ хипъ, и -- -- и -- -- -- брига
ме е, а шта би се я убио? -- та она то не
заслужила!!! --

Панъ Дайчовекъ! еданъ халбсайтлъ овамо!
Да живи Силоанъ!! --

ПЕСМЕ.

Смрти Чичиной.

Юнакъ . . . . .

Сивъ е Србства соко,

Там' почива

Онъ у гробу мрачну;

Ал' потомство гла му слику зрачну

У дѣлима нѣимъ текъ чинѣнима!

С. Милутиновићъ.

Чиче неста! оногъ дивногъ бора
Што-й изъ србске изникао ране,
Па са оногъ србскогъ рукотвора*)
На Србинство раширио гране,
Нанъ да не да громовной олуи
Да му страшномъ, смртномъ укомъ зуй.

Чиче неста! грозногъ страа врага
Што-й потез'о на Србина стреле,
Да га лиши оногъ сладкогъ блага
Што с' мишице предака му стекле;
Ал' му с' једна заледила рука,
Ерѣ му Чича зада триста мука.

Чиче неста! оне србске дике
Кою знаде одъ Аустрије царе,

*) Са Јрка.

Па и друге све цареве слике :

Бенерале па и Фелдмаршале,

Па питаю : како силе оле

Чича сатре безъ войничке школе.

Чиче неста ! та дивногъ юнака,

Ког' мишици Европа се диви —

Диви с' одъ куд нѣму снага така,

Не зна тужна да-й то соко сиви,

Србске майке чврстъ и веранъ синакъ,

Та Душановъ и Ђорђевићъ потомакъ.

Чиче неста ! о, да тешка јада !

Оне силне, оне чврсте груди —

Црна, зловна сада смртъ савлада

Противъ кои залудъ беу труди —

Клети труди силени врагова

И нѣгови муња и громава.

Чиче неста ! плач'те србске виле,

Брѣ онъ згибе у туѣинству ладномъ,

А безъ неге свое майке миле —

Србске неге — у ставю чемерномъ :

Юнакъ згибе безъ подпоре сваке —

О да судбе за Србство онаке !

Чиче неста ! јадна майка цвили

Србска майка а за свсимъ чедомъ,

Виче сина па у тузи вели :

Где си сине да надъ мојомъ бедомъ

Брижно лебдишъ кано и доселе,

И одъ вражѣ да ме бранишъ силе ?

Чиче неста ! али Србчадъ кличе :

„Ветаръ дува, Чича топомъ грува,“

Па ти она вако майци виче :

Не яд' майко наша т' миш'ца чува,

Брѣ Чичина научи насъ снага

Како валя уништити врага.

Чиче неста ! ал' оста му слава

Кою време нигда збрисат' неће,

Нит' ће врашки плетака поплава

Поломити игда нѡйви цвеће;

Онѣ ће навекъ блистат' роду своме

На дивоту свету широкоме.

Чиче неста ! али бриши сузе,

О, Србине ! и више не тужи,

Што ти судба твогъ юнака узе,

Но с нѡговимъ ти споменомъ здружи

Свое силе, па му следуй трагу,

Брѣ ћешъ тако наудити врагу !

Чиче неста ! а ви о юнаци

Што ст' у славу Србства изгинули,

Србске беде и славе сведоци,

Србске славе венци неувели,

Прим'те себи и овога друга —

Прим'те нѡга у станъ свога круга !

Ст. II.

Байроновъ

Чилдъ Харолдъ.

Прими, с Богомъ! моя домовино!

Са таласи лица мркобледа;

Ноћникъ ветаръ дува, море урла силно,

Волна лађу удара безъ вреда.

Ми слѣдимо сунце са небеса,

Како с' скрива пуно свог' уреса:

Айде сунце светлу скривай моѣ,

Домовино моя — лакуноѣ!

Брзо сунце диѣиѣ се горе,

Светлостъ дана донети намъ нову.

Облак', волни, речи мое зборе:

Сретно! здраво! — ал' не родномъ крову.

Пусть е сада мой домъ негда мили,

Нема друга кои су му били,

Дивльи коровъ уѣи тамо крати,

Псето мое урличе на врати.

Сапутниче, незакоснай, оди!

Та, шта плачешъ као дете мало?

Шта л' те страши на той дивльой води,

Ветаръ, шта л' е ужас' ти задало?

Утри сузу с' твога лица глатка,

Лађа наша брза е и яка;

Да неб' тако ни найбржи соко

Мог'о летит' у гнѣздо високо.

„Нека ветра, нек' се волна пени,

Я се ветра и мора небоимъ,

Ал' нечуди с' приятелю мени,
Што я овде съ тешкомъ бригомъ стоимъ,
Я остави могъ оца рођена,
Майка м' оста срца ояђена,
Я одъ свои већь немамъ никога,
Осимъ тебе — и вишнѣга Бога.

„Мой е отаць благосовъ ми дао,
Нит' е тако башъ тужио здраво,
Али майци моіой беше жао,
Оћу л' нъойзи поврнут' се з д р а в о.“
Доста, доста, драго дете мое!
Теб' плаканъ добро стои твоє,
Кадъ би м' било чисто срце тако,
Очи мое плакале би лако.

Мати моя, би одъ добра рода,
Па е мене грдећ', говорила:
Твой е животъ, срамъ и вечна шкода
Нашемъ роду — ахъ што самъ т' родила!
Я имадо сестру едну прие,
Коя мож' бит' често сузе лие,
Давно лица невиди іой млада,
А Богъ знаде оћу л' више када!

Оди — шта те бледимъ тако чини?
Оди, брате драги и честити!
Ратъ страши л' те што Русъ води силни,
Ил' одъ ветра моро с' побледити? —
„Шта, за животъ и за тело мое,
Мислишъ бринемъ с', — туђа слабостъ то е,
Но на мою кадъ помислимъ драгу,
Срце сузам' већу дода евагу,

„Жена, деца, живе ми на мору,
Близу твога великога двора,
Па кадъ майци: где ѝ отаць прозбору?
Каква да имъ даде одговора?“
Доста, доста, добри приятелю,
Тугу твою, поштуемъ и болю,
Али я самъ друге мало ѣуди,
Коя, с' смѣхомъ о тим' стварма суди.

Ко потоку да суза веруе,
Проливленомъ одъ драге, и жене,
Други драги, брзо осушуе,
Сузе оне за првимъ ливене.
То м' што немамъ радости нееди,
Нит' ми лице одъ пропасти бледи,
Болъ и туга найвећа ме тиште,
Мое сузе што нико неиште.

Я у свету самаць стоимъ сада,
На широкомъ мору безмерноме,
Срце мое, да за другимъ яда?
Замном' бриге кадъ ние никоме?
Мой пасъ оста заманъ урлаюћи,
Брѣ му леба туђа рука дае.
Богъ зна кадгодъ ако с' вратимъ кући,
Мож' бит' онъ ће на ме да залае.

Мислимъ срце весели ће мое
Та промена, коя смртне блажи,
Мой духъ сећа с' садъ младости свое
Старе друге оће да потражи,
Брѣ я часа ней'мадо никада'

Безъ зла, туге, еденя и гада,
Кадгодъ мож' бит' у наручя ваши
Дѣве миле, — ил' при пуной чаши.

С' тобомъ лаѣо, лако ѣу пловити
Крозъ таласе сланогорке пене;
Нити маримъ, кудъ ѣешъ ме носити,
Сам' одъ дома носи далекъ мене,
Добродошле ви воде безъ броя,
А пловидба кадъ се сврши моя,
Лугъ, пустыньо, буд'те у помоѣтъ,
Родна земльо — навекъ лаку но ѣтъ!

Превео Аца И . . .

На Инецъ.

Не, не смеси с' на суморно чело,
Јо мени; весо бит' немогу;
Богъ некъ стара с', твоє невесело
Или плачно да nebude кадгодъ.

Што ме питашъ за ѣутеѣе яде
Кой у срцу млаѣаноме гору?
Кад утѣху немош' дат' ми саде
Зато заманъ да ти се отвору!

Ние любавъ, нити мрзость света,
Нити чести изгублѣне срамъ,
Што ме трує, што живити смета,
Бѣгству пригна те садъ стоимъ самъ.

Гадъ изъ свега што пред-а ме стане
Раѣа ми се, и срце ми дражи,
Невесели м' лепота безъ мане,
Едва да ме твой погледъ разблажи.

То е мрачне ахъ празности гроза,
Што отровомъ преси ми разжиже,
Коя у гробъ несме гледат' смело,
А у свету нема мира више.

Сезизгнаню ко избеѣи може?
Дальной мене то управля зони,
Ал' ме гони и свуда ме стиже,
Ракъ живота — та мисли, демони!

Пите сладость, ви люди остали!
Жив'те — морамъ гледат' васъ с' презренѣмъ;
Снове сладке ви навекъ имали,
Ал' не ко я, с' васкрснуѣа мненѣмъ!

Я самъ блудеѣ' путникъ безъ покоя,
Кой са клетвомъ прошлость благосиля;
Той утѣха, знамъ, едина моя,
Удесъ познамъ, кои на ме циля.

Тай кои е? некъ ти питат' брани
Сажалѣнѣ, — кое т' срце храни;
Да, смеши се — ал' се чувай како
Мога срца да невидишъ нако. —

Аца П. . . . ѣъ. —

Я и светъ.

Мене грде, мене куде,
На ме вичу млоге луде,
Млоги опетъ замке клете
Справляю ми изъ освете.
Ал се зато смеемъ я,
Што светъ мори бригада!*)
Што я пиємъ, што я певамъ:
И безяке што изсмевамъ,
Што свимъ страстма моимъ годимъ,
И одъ ноћи дане водимъ.
Што неласкамъ, што нелажемъ,
И са светомъ што с' неслажемъ
У оное: Едно збори
А друкчие деломъ твори!
Я што мислимъ, то и зборимъ,
А што зборимъ, деломъ творимъ:
Па у крепко срце мое,
Отворени пути стое!
Я одъ лава лисъ небивамъ;
Одъ олуе редко с' скривамъ;
Отворено: пиємъ, певамъ
Любимъ, мрзимъ, на све севамъ.

---

*) Ова два последня стиха иду нузъ свршетакъ сваке строфе.

Па гле! зато мене куде,
Зато вичу на ме луде,
Млоги грде; млоги псују,
И гадно ме олају.

Я кадъ чуемъ, томъ се чудимъ:
Па ко изъ сна кадъ се будимъ,
Проговарамъ: иль е Рума,
Ил' я с' мога сишо ума?

Брѣ кадъ весо невамъ, пиемъ,
Кадъ са дружбаомъ песме виемъ:
Осимъ сладкы' съ чашомъ рада,
На умъ друго м' тадъ непада!

Ал' ко свету да угоди?
Кадъ страсть свакогъ друга води!
Мен' е дано: певат', пити,
Бекрияти и любити!!

И у томе моме раю,
За ме сласти све цветаю. —
Па и зато с' на ме срде,
Мене, мое песме грде!

Ал' светъ нека некъ ме куди,
Нек' о мени свашта суди,
Я самъ месецъ, кой мало хае:
Што нань псето изъ долине лае!

У Руми 10 Фебр. 1854.

Песна Зорици.

Да твоє устнице
О лепа Зорице,
Мртваца дарну
Любави дану
Васкрсо би.

Да твоє очице
О нѣжна Зорице,
Погледе у клонуть
И цвѣть увенуть, —
На ново б' цвао.

Да твоє ручице
— О красна Зорице,
Загрле каменъ —
И онъ би пламенъ
Осетио.

Ал' мене жива,
Што каменъ нисамъ
Ни увенут' цвѣть, —
Неможешъ више
Повратит' Зорице
У любави светъ ! . . . .

Л. П. Н . . . . . виѣъ.

Одкудъ се сунце раѣа ?

У таласи синя мора
Умива се руйна Зора;
Умивена, ведра, чиста
Како сия ! како блиста ! —

А одъ мора амо ближе
Зелена се гора диже, —
Бе се гора моремъ дели
Висока се кула бѣли,
Подъ небо се вр'омъ виѣ,
У свомъ нѣдру бисеръ криѣ,
Суво злато, ружу байну,
Та девойку звезду сѣйну, —
Те лепоте — што но веле:
Коіомъ би се виле беле
Јошъ већма понеле — —

Речима се рећи неѣа
За чудо се преповеѣа.

Любки птица бройна ята,
Славуй птица умилята
Пре нег' свану бела зора
Лете кули край прозора,
Часъ су доле на граништу
Нешто моле нешто ишту,
Песма тече, песма с' ори
Ал' су очи на прозори.
Што у цвећу сласти бира
Садъ на прозоръ лептиръ вири,
А на крили одъ зефира
Ружични се мирисъ шири —

Ал' одъ куле далъ неће
Већъ застирку бѣлу ния.
Главу диже само цвеће
Ка извору чаролия.
А како е мени било
Доле седећ' на камену
Кадъ е и каменъ осећао
Чудну сладость нечувену! — —

Руйна зора ватромъ гори,
Ал' онамо пази сада —
Што застирка доле пада
Беле куле на прозори ??

Поє птице „оди! оди!“

*
Гле! с' истока зора зори
А оданде сунце с' роди.

Стаде ято

Умилято —

Ветаръ с' чува

Да недува —

Жуборъ неста —

Ромонъ преста —

Цветъ ни дише

Ни мирише,

Главу клони

Сузе рони —

Сташе песме . . . .

Славуй несме,

Неумие

Да излие
Са лепоте,
Са дивоте
Осећаня тешка своя
Престан' и ти песмо моя.

Г. Јоановићъ.

Станки.

Некъ вилаетъ око мене,
Некъ се у пламъ савъ претвори !
Некъ ме страшна моћ одъ смрти
У вѣчноти гробъ обори —

Тиранству љу я се смрти
Увѣкъ смѣло противити;
Брѣ лепота знамъ да твоя
Мртвог' ће ме пробудити ! . . .

М. Иванъ Маршо.

Усамљена.

(По немачкомъ)

Я самъ сама а све ми мутние
У жалость се душа погружава,

Само што се тамни облакъ виѣ
Край самоће мое пролазећи.

По воздуху ви путници неми,
Тако с' жалбомъ глед'те мутно амо —
С' дома краемъ есте л' се разстали
Са сестринскимъ изворима тужно ?

Бл' васъ зрачакъ любиво, и сунце
Озарило лепо румениломъ ?
А садъ васъ е гле изневерило,
Те самцати бродите висиномъ.

Ал' да м' може бити као вама —
Ваши яди скоро ће престати —
Брѣ ви ћете проплакат' сузама,
Бурно плакат' пакъ васъ и нестати.

Србкиня М. С . . . . . вићъ.

Песма изъ дальине.

Одъ истока зора блиста
Зора ова, зора чиста
И у миломъ блиста краю
Кога очи негледаю.

Дивно ли е сада тамо:
(Да самъ и я срећа камо !)
Зелени се яворъ, ела
И топола с' липомъ бѣла.

Дивно с' горе у висъ дижу
Сводъ да неба мислимъ држу;
Поточићи у подножю
Крозъ каменъ тихо врую.

Гласъ ютренњи ори с' звона
До божиегъ смърно трона,
Слушаоца душа лети
Онъ се моли — Богъ ће чути. —

Пакъ крозъ шарно полъмъ цвеће
Пастиръ б'ло стадо креће,
Свиранъ му Фруле зуи
Те одзивомъ полъ уи.

Ратаръ с' журно плуга лата
Ручконоша полъмъ хита,
А изъ б'логъ грла пева
Те юнаке коихъ нема —

Ал' по грудви хода землѣ
Ньиномъ крвлю орошене,
Крозъ слободѣ ходи цвеће
Надъ гробомъ имъ што изниче.

Тамо, тамо я би сада! —
Тамо ми е душа рада!! . . .
Дали ћешъ ме кадъ и скоро
Тамо наћи плава зоро?? —

Знаци неба.

Шта е оно што ме буди,
У по ноћи не да спати —
Нешто желе луне груди
Ал' се мис'о залудъ труди
Желю незна разабрати . . .
Обиш'о би страну сваку
Ал' довольства срцу ниє —
Срце скаче, срце биє, —
У поноћи густомъ мраку
Вараю га чаролиє . . .
Онда очи горе оду
Ка плавоме неба своду:
Дай де небо лека кажи,
Добро небо болъ ублажи! — “

Бистро око знаке вреба,
И увреба — — —
Сад' се сунце узколеба
Брѣ заиста знакъ е с' неба:
Да и мени драге треба —
У ви сини кадъ поезди
Една звезда другой звезди. —

И. Јоановићъ.

Санъ

Саняо самъ лепи санакъ
У средъ горе — средъ зелене,
Да си с' твоимъ ручицама
Обгрлила душо мене —

И разкошномъ у загрлю
Кадъ самъ твое боравио,
Да самъ онда непрестано
Я одъ тебе люблѣнъ био.

Красанъ санакъ то биаше,
Шгета дуго што не трая . . . .
Край таквогъ би санка увекъ
Презирао сласти рая . . . .

М. Иванъ Маршо.

Иде Мома . . . .

Иде мома милена,
— Кратка ѿ сукня свилена,
Низка трава зелена,
Довиде се колѣна . . . .

— * * *
Јо Бого, муке луте!

Бежи селе!! стигнућу те!!! —

І. Јоановићъ.

Жена надъ мртвимъ мужемъ.

За живота твoгa Коста!
Пролила самъ суза доста, —
Сад опрости што неоста
Да т' оплачемъ груди ледне
У момъ оку сузе едне . . .

І. Іoановићъ.

Духъ човека . . .

Кои лeпe одъ дѣвице —
Ние нигда люблѣнъ био,
Кои нигда ние дѣву
Ватромъ срца загрлио;

Такавъ човекъ ние человекъ
Духа нема тай у глави;
Брѣ духъ прави произтиче
Само жарке изъ любви! —

М. Иванъ Маршо.

Опомена.

Зажелит' ћешъ мож'да момче!
У младости твојой брати руже,

И да младе у любви
Са тобомъ се девойчице друже —

Ал' некъ пази ко шта ради;
Брѣ брезѣ трна нигди руже ние,
И међ' ружам' обичаю
Бит' многопут' сакривене змие . . .

М. Иванъ Маршо.

Споменъ

*на гробу одной отличной Сербкини Е. Л. В. умр-
лой у Славоніи у Винковцима.*

Заран' мину вѣрна душо
Искренога приательства
Юшѣ у цвету младогъ доба
Прие сунца милог т' Србства.

Заран' оде на путѣ вѣчни
Нит' те више чекамъ амо; —
Срца смртѣу раставлѣна
Чекаю се, али — тамо.

Стаза земна гдѣ престае
Гдѣ вѣчито сунце сѣе;

Анѣо правде гдѣ насъ чека
Землѣ бѣдамъ та утѣха. —

Овде с' сунце раѣа, заѣе —
Месець землю обилази
Ал' твогъ срца изгублѣногъ
Мое мелемъ неналази. —

Проходаюћ' по лугови
Домовине наше драге
С' мислима ти гробъ полазимъ
Грудву землѣ, и то дальнѣ.

Нећу никадъ заборавит'
Преживлѣне дане с' тобомъ
У душевной леной слоги —
Тай ће споменъ престат' с' гробомъ!

Србкиня М. С.....вићь.

Песма Ластама.

Ви срећне ласте малене
Кадъ овде цвеће увене,
Кадъ овде сунце оладни
И дуне сѣверъ лаѣани
Топлие небо тражите
Другоме Маю лећете .

Кадъ кодъ насъ зима поплави
Ко море ледомъ по трави,
И шкрипи горомъ дрвеће,
Съверъ се снегомъ залеће,
Вама се поля зелене
Ви срећне ласте малене!

С' Богомъ ви ласте! о с' Богомъ!
С' веселимъ вашимъ цвркутомъ,
Лећайте одъ насъ садъ тамо,
Ал' до'ђте скоро овамо
Пролеће наше донесте
И опетъ песмомъ поздравте! —

Србкнн я М. С. . . . вићъ.

Х . . . . . Х.

Радъ би дѣво любит' очи твоє,
Могъ живота кроз све дане младе,
Полюбъ више изявит' е кадаръ
Нег' што любве речъ изявит' знаде.

Шта е лешше на овоме свету:
Нег' любит' се даню и у ноћи? —
Оди дѣво! полюби ме лепа,
Оди, оди! да ти любимъ очи!

Борђе С . . . . . вићъ.

Наше Царство

Имамъ одну светлу круну,
Дивну круну сребра чиста,
Рубинъ каменъ до рубина
У нъойзи се дивно блиста;

Та не одну — много круна,
Толко имамъ, колко желимъ, —
Па кад' миле стечемъ госте
Круне мое с' нъима делимъ.

Кодъ толики мили круна
Мировати неумемо,
Већъ одъ тешкогъ одъ господства
Сваки часъ се крунишемо.

А кадъ буде близу мете
Крунама се радуемо,
Веруешли боланъ свете
Царуемо богуемо!

Тако царство у слободи,
Само едно ѝ овогъ света,
Овде срећа срцу годи —
Дволичие ту несмета. —

* * *

Юшъ и би за насъ били,
Кои годъ сте погодили:

Да-й' та круна — чаша пуна,
Не рубиномъ, већемъ — виномъ

І. Іоановићъ.

Напитница

Кадъ годъ дигнемъ я у руци
Да попиемъ чашу вина,
Пре нек' сркнемъ, увекъ рекнемъ:
„Нека живи Домовина!“

Тако чинимъ свако јутро,
И у подне и у тмини,
Нигда вино непопиемъ
Неназдравлѣх' Домовини

И кадъ би ми отровъ пити
Дала рука душманина,
Пре испића јошъ би рево:
„Нека живи Домовина!“

М. Иванъ Маршо

Шала

Еданъ глумъ Агент изгледаюћи Парабродъ, буде одъ свога край агенције пролазећегъ приятеля запитанъ: шта му Госпоја нѣгова ради? — Агентъ мислећи да га за Парабродъ ели близу пита — одговори „Пушисе!“

Еданъ НСадски Пургеръ именовъ П. . . . . зовне у кавани келнера, и иште: да му даде штогодъ ести, — на то келнеръ-кой Немацъ бляше-запита: хоѣетель ладно ил' вруѣе?“

Неки домишлянъ запита у едномъ Друж-тву: „у чему су Срби прилични Чивутима?“ — Еданъ Господинъ на то одговори: „У томъ приличе еданъ другомъ, што као Чивути Мес-сию-тако и Срби изчекиваю „историю Бугарске“ одъ М. . . . . као додатакъ, „Повестници Народа Србскогъ.“

У Кавани кодъ — „зеленогъ венца“ у НСаду — неки странацъ чувши гди се Србски разговара — рече: „Я незнамъ како су люди у станю научити тай коньски езикъ.“ Ал' се е у великой запари нашо, кадъ му е на то гай-

дашъ Груя — кои е башъ тадъ у кавани сви-
рао и до нѣга стаяо — одговорио: „Конь-
ски езикъ — велите? онда ние ни чудо што
га магарацъ ние у станю научити.“

У едномъ дружтву запита една Господи-
чна: „Ахъ! незнамъ зашто башъ да е данасъ
тако мутно време?“ — „Можда е се угле-
дало на портре Луи Наполеона у Годишняку
Медаковићевомъ одъ Год. 1853.“ добие за од-
говоръ. —

Велеважна питаня:

Зашто су се Турци с' Русима побили?

Зато; еръ е Султанъ добио волю на ед-
ну ландпартиу у Ази. —

Зашто Омеръ-паша ние постао кнезъ у
Шатринцима?

Зато, еръ е изъ Црне горе протеранъ,
а протераница неможе бити кнезъ Шатри-
начки. —

Зашто ние „Шальиви Календаръ“ Г. Свет.
Стоядиновића јошъ 1852. лане на светъ и-
вишао?

Зато, еръ айзенбанъ Иришки одъ Букала
и Голоигре јошъ ние био с'готовљенъ. —

Зашто се у НСаду свакогъ лета више
поѣде гефроренеса — немачки; сладоледъ —

него што се преко три године блата изъ вароши извуче?

Зато, ерѣ су грађани сиромашни, пакъ немогу новце на коекаквъ луксусъ да троше. — —

Зашто многе женске употребљаваю белило?

Зато што имъ е срце црно као жарафъ.

Зашто в М.Д.Р. писао оригиналну свою мисао о принцу-Пауку и Муви?—

Зато, ерѣ е и самъ увидио: да е врло оригиналанъ.

Зашто су проектирали Енглези айзенбанъ одъ Србие до Цариграда?

Зато: да се на нѣму невозе.—

Зашто се е у пређашня времена кнезу Футошкомъ више пута „пушила глава“?

Зато: што му е Г. Солгабировъ Н. више пута тур запалио.—

Зашто многи стари списатели неће сада никакве књиге да пишу?

Зато што пишу млади. А

З а ш т о пишу млади списатели?

З а т о што неће да пишу стари.

З а ш т о многи списатели меняю своя права имена те узимаю лажна?

З а т о што е лакше иза грма стреляти,

З а ш т о іота несме у княжество?

Зато; ерѣ іой курюкъ (wulgo Зорф:) ние доста дугачакъ.—

З а ш т о новосадски пекари носе по ва-

роши свое жемичке у корпи и у чаршавъ умотане?

Зато: што се плаше, да имъ неби све жемичке надъ њима летећи вrabци изъ корпе однели.

Зашто су Србианци неутрални у турско-руской распри —

Зато: што су у Београду сазидали народни театоръ, — па се боје да имъ не пропадне, —

Зашто неке жене питаю свое мужеве — кадъ ови касно у вече кући дођу: „За Бога човече! гди си досадъ био?“

Зато: еръ се бою да ихъ мужъ неби запитао: „шта си радила жено у моемъ одсуствиу?“

Зашто неки сумняю: дали гдикоя удовица и у мраку може поруменити, кадъ іой који мужки любовъ свою изясни? —

Зато: — еръ . . . . . Циц!!!

Понуда.

Долуподписани дае свакомъ и свима на знанъ; т. е. свимъ младићима који се имаду волю женити, да онъ има едну кћеръ, за удаю; девојку пуву њжности и лепоте: тко се су іой румене као оганъ живи а ла титусъ. Чело іой е истоветно као у попиногъ прасета.

Очи су іој мале као у миша, шућмурасте. Носъ има такавъ да би с' њвѣмъ могла три батеріе топова демолирати. Уста и устне су іој тако мале, да би три Сегединска леба могла у штурм-шриту крозъ њи до грла проћи. — Образи су іој као две печене бугарке (бундеве). — Обрве се и невиде. — Вратъ њѣзѣнъ е као вретено циганско, и по моди дугачакъ као у Жирафа. — Грудѣ су іој манѣ одъ жемичака новосадски. — Ноге као две фрегате.

Осимъ тога неће іој мужъ морати купувати бразлете и претевѣ; ерѣ с'богъ мали ноката којѣ као ябланови стое — неможе ове луксуриосне ствари на прсте и руку метнути. —

За ушима е тако чиста: да кадъ би іој данасъ за уши бацио семе одъ роткве, други би данъ већъ могао на асталу имати монатретигъ и пр. — и пр. —

Овакове лепоте девојку свѣмъ П. Т. младићима пофторително за жену препоручуюћи, оставемъ скакомъ и свима слуга понизанъ

Аксентіе Халефузикапела-миназиковски — Бирташъ Арендаторъ, бербер и брице у Покою с' оне стране старогъ завѣта. —

НБ: Девојка се зове Еудоксиа. —

Опетъ Понуда

Еданъ младъ човекъ желиоби се оженити са едномъ девойкомъ одъ 15. или са едномъ удовицомъ од 26 година — или са обадема. Она женска дакле, која би за нѣга имала волю поћи, не мора бити лепа, само некъ има капиталъ одъ миллионъ талирахъ. — Што се нѣга тиче, онъ е еданъ одъ они младића, који никадъ пре два сата после поноћи кући недолазе — зато ће се жена моћи увекъ сама унтерхалтовати; а и кадъ дође кући, глава му е увекъ пуна — што е врло добаръ знакъ; еръ гди е глава пуна — тамо се мисли да мора бити мозга и. т. д. С' едномъ речю, онъ се обвезуе: да ће миллионъ талирахъ, кое му жена буде донела — за три месеца дана совестно потрошити — и обвезуесе своіой жени рачунъ дати. —

Нѣгова е лепота знаменита, — нема женске, која се у нѣга неби залюбила:

На глави носи бароку. — Очи велике као у вола. — Носъ као винска тиква одъ три холбе. — Устанца као у сома одъ 1 $\frac{1}{2}$ фунте. — Браду има и нема. Бркови му несметая. — Ноге су му формасте као дољно-Сремске левче. — Уши су му такве као у брава Буђановачке файте — клопаве и. пр. и пр.

Кадъ се опие говори латински, — кадъ е трезанъ онда — — — онда — — ахъ

молимъ за опроштенъ, трезанъ никадъ ние.

Писма се примаю подъ Chifrom Б. . .

З. — poste restante. — Брой 115. у Х.

Л е п о п р а в д а н ъ . Неки младићъ

кои е наслѣдио одъ свога отца велико има-

нѣ па га пре времена лакоумно прошѣрдао,

рече еданпутъ некомъ свомъ приятелю хотевши

му доказати да ние онъ кривъ што се тако

догодило: „Ала башъ е истина што веле наши

да е „больи драмъ среће него сто ока памети.“

„Тако е,“ рече му нѣговъ приятель као да

га оправда, „еръ да ние то истина ви не би-

сте били пропаали.“ И младићъ не узе на умъ

како приятель насади и будаломъ назва

Незгода едне младе г о с п е . Не-

ка млада госпа која се бияше на страну удала,

дође своіой родбини у госте, па пошто кодъ

нѣ неко време пробави, науми да иде кући те

се опрости са своимъ сродницима, а томъ при-

ликомъ као што е наравно мало се и

исплаче. Пође пароброду, али овај беше оти-

шао те тако она одоцнила. На то ће госпа

жалостиво рећи: „Само самъ забадава плакала.“

И на врби ќе родити гро ж ђ е .

У преводу „чича тоmine колибе“ кои е

издао у Бечу нашъ М. Д. Р. стои на едномъ

месту у првой части: „Заръ ќе и мени роди-

ти на врби грозђе!“ Тако ћемо дакле одяко по нѣговомъ ѣтапу имати и врбова грозђа!

Репата звезда. Недавно кадъ се и кодъ Новогъ Сада показа репата звезда, неки іој се стану чудити што іој е мали репъ те рекоше да то неће бити репата звезда. На то ће еданъ човекъ, кога су салавармеђаши прозвали дрвенимъ филозофомъ и кои е неколико пута прочитао физику, важнимъ гласомъ казати: „За име света, шта се томе чудите! Чекајте — кадъ нарасте звезда, нарашће іој и репъ те ће бити већи.“

Особито сажалаванѣ. Нека бака видећи како неко штикуе распетие Исусово рекне крстећи се: „Боже благи, како те и садъ муче.“

Особити начинъ правлѣня предике. Некоме сеоскомъ свештенику дође у пооде неки нѣговъ приятель башъ кадъ е онъ правио предику. Предъ њимъ стаяше артия на кою е писао, а поредъ ове књига „Голубица“ и неколико „србски“ лѣтописа“ отворени. „Помозъ Богъ, отче,“ рече му приятель „чимъ се тако мучите?“ „Ето, синко, правимъ предику,“ одговори свештеникъ. „Па како, заръ се можете што и тима књигама помоћи.“ „За што не,“ рече свештеникъ безазлено, „неколико речій одовудъ неколико одовудъ па готова предика.“

Србска помодарка. Нека србкиња која е мрвила на свой рођени езикъ и ради

говорила немачкимъ, кадъ е запитаю еданпутъ какво е време наполю, одговори у место „мутно“ желећи казати немачки „Фермутлихъ.“ Да е жива и здрава!

Упутна опомена. Неки домаћинъ полазећи одъ куће рекне своимъ домаћима: „Ако ко успита за мене, кажите да нисамъ кодъ куће.“

Начинъ како да човекъ буде црвенъ. Неки кицошъ кои е већъ миришао на кољиво те е бледъ изгледао, имађаше обичай, кадъ годъ е ишао госпођицама да прави визите, добро стегнути мараму на врату да би му се тако крвъ разлила у образе па да би био црвенъ.

Упутни стра. Неко шегрче иђаше еданпутъ крозъ градъ варадински по мраку. Стражаръ повиче на нѣга по обичаю: „халтъ вер да!“, а онъ кукавацъ поплашивши се мислећи да ће стражаръ да пуца на нѣга иза гласа дрекне: „Јо, јо, майко моя!“ На то ће проћи две Сремице те ће една другој шапнути на уво: „Прижалосна друго и ја би умрла одъ стра.“

Особити прелазакъ преко Ћуприе. Една Сремица која никадъ ние видила Ћуприю, хотећи еданпутъ прећи изъ Варадина у Нови Садъ ние смела стојећи прелазити Ћуприю него е почела пузити по нъой боећи се да непадне у воду, докъ е друге нѣне најпосле не орабрише.

Новине за ђае. Како су Руси завой-
штили на Турке и у Новомъ Саду тако поче-
ла напредавати журналистика да се и жер-
тве чине ради нѣ. Тако е еданъ овдашњи
симиџия давао свагда ђаю едномъ овдашнѣмъ
грађавину кадгодъ му е прочитао кои скораш-
њи „Србски Дневникъ.“ Што су се Руси
веѣма и веѣма у комъ бою показали, то се
давало и ђая више. Фала Богу кадъ и то
дочекасмо — јошъ мало на ђе намъ и пиля-
рице читати новине, као и по великимъ ва-
рошима.

„СРБСКА КНЪИЖЕВНОСТЪ“

жалостно позорие у 1 дѣйствию.

представляю ђе Особе

Майка Сербия — и

Матица Србска. —

Сцена 1 ва и последня

М. Србиа: Ой Матице! гди си ?? — —

М а т и ц а: У Пешти Майко. . . . .

М. Србиа: А шта тамо јошъ единако
радишъ ?? —

Матица: Н и ш т а. —

Конацъ фунташки.

ПИЯНИЦА И ТРОШАТИА.

Пия: Како ти е браца кадъ немашъ нова-
ца? —

Трош: Тако исто као теби кадъ си
трезанъ! —

НА НОВУ ГОДИНУ.

Некомъ Господину дођу сви млађи, да
му честитаю нову Годину, наравно у той
сладкой надежди: да ће с' пуниимъ цепо-
вима изъ себе изићи, него што су дошли; —
— Господинъ ньиовъ међутимъ овако се за-
хвали: Я вамъ захвалюемъ на вашой честитки,
и покланямъ вамъ све ово, штогод сте про-
шле године одъ мене украли, —“

ЗУБЪ НЕВТОНОВЪ.

Неће бити сувише знати, да е Невтона
звездознанца З у б њ неки енглески Лордъ
именомъ Швевсбури године 1835. За 16,595.
Фор. купио.

Два Н. Сађанима овакавъ су диванъ за-
метнули из' међъ себе:

А. Чудне скупоће Хер!

Б. Заиста Херъ!

А. Какосте Хер!

Б. Зафалюемъ Херъ! прилично.

А. Слуге самъ Хер! — *)

ЄДАНЪ ПРИЗОРЪ ИЗЪ ГОД. 1848.

(Господинъ Н. стои предъ варошкомъ кућомъ на бурету, у намъри да скупльномъ народу толкуе слободу:)

Н: Народе! браћо!!

Н а р о д ъ: Живио! —

Н. Садъ е слобода!

Н а р. Живио!!

Н. Одсадъ никомъ ништа, само Богу Душу!!!

Н а р. (съ найвећимъ усхићенъмъ) Жи-
вио! живио! живио!!! —

Pro conclusione: велика ларма, — баряци!
Мачя музика! Протеранъ нотароша! Нередъ!
Господинъ Н. постане доминъ! Многая лѣта!
и т. д. — Съ тимъ се сврши први актъ на-
родне независимости! Дасмо весели! —

*) Х е р толико значи кодъ неки Н. Саџана кол-
ко: „Господине.“

ПРЕНУМЕРАНТИ.

БЕОГРАДЪ

Г. (Скупитель Александеръ Крайћовићъ.) Г. Яковъ Димшићъ, Нач. Судеб. Одѣл. Цов. Правосудия. Г. Давидовићъ, правдобранитель, Г. Др. Машинъ, правит. физикусъ вароши Беогр. Г. Анђелковићъ, Др. мед. и филоз. Г. Коста Сретеновићъ, архиваръ главне контр. за себе и сина Мияйла 2. к. Г. Васа Борђевићъ, столонач. финанц. за сина Любомира. Г. Папакостопулосъ, Др. медицине. Г. Т. Ђ. Данићъ за суругу. Г. Тоша Ђ. Костићъ за себе, и вѣеръ Полексию 2 кн. Г. Белони, штабъ-докторъ. Г. Белешевићъ за себе, Милку приятельицу, и Брата іои Алексу 3 кн. Г. Др. Павићъ проф. ботанике. Г. Алекса Поповићъ, секр. Полицие Београд. Д. Павле Илићъ, прав. Апотекаръ. Г. Д Гаичићъ, секр. суда Вароши Беогр. Г. Атанасие П. Белополяцъ, протоколиста попеч. в. дѣла. Г. Др. А. Медовићъ, столонач. одѣл. санитета. Г. Дим. Динула, проток. княж. канцелар. Г. Алекс. Крайћовићъ, помоћ. правит. Апотеке. Ч-домиръ Мятговићъ слушатель 2 годъ. гимчазие. Свега 24. кнѣиге.

БЕЧКЕРЕКЪ. ВЕЛ. (послани одъ Стеф. Борђевића ц. кр. аушкултанта.) Г. Г. Јоанъ Виловски ц. к. срезки судия, Анто Стойшићъ заст. ц. к. ср. суда, Стефанъ Борђевићъ ц. к. аушкултангъ, Јоанъ Груићъ ц. к. пом. зем. кнѣигов. Г. адвокати: Алекса Крагосевићъ, Георгъ Рашковићъ, Г. Г. диурнисте ц. к. срезкогъ суда Јоанъ Дакуловъ, Пера Борђевићъ, Јоаннъ Закићъ 2. Милошъ Вокиновићъ, Ге-

аниъ Виловски, Павле Јанковићъ адвокатъ. Ц. к. обл. суда диурнисте, Коста Шайнъ, Перо Ристићъ, Константин Петковићъ, Петаръ Борђевићъ, Сава Јоановићъ Ц. к. обл. суда писаръ. Г.Г. трговци: В. Михаиловићъ. П. Арововићъ, К. А. Петровићъ, Василие Буковала, Сава Чокрлянъ, Стефанъ Стефановићъ, Јоанъ Поповићъ, Риста Јоановићъ, Ника Атанасие Евићъ, Несторъ Димитриевићъ, Никола Хаџићъ, Борђе Г. Јанковићъ, Алекса Радичићъ, Хранимиръ Купусаровићъ, Никола Е. Буковала, Бѣта Рацковићъ, Петаръ Мишковићъ, Павелъ Бубаловићъ, Сава Матковићъ, Алекса Поповићъ, Владимиръ Табаковићъ гостионикъ, Павле Јоановићъ гост. послуж. у свему 42 пренумеранта.

ВУКОВАРЪ Скупно Господинъ Јода Марковићъ 20 књига.

ВИНКОВЦИ. (Населани одъ Бреа. Господина Георгиа Вукайловића, пароха Лазавскогъ, и одъ Г. Јоанна Меденца, пѣвца, и привременогъ учителя Винковачкогъ.) Чест. Господинъ Марко Јанковићъ парохъ Винковачки и чест. конс. Асс., Благор. Г. Јосифъ Миловановићъ ц. к. лайтнантъ. Господаръ Георгій Петровићъ кунацъ Винковачки. Г. Павелъ Георгиевићъ куп. Самойло Поповићъ. Господари Братия Мандровићъ. Господаръ Стефанъ Јанковићъ лебцелдеръ и виши вашара арендаторъ за сина свогъ Константина. Госпожа Катарина Беккъ машандъ-меда. Анна Јанковићъ. Анна Уритца лебцелдерка, Господаръ Петаръ Стојановићъ сафунџиа за свою единоутробну дщеръ Софию, удату Конџвићъ у Пожеги. Господаръ Петаръ Стефановићъ лебцелдеръ, за сина свогъ Симеона. Г. Петаръ Васильвићъ лебцелдеръ, за сина свогъ Георгиа. Г. Савва Поповићъ лебцелдеръ. Г. Петаръ Лазаревићъ, за сина свогъ Теодора. Г. Стефанъ Савићъ, за сина свогъ Георгиа. Г. Теодоръ Кацамаџићъ кунацъ, за дщеръ Катарину. Г. Јоаннъ Јанковићъ кунацъ и люб. србск. цесама. Г. Милошъ

Стояновићъ бурчия за сина свогъ Георгиа. Г. Јоанъ Меденацъ пѣзацъ црквени, и привремени учитель Винковачки, Србски несмотрорацъ, и Винковачки цихова рачуноводитель за С. Л. Н.? Г. Платонъ Вукайловићъ кадетъ кодъ сл. ц. к. бродске регементе и адюкнтъ кодъ мереня земль. Господична Мариа Нинковићъ любительца чтения. Г. Лазаръ Радосавльвићъ купацъ у Лаза. Г. Стефанъ Радосавльвићъ учитель у Янковци. Г. Георгиј Гедићъ гостоприемникъ Лазанскій. Г. Платонъ Панићъ учитель Лазански за сина свогъ Стефана.

ВЕЛИКА КИКИНДА (совокупитель почтенород. Г. Димитрија Трипковићъ трговацъ) Честиѣй. Г. Софроній Јаконићъ Парохъ, ч. г. Јоанъ Удицкій капеланъ, ч. г. Коста Райковићъ діаконъ за сина Перу, ч. г. Пера Поповићъ діаконъ и учитель, Гос. Павель Недићъ за сина Васу, г. Ђота Крстоносићъ нотарошъ, г. Ђота Фани, г. Ђорђе Радакъ, г. Ника Јоановићъ, г. Сима Бадерльица, Поштенород. г. г. трговци, Коста Каснаръ родомъ изъ Београда за себе и за свою сестру Хелену 2 кнѣиге, Димитрие Адамовићъ за сина Нику, Ђотимие Звекићъ за сина Јована, Георгиј Русе за сина Теодора, Коста Радовићъ за сина Александра, Арсение Конъвићъ за вѣреръ Ленку, Теодоръ Дамяновићъ, Александеръ Николићъ, Димитрие Јанковићъ, Михайлъ Јанковићъ, Коста Стефановићъ, Урошъ Поповићъ, Богданъ Трифунацъ. Коста Жарковићъ, Пера Богдановићъ, Максимъ Бранкованъ, Никола Трандафилъ, Обрадъ Јаконићъ, Аронъ Галешевићъ изъ Мокрина, Поштенородна Госп. Емилия Трандафилъ рождена Становићъ трговкиня и ревнителька кнѣижества србскогъ. Господична Анна Становићъ, Господична Персида Сабо, г. Арсение Павковићъ родомъ изъ Суботице трговачки калфа, Г.Г. Никола Ружићъ, Яковъ Поповићъ, Ђотимие Јоановићъ лецедери, Лазаръ Јеоновићъ за сина Ђуру, Алекса Райћъ хурѣие, Га-

вра Новаковићъ за кћеръ Крестину. Аксентив Пу-
тићъ, Бранко Бомпаринъ Чизмари, Цветко Путникъ,
Тома Милићевъ Кровчи, Светозаръ Парићъ родомъ
изъ Батакъ кројачки калфа. Тоша Лозанчићъ фур-
чиа, Александеръ Петровићъ фарбаръ, Атанасиа Ми-
хайловићъ сребродѣлацъ, Бурица Станкићъ, Павелъ
Степичъ, Бира Кекезъ за кћеръ Ракилю, Димитри
Јовићъ за сина Тимофеа, Земљдѣлци и ревнителѣи
књижевства србскогъ, 52. књиже.

КУЛА Г.Г. П. Радовановићъ юриста. Яша Чакићъ. Аца
Кириловићъ. Госпоа Мариа Борђевићъ. Димитри
Николићъ адвокатъ. Емилъ Петровићъ. Борђе Жив-
ковићъ клирикъ. Савва Милосавлѣвићъ Юриста.
Јованиъ Томићъ бележникъ у С. Сивцу. Јоаниъ Гаиц-
ки парохъ у Кули. Лазаръ Кнежевићъ бележникъ у
Д. С. Ивану.

НОВИ САДЪ (скупно Г. Мойсей Дезновићъ, малеръ)
Г. Василиј Јовшићъ. Димитри Савићъ сапуѣия за
кћеръ Милицу. Емануелъ Давидовићъ шпекулантъ.
Гаврилъ Панаотовићъ житарски трговацъ. Яша Гр-
бићъ шпекулантъ. Лазаръ Шилићъ шлосеръ за си-
на Милана. Георги Малешевићъ пинтеръ. Танасиа
Јовановићъ казанѣиа. Тоша Михайловићъ чампеля
шпекулантъ. Димитри Брчићъ винопродавацъ. Гавра
Плавшићъ винопродавацъ. Никола Рошъ винопро-
давацъ. Јованъ Мрђало берберъ за сина Милана.
Шандоръ Мрђало колфа берберски. Пая Лубурићъ
тишлеръ за сина Перу. Светозаръ Милковићъ кал-
фа тишлерски. Бура Кнежевићъ Гркъ, грађаръ.
Шандоръ Ползовићъ крайзлеръ. Никола Цветковићъ
сапуѣия. Петаръ Георгиевићъ чизмаръ. Васа Васи-
лиевићъ шпекулантъ. Милошъ Краљвачки сурсабовъ
изъ Каменице. Марко Поповићъ 2 к. Андрија Даби-
жићъ. Живко Ракићъ. Владиславъ Тиро. Павелъ
Димитриевићъ адвокатъ. Јованъ Шилићъ. Алексан-
деръ Микочевићъ. Урошъ П. Пеци адвокатъ. Дими-
трие Панаотовићъ Uroš Kalić к.к. bez. Gericht. Dst..

Stephan Ielenits. Konst. Niko'its advokat. Bančevits Man Leiter. Harisch Raja Ioannovits beim k. k. VGer. Practicant. Ђорђе Стояновићъ б Марко Класановићъ. М и л и в о й Т р у м и ћ њ. Д р а г и ћ њ одъ полицие. Милошъ Трифуновићъ ђаконъ изъ Чуруга. Паво Јовановићъ изъ гор. Ковиля трговацъ. Илия Георгиевићъ винопродавацъ. Любомиръ Остоићъ трговацъ. Јованъ С м борчевићъ трговацъ. Стефанъ Теодоровићъ и Димитри Бугарски звонари кодъ С. Три Јерарха. Обрадъ Аоићъ стражмештеръ кодъ Графъ Коронини регим. Н. 6. Миланъ Лепайћъ капларъ кодъ Гр. Коронини регим. Владимиръ Летићъ опанчаръ. Сима Јоановићъ Бурявъ. Свега 34.

СЕНТА (Скупио Г. М. Бранковићъ парохъ. Чест. ГГ. Тимотей Бранковићъ парохъ, Чест. Кон. сосѣдникъ, и мѣстни школ. Надзырателъ. Александеръ Николићъ парохъ и катихетъ. Благородни Господа: Георги Стаићъ срез. судацъ за Господ. Ирину и Паулину дебелячкй. Димитрий Дебелячки, срез. сосудја, за сына Исидора ученика. Иванъ отъ Голубъ куриалиста, Константинъ Живановићъ адвокатъ, и варошки перценторъ. Андриа Николићъ вар. бележникъ, Николай от Бадерлица адв. и мѣстный бировъ. Јоаннъ Матићъ и Александеръ Јоанновићъ кодъ срез. суда канцелиста Благоразумна Гла Јоаннъ Вуйћъ Богословъ II класе учитель. Георги Николићъ I. класе учитель. Георги Фарканъ Богословъ и церк. Пѣвчикъ. Теодеръ Брановачкй куриалиста. Госпожа Софиа Арадскй, и Госпожа Терезиѧ Вуйћъ любительке чия тая. Господаръ Јоаннъ Николићъ трговацъ. С в е г - 17. к н њ и г а.

СОМБОРЪ. Скупио Госп. Н. Ђ. Вукичевићъ П. З. професоръ. Г. Урошъ Шимићъ поглаварственный бележникъ, Г Димитрие Мороквашићъ сирот. отацъ.

Г. Сима Леовићъ вѣрошкіи рачуноводитель. Г. Петаръ Вукићевићъ вар. одправникъ. Г. Јованъ Велимировићъ контролоръ Г. Никола Стоячковићъ чиновникъ кодъ областногъ суда. Г. Борђе Кировићъ писаръ Г. Васа Коларићъ писаръ Г. Давидъ Лугумерскіи, и Г. Александеръ Завишићъ писари. Г. Борђе Јоанновићъ хоро—управитель. Г. Јосифъ Коњовићъ трговаць. Питомцы Србскогъ предуготовничкогъ Заведения. Г. Матей Гагићъ, Г. Илия Пантелићъ, Г. Александеръ Јоанновићъ, Г. Павель Јовановићъ, Г. Прока Манойловићъ. Г. Светозаръ Недићъ, Г. Григорій Надашкіи. Г. Милутинъ Маріановићъ Г. Стефанъ Петровићъ. Младенъ Станковићъ Г. Димитрие Јоанновићъ.

С Р Б О Б Р А Н Ъ

Новакъ Голунски ц. к. народни капетанъ. Тоша Гавански. Тома Дванићъ, Стефанъ Вранинъ касиръ. Лаза Манойловићъ трговаць Глиша Манойловићъ трговаць. Бока Николићъ натарошъ. Каѣански влезъ. Васа Николићъ трговаць. Урошъ Гавански за кѣеръ Јолку. Петаръ Ружићъ калиеръ. Павель Николићъ землѣдѣлаць. Петаръ Човићъ ковачки майсторъ, Сава Владисавлѣвићъ шнайдеръ-майсторъ.

ЗАГРЕБЪ Скупио Г. Јоца Хаѣићъ Юриста.— ГГ. Спиридонъ Трбовѣвићъ. Крстићъ Јов. трговаць. — Векославъ Бунѣекъ юриста. Стев. Бурђевићъ юр. — Стојановићъ Милошъ юр.— Алекс. Николићъ юриста — и Дан. Станковићъ — Милутинъ Булићъ, Алекс. Мраовићъ, Исидоръ Вироваць и Стев. Смилянићъ слушатели вишегъ ц. к. гимназиума. — скупа 11. књига.

ИЛОКЪ ГГ. Франя Билчевићъ Адв. 2 Марко. Петровићъ. 2 кн. Огаць Бусловлѣвићъ учитель Римокатолички 2 к. Н. Спаићъ. парохъ. 3 кн. Гавра Миладиновићъ бележникъ. Алекс. Парчетићъ адвокатъ. Адамъ Драгосавлѣвићъ. Д. Дамяновићъ писаръ

Александръ Броцићъ, ч. отацъ Бона Бурковићъ
Михаилъ Ниваковићъ

РУМА Г. Сим. Прет. Филидовићъ адвокатъ 3
кнѣига.

РЪКА-ФИУМА. Скупио Бл. господинъ Ник. Бо-
ровићъ. ГГ. Дим. Дошеновићъ парохъ. Админист-
раторъ. Јово Гвоздановићъ, капеланъ и учитель. А-
лекс. Ращевићъ — први тоторъ црквени. Сава Ко-
ларовићъ други тоторъ. — Аксентия Тодоровићъ
ц. кр. Мајоръ у миру. — Ванко докторъ Меданићъ
одвѣтникъ. Гаши Сузанићъ ц. кр. Чиновникъ. Те-
одоръ Музибарићъ и Стево Дракулићъ. —

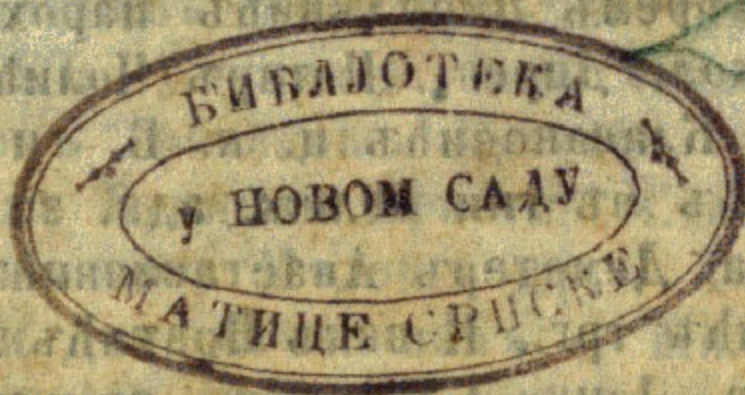
МИТРОВИЦА. Г. Г. Норучикъ Арсение Бугарияъ
подпоручъ. I. Трумићъ. Стефанъ Комленовићъ, Јоанъ
Букићъ, Александеръ Миловановићъ. Марко Шува-
ковићъ, Петаръ Бурићъ, Дмитрие Мирковићъ, Ге-
оргъ Лукићъ. Трговацъ Деметеръ Атанаси-вићъ,
Лазаръ Костићъ. Аврамъ Берчанъ, Дмитрии Путни-
ковићъ, Јоанъ Радесављвићъ. Господична Наталиа
Танасиевићъ, Еца Предићъ, Ана Исайловићъ, Јудита
Тодоровићъ. Јудита Јоановићъ 19 кнѣига.

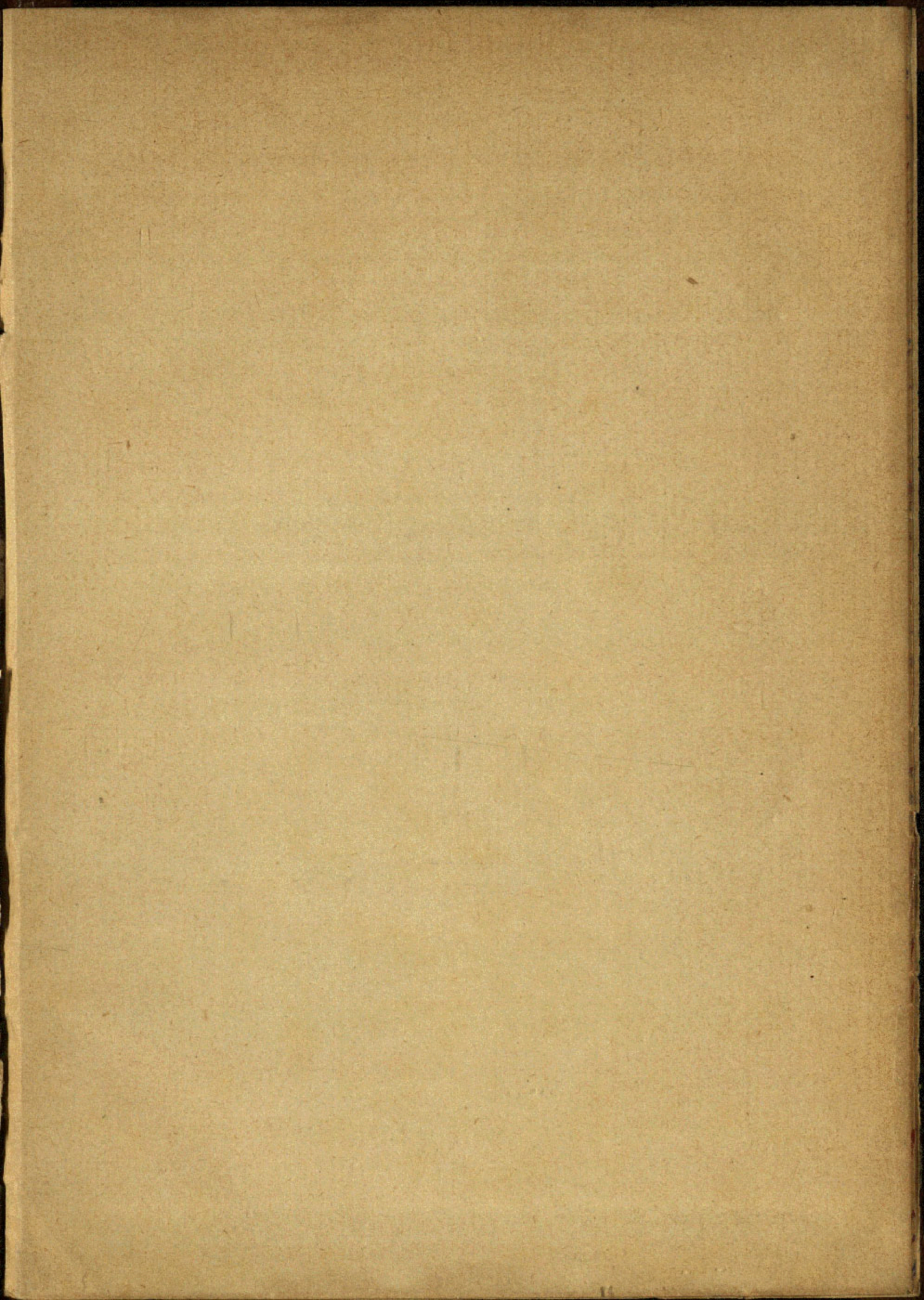
ТРСТЬ. Скупио Госп. Миланъ Поповићъ Топ-
личићъ 12. Кнѣига.

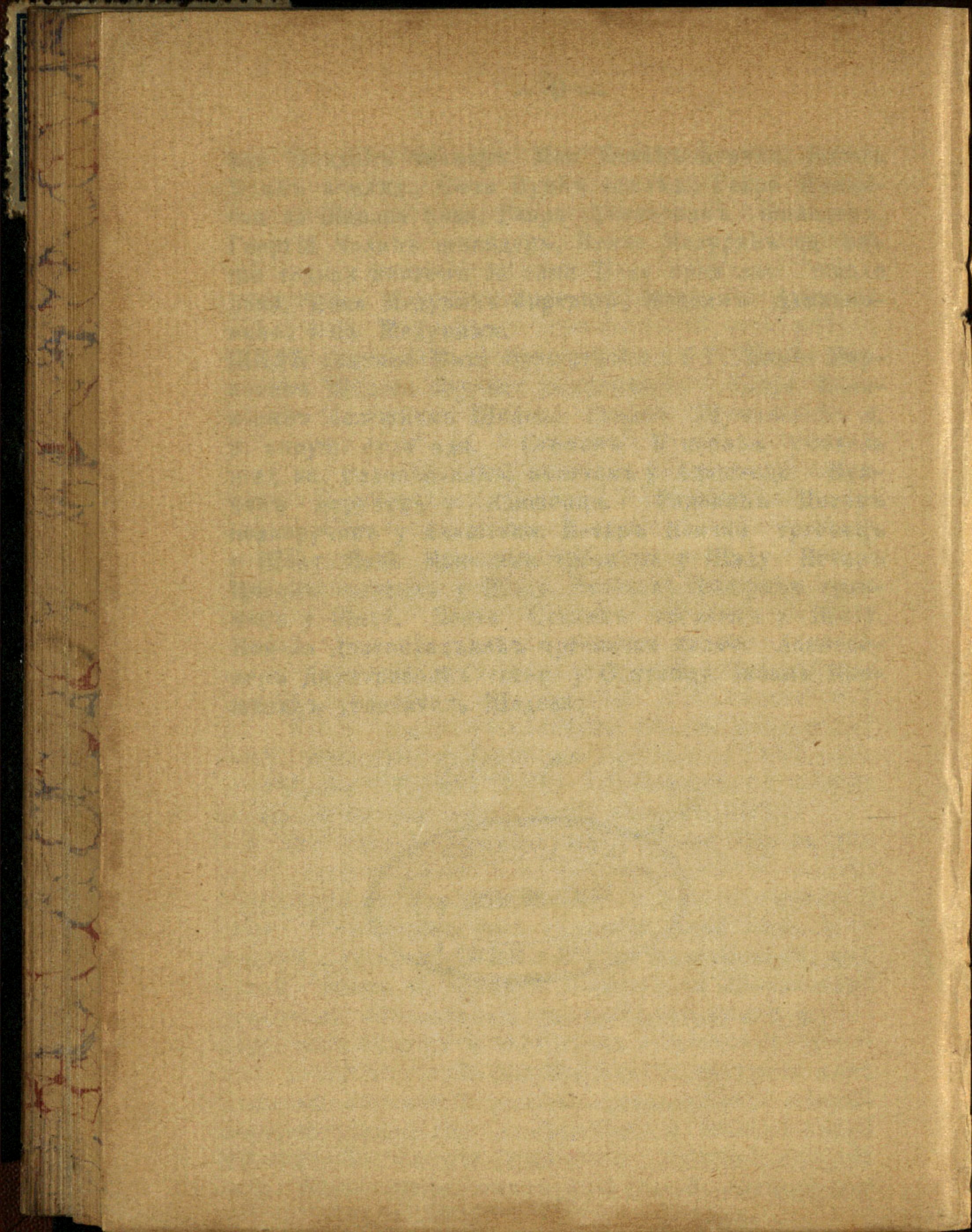
ТУРИЈА, Ефремъ Яковљвићъ парохъ и школ.
мѣстни пар. школе Дирецъ. Петаръ Чолићъ пар. ка-
тихета, Петаръ Класановићъ ц. к. Б. и пар. под.
Никифоръ Вујићъ мѣстни бележ. адв. за сина Бу-
ку I. шко. ђака. Деметеръ Анастасиевићъ Б. нат.
Тур. Паво Вујићъ трг., Новакъ Пратићъ тр., Петаръ
Стефановићъ тр., Јанко Славнићъ за сина Буку,
Јованъ Вујићъ трг. Милошъ Манойловићъ шлосеръ,
Јованъ Новаковићъ кнезъ сѣб. и т. д., Никола До-
лићъ комисаръ, Радивој Трифунацъ земљдѣл., Аца
Бакићъ земљдѣлацъ, Андриа Гаяновићъ землѣ,
Гавра Јойкићъ земљделацъ, Глиша Јоцићъ ђурчия,
Милошъ Јойкићъ пимерманъ, Глиша Новаковићъ
земљделацъ, Јова Гавриловићъ земљделацъ, Га-

вра Бендићъ чизмаръ. Мия Томићъ ѱурчия, Јованъ
Вуићъ земљд., Бѣта Вуићъ земљд., Гавра Црнян-
ски за Живана ѱака, Гавра Дамяновићъ шнайдеръ,
Георгиј Чолићъ шнайдеръ, Панто Медурићъ од ви-
ше година кнезомъ за сина Боку прве лат. школе
ѱака, Бока Медурићъ бирташъ, Максимъ Дамњано-
вићъ. Ђца Медурићъ.

ШИДЪ (скупио Мита Орешковићъ.) Г.Г. Борђе Мар-
ковићъ Шидске парохис намѣстникъ. Гавра Нова-
ковићъ бележникъ Шидски. Стојанъ Шумановићъ ц.
к. окруж. суда адв. Стефанъ Пшовићъ учитель
шид ки. Радовановићъ, капетанъ у Адашевци. Вуи-
чићъ поручикъ у Адашевци. Радовићъ Петаръ
подпоручикъ у Адашевци. Петаръ Коички трговацъ
у Шиду. Јанко Николићъ трговацъ у Шиду. Петаръ
Цвечићъ трговацъ у Шиду. Радованъ Чикарићъ трго-
вацъ у Шиду. Коста Станићъ трговацъ у Шиду.
Никола Драгосављевићъ трговачки калфа. Алексан-
деръ Димитриевићъ тргов. у Олатовцу. Јованъ Кне-
жевићъ угоститель Шидски.

Библиотека Матице српске

Лоп. 154